

Krónika

Horváth Mihály Gimnázium
1990–2000

Krónika

Horváth Mihály Gimnázium
(1990–2000)

2002. március

Krónika

Horváth Mihály Gimnázium
(1990–2000)

VKSZ42102

Szentes
2001

Az adatokat összegyűjtötte

Kiss-Hajdú Teréz

Berkecz Pál

Fényképezte

Ráfi Dénes

A reprofotókat készítette

Szabó Erzsébet

Lektorálta

Pozsár Mária

Tördelte

Keserű Imre

Felelős kiadó

Dr. Bácskainé Fazekas Márta

Előszó helyett

Gondolatok iskolámról

Tíz évet átölelő korszak adatairól, eseményeiről tájékoztatja a kedves olvasót ez a kiadvány. Az idő megítélése szubjektív, tíz esztendő lehet nagyon hosszú idő, de lehet nagyon rövid is, főleg utólag, amikor már bizonyos távlatból tudjuk szemlélni az eseményeket.

Az iskolai életről szóló feljegyzések megjelentetése fontos egy iskola életében. Tudták ezt elődeink is, hisz mi az ő példájukat követve szedtük csokorba az elmúlt évek történéseit. A hőskorban évenként jelentek meg összegzések. Iskolánk védett kiadványai között kapnak helyet a nagy eszmei értékkel bíró krónikák. Egy-egy ilyen könyvecske átlapozása érdekesítő, lebilincselő olvasmány, s bevallom, néha megmosolyogtató, mert a múltbéli szokások, szabályok, normák mai szemmel idegenek, furcsák.

Az iskola életét, a benne folyó munkát, az intézmény megítélését a benne dolgozók tenni akarása, munkája határozza meg, s a lelkesedés, amely sodor előre, mert a jó eredmények ösztönöznek, erőt adnak. Tegyük hozzá, a név is kötelez. A Horváth Mihály Gimnázium diákjának, tanárának lenni ma is rangot jelent.

Volt diákjainkra jó szívvel, büszkén gondolunk, s az érettségi találkozók elhangzó bensőséges beszélgetések arról tanúskodnak, hogy a HMG-s múltat évek múltán is lehet vállalni. Kitörölhetetlen az iskola szellemisége, amely részben a tradíciók átörökítésének eredménye, részben a mindenkorai igazgató törekvéseinek, hitvallásának szüleménye.

Az elmúlt tíz év László Béláné irányítása alatt telt el. Történelmi jelentőséggel bír, hogy az iskola igazgatói sorában ő az első nő. Öröndetes, hogy színesedett az igazgatói arcképcsarnok, bár lehet, hogy iskolaalapítónk, a nagy tekintélyű Zolnay Károly rácsodálkozna a női igazgatóra.

Az igazgatónő „belenőtt” a feladat ellátásába. Horváth Mihály-os diák volt, majd Horváth Mihály-os tanár és Horváth Mihály-os igazgató lett. Ennyi a kötődése a jó öreg iskolához. „Csak” ennyi, „csak” az élete. S ebből tíz év kökemény szolgálat az örökkévalóságért, s ami marad, az az agysejtekbe ivódik. Tízéves missziós tevékenysége lezárásaként nem maradt el az erkölcsi elismerés, Címzetes Igazgatóként üdvözölhetjük a Gimnázium tanárai között.

Az összegzés nem törekedhet teljességre, hisz tíz évről beszámolni ekkora terjedelemben nagyon nehéz vállalkozás. A szerkesztők önzetlen munkájáért köszönetet mondok, bízva abban, hogy a kiadványban örömeiket lelik elsősorban azok a volt diákjaink, akikről a kötet szól, s örömeiket lelik mindazok, akik szeretik iskolánkat, akiknek fontos az iskola múltja, jelene és jövője.

Jó szívvel ajánlom tehát kiadványunkat, és kellemes, örömteli lapozgatást kívánok minden érdeklődőnek.

Szentes, 2001. október

Tisztelettel üdvözli az olvasót:

Dr. Bácskainé Fazekas Márta
igazgató

Iskolánk múltja

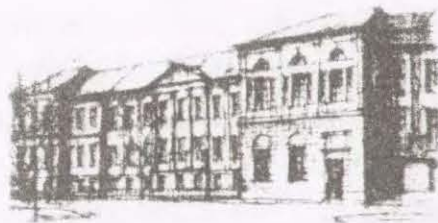
Iskolánk múltja

„Dr. Bakó Károly már nem fiatalon, 42 éves korában, nagy pedagógiai tapasztalattal került iskolánkhoz 1954-ben. ...

Az ő javaslatára jött létre az Öregdiákok Baráti Társasága és az ennek kereteiben létrehívott évenkénti nagy találkozó. Az iskola háború utáni két összevont évkönyve kiadásának is ő volt az élesztője, de szerkesztője és egyik szerzője is.

Élete utolsó hónapjaiban is az iskola régmúlt történetét kutatta, bizonyítva, hogy a debreceni Református Kollégium tagiskolájaként (partikula) több mint 300 esztendő múlta tekinthet vissza iskolánk; így az ország legöregebb ilyen intézményei közé tartozik. Ezt az adósságát az iskolával szemben már beteg, de sikerült letörlesztenie, publikálnia – mint mondta.”

Gidófalvy György

(Az idézet az 1981-ben elmondott temetési búcsúbeszédéből való, megjelent egy korábbi Krónikában.)

Az újabb kutatások bizonyítják: 300 éves múltja van a gimnáziumnak

Első olvasásra furcsának tűnik a szentesi Horváth Mihály Gimnázium újabb jubileumáról olvasni, mikor 21 évvel ezelőtt, 1959-ben tartotta 100 éves jubileumát, holott akkor 276 éves volt. Valójában akkor az elnevezést ünnepeltük, de nem teljes mértékben, mert akkor iskoláknak nem volt neve, csak ennyi: Református Gimnázium. Miért volt ez a degradálás, az Alma Mater rangtól való megfosztás – mely csak több száz éves iskolák kiváltsága –, ma már meg nem mondható. De a jóvátételnek még megvan a lehetősége, ez kötelességünk is a 300. jubileumi évben.

A történészek hazánkban és az egész világon értelem szerint magyaráznak, következtetnek, értelmeznek korok, fejlődések, folyamatok megállapításánál. Ez így természetes és helyes. A több száz éves kulturális, nagy ipari létesítmények mai formája legfeljebb csak hasonlít az alaplétesítményhez, tökéletesebb, de az alaprendeltetése ugyanaz.

Így van ez iskoláknál, jelen esetben középiskoláink, gimnáziumaink fejlődéstörténeténél, koruknak megállapításánál is. Az ország híres, több száz éves középiskolája, gimnáziuma alapítási időpontjának megállapításánál nem azt keresték, hogy a mai elnevezéssel mikor alakult a kérdéses iskola, hanem azt, hogy abban az iskolában, a jogelődben, melyből a jelenlegi iskola fejlődött, mikor kezdődött meg az oktatás középiskolai fokon. Az alföldi középiskoláknál az alapítási év megállapításánál azt vették figyelembe, hogy az érdekelt helységben és iskolában mikor kezdődött meg a középfokú oktatás.

A XVII. század lakossága a műveltség megszerzésének lehetőségét a politikai viszonyok miatt csak az egyházban látta. Az Alföld e korra jellemző iskolatípusa a partikula. Ez a Debreceni Kollégium – mint akadémiai fokozattal rendelkező anyaintézet – nagyon sok párhuzamos vidéki tagozata. Az anyaiskola mintájára működtek, annak részeként (pars = rész). A középiskolai fokozatot a végzett munka oktatási szintje biztosította.

Annak érdekében, hogy a Kollégium tanulóinak utánpótlását biztosítsák, s minél több szellemi értéket kutassanak fel, mentsenek meg, egyes nagyobb egyházaknál az elemi oktatás mellett középiskolai osztályokat szerveztek, s ott a középiskolai oktatás a

Debreceni Kollégium irányítása alatt folyt a Kollégium által kiküldött rektorok (oskolamesterek, tanárok) útján. A rektorokat egy-két év időtartamra küldték ki, teológiát végzett ifjak voltak, s az ún. partikulában tanították a tanulókat. E partikulák mint a Kollégium kihelyezett osztályai működtek.

A tanulók létszámától függően első, második (grammatisták, syntaxisták), esetleg ötödik, hatodik osztály (rhetorok, poéták) vagy harmadik, negyedik osztály volt. Az osztályok és létszámuk nemcsak a tanulók létszámától, de a rektorok rátermettségétől és tudásától, magatartásától is függött. Az egyik legnagyobb partikulában, Hódmezővásárhelyen az iskola az 1740-es években lezüllött. Úgy látszik, a vásárhelyi gimnázium alásüllyedése okozta, hogy Szentesen 1747-ben a tanulóifjúság száma 117-re emelkedett, mert Vásárhelyről sokan átjöttek a szentesi partikulába, nagyiskolába, ahol akkor Maár János volt a rektor. Tehát ekkor Vásárhelyen és Szentesen egyforma értékű középiskola volt, de a rektor személyét tekintve Szentesen volt az alaposabb, magasabb szintű tanítás.

A szentesi Horváth Mihály Gimnázium történetével már többen foglalkoztak. Többek között Zolnay Károly, dr. Berecz Sándor, Derzsi Kovács Ferenc és két legutóbbi évkönyvünkben dr. Barta László. Mindnyájan megegyeznek abban, hogy gimnáziumunk kezdete a XVII–XVIII. századra nyúlik vissza. Kifejezetten nem mindenki mondja ezt ki. A bővebb iskolatörténetünket dr. Berecz Sándor két részre osztja, az 1859 előtti korszak és az 1859 utáni szerint. Tehát a kezdet semmi esetre sem lehet 1859, ha már 1859 előtt is volt középiskolaszerű oktatás. Két legutóbbi évkönyvünk azt állítja, Zolnay Károly azon megállapítása, hogy gimnáziumunk kezdeti éve 1714, „feltétlenül téves”, és a továbbiakban amellet foglal állást, hogy 1859 előtt is volt középiskolaszerű tanítás a következőképpen: „Egészen biztos, hogy 1700 és 1714 között, de legalább három-négy évvel 1714 előtt már működött a református egyház által fenntartott elemi iskola mellett ún. „latin iskola”. Benne többnyire a debreceni nagy Kollégiumban teológiát végzett diákok töltöttek el két-három évet oktatóként.”

A továbbiakban: „Ami az oktatás színvonalát és a nevelés szellemét illeti, jó szívvel említhetjük meg a nagy tudományú Sipos Józsefet, aki a nyelvújítási harcokban hallatta okos szavát, Zolnay Károly igazgatót, akinek negyvenévi munkája alatt született meg nehéz vajúdasok után a mai fogalmaink szerinti gimnázium. Nevezetes egyéniség volt Hajdú Lajos is, akit az 1848–49-es szabadságharc alatti tevékenysége miatt Haynau

életfogytig tartó fogságra ítéltetett. Azonban mind Sipos József, mind Hajdú Lajos az 1859 előtti partikulának volt rektora, előbbi 1805–18, utóbbi 1845–49 között.

A Debreceni Református Kollégium levéltárában századokkal előbből vannak feljegyzések. Különösen lényegesek számunkra a Series Studiosorum feljegyzései, melyben felírták a subscribált (aláírt, felvett) tanulók nevét, s hogy melyik iskolából jöttek. A felvett diák aláírta az iskolai törvényeket, melyeknek köteles magát alávetni. Innen az elnevezése a felvett tanulónak, hogy „subscribált”. Ugyancsak tartalmazza a Series a kiküldött rektorok nevét is az év feltüntetésével.

Mindezek azt bizonyítják, hogy akkor, amikor valamelyik iskolából, partikulából tanuló jött a Kollégiumba, vagy amikor a Kollégium valamelyik vidéki iskolába rektort küldött, ott már teljes hatosztályos középiskola működött. Kétségtelen azonban, hogy egyik-másik helyen lehetett teljes gimnázium már jóval annak előtte, hogy a Series az iskola nevét is megemlíti, ahonnan a beíratkozott növendék jön. Következtethetünk erre abból, hogy az előző század (XVII. század) szokása szerint sok diák a családi neve helyett még csak szülővárosának vagy iskolájának a nevét használja.

A fentiek dr. Nagy Sándor iskolatörténész megállapításai is. A *Debreceni Református Kollégium* című művének első kötetében, ahol rangsorolja az iskolákat, az első csoportba sorolja azokat, melyek a XVIII. század végére már teljes gimnáziummá vagy még annál is magasabbra fejlődtek. Ebben a csoportban névsor szerint a 31. helyen áll Szentes, melyről ezt írja: „A régi írárok e sokat emlegetett iskolája már a XVII. század első felére teljes gimnáziummá fejlődhetett, mert egyik tanítványa, Szentesi István már 1612-ben kollégiumi diákként subscribált.”

A XVII. századból a Seriesben a következő felvett tanulókat és rektorokat olvashatjuk:

Anno Domini 1612. Stephanus Szentesi 1. Nov.

Anno Domini 1648. Michael Szentesi, 13. Jan.

Anno Domini 1668. Stephanus Szentesi.

Anno Domini 1675. Stephanus Szentesi, die 8. maj.

1737-ig még kilenc „Szentesi” bejegyzés.

Rektor: Vecsei Sámuel, Szentes-Bagamér, 1680.

(Thury Etele: *Iskolatörténeti Adattár*, 1908.)

A többi rektor Derzsi K. Ferenc munkájában, a Szentesi Ecc. Krónikájában és a Seriesben olvasható:

1690: Halasi Mihály, 1700: Németh Mihály, 1701: Szathmári István, 1704–1705: Naszályi János.

Hogy a Seriesben nincs folyamatosan minden subscribált diák neve, illetve a kiküldött rektor neve feltüntetve, ez a seniorok mulasztásának a következménye, de ez nem jelenti a folyamatosság megszakítását. Az 1700-as évektől már pontosabban vezették a Seriést. Az eddigiekből kétségtelenül megállapítható, hogy gimnáziumunk, illetve jogelődje, a partikula a XVII. századtól kezdve folyamatosan működött. Így iskolánk alapítását nem a múlt században, hanem a XVII. században kell keresnünk. 1859-ben csak a gimnáziumi elnevezést vette fel, s az azelőtt is működött középiskolai oktatást kezdte újra, mely egypár évig szünetelt a szabadságharc és az „Entwurf” (egységes iskolai szabályzat osztrák mintára) elutasítása miatt. Kifejezetten állást foglal e mellett a Városi Iskolaszék 1883. január 15-én tartott ülésén a 42. számú határozatának indoklásában: „Ha visszatekintünk városunk múltjára, látni fogjuk, hogy városunkban a református felekezet már a múlt században és a jelen században is az 1848-i események bekövetkeztéig folytonosan tartott fenn olyan humán irányú magasabb tanintézetet, melyből a tanulók a debreceni főiskola akadémiai tanfolyamára vétettek fel. Majd az 1848-i események lezajlása után, midőn a nemzet politikai jogaitól megfosztva, mint tetszhalott életjelt magáról alig adhatott, református egyházunk ama történelmi missióhoz híven már az 1859. évben újra kimondta egy hatosztályú gimnázium szervezését.”

A Városi Iskolaszék tehát már 1883-ban határozottan állást foglalt amellett, hogy Szentesen már a múlt században (1700) és a jelen században is volt humán irányú magasabb tanintézet, melynek elvégzése után a tanulók a Debreceni Kollégiumban folytathatták tanulmányaikat. Továbbá, mivel 1849 után néhány évig politikai okok miatt ez a magasabb tanintézet nem működhetett, 1859-ben a református egyház tanácsa újra kimondta egy hatosztályú gimnázium szervezését. A hangsúly itt az *újra* szón van. Tehát nem új iskolatípust szerveztek, hanem a már fennállott iskolát újból megnyitották gimnáziumnak nevezve. Ez a gimnázium tehát nem új iskola volt, hanem jogutódja a több mint 100 éve működött humán, deák vagy latin iskolának mint középiskolának.

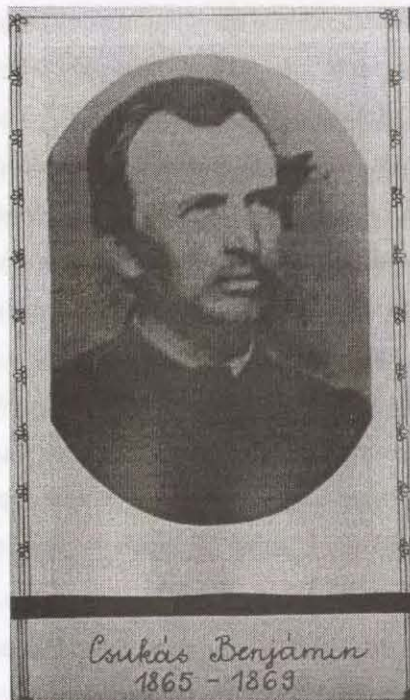
A jogfolytonosságot tehát a Városi Iskolaszék és a Városi Képviselőtestület 1883-ban kifejezetten elismerte és hangoztatta, melynek tagjai 1859-ben kortársak voltak.

Mi tehát a helyzet iskolánk alapítási éve körül? Mindenesetre megállapíthatjuk, hogy az 1959-es százéves jubileumi ünnepség helyes volt, de akkor nem az iskola alapításának évfordulóját ünnepeltük, hanem a gimnáziumi elnevezést. Az iskola alapítását tehát mikorra véleményezzük? Láttuk, hogy amikor Szentesről diákot vettek fel a Kollégiumba, akkor már Szentesen középiskola működhetett, de ugyancsak ennek bizonyítéka a rektor küldése is. Vegyük figyelembe mindkettőt, és legyen az az alapítási év, mikor mindkettő: a diákfelvétel és a rektorküldés írásban dokumentáltatott. Az első felvett diákunk Szentesi István 1612-ből, azután még négy diák 1680-ig. Sajnos a rektorokról nem tudunk ezekben az években, ámbar minden bizonnyal voltak. Csupán 1680-ban van feljegyzés egy rektorról, Vecsei Sámuelről. Így véleményünket mindkét oldalról, a diákok és rektorok oldaláról írásban tudjuk dokumentálni a debreceni Kollégium levéltárában. Tehát az az év, mikor iskolánk mint középiskola minden kétséget kizárólag működött, 1680, s így iskolánk ebben az évben 300 éves.

Dr. Bakó Károly

(Megjelent a *Szentesi Élet* 1980. évi októberi és novemberi számában.)

Igazgatók

László Béláné
1990–2000

In memoriam

Gaál Tivadar

Immár a mennyei felemás korlátánál

Derű, kigyensúlyozottság, humor. Szálfaegyenes tartás, ruganyosság és mindig öltöny, nyakkendő, hibátlan elegancia, mintha a londoni Cityből érkezett volna szentesi villámlátogatásra. Pedig nem Londonból jött, hanem Esztergomból, nem jómódú szülők magániskolákban nevelkedett gyermeke volt, hanem 11 éves kora óta árva, aki állami ösztöndíjjal, majd munkával előteremtett anyagiakkal elvégezte a

Testnevelési Főiskolát, óraadó volt a Szent Ferenc-rendi Gimnáziumban Esztergomban, és a szentesi „villámlátogatása” 1937-től 1995. július 14-ig tartott.

Gaál Tivadar, a szentesi Horváth Mihály Gimnázium Dódi bácsija néhány nappal 85. születésnapja előtt eltávozott közülünk. Idegen volt tőle az ünneplés, a harsányság, a lazaság, ő maga volt a rend, a lelkiismeretesség, a megbízhatóság.

Évtizedeken át reggeltől estig a tornaterem volt az otthona. Ha onnan kilépett, azt csak a kötelesség tette vele. A háború előtt Szeged tankerületben volt testnevelési szakfelügyelő, majd a háború és a hadifogság után újra megyei sportfelügyelő lett. A szakmai elismerést természetesen jóleső érzéssel nyugtázta, de az igazi gyönyörűséget a tornaszakosztályban végzett edzői munka jelentette számára. Nem tudta megállni, hogy ne illesse némi malíciával azokat a tanítványokat, akik nem a tornát tekintették egyes számú szerelmüknek, hanem arra „vetemedtek”, hogy a labdát rúgják, vagy a vízben jeleskedjenek, mert az „uszodastílus” irritálta az ő finom lelkét.

Tanítványai a csipkelődések ellenére szerették, tisztelték. A kollégák fáradtságot nem ismerő becsületes munkájáért, mindenkiel szemben tanúsított empátiájáért, kedvességéért csak a legnagyobb szeretet és elismerés hangján beszéltek és fognak beszélni róla.

Szentes egy igazi gentlemant, egy nagyszerű tanárt, egy ízig-vérig Nevelőt veszített.

László Béláné

(Szentesi Élet, 1995. július 22., szombat)

Golián Béla

egy „volt” diákja szemével

Mi nem hívtuk őt Béla bácsinak, sőt a teljes nevét is ritkán mondtuk ki. Nem tiszteletlenségből. Egyénisége szigorú és humort parancsolt egyszerre. A munkában szigorú. „A latin nem való mindenkinek” – vélte. Az első órákon rettenet töltötte el diákjait, amikor öt perc alatt (egyik csöngetéstől a másikig) két secundát írt be fejenként apró nyelvtani tévedésekért. (Igaza volt!) Majd közölte: „Mit akar itt ez a sok hülye?” Arcjátéka, hanghordozása, iróniája azonban mindig nevetésre ingerelte az ember lelkét. (Legalábbis az enyémet!) Aki ezt nem érezte, elmenekült az osztályból. De aki maradt, annak megérte!...

Egyénisége meghatározta a latin órák atmoszféráját. Nem egy jelenetre emlékszem, amikor Duci (Sz. M.) vagy Magdi (H. M.) felelt az óráján! Ilyenkor ők voltak „terítéken”, de bírták a humort! Ugye, lányok?

A nyelvtant jól megtanultuk, s a kultúrtörténet és a szószármazékok boncolgatása sok-sok ablakot nyitott a világra, amin mások akkor nem nézhettek ki.

Mondják, a tanáriban is unalmasabb lett az élet nyugdíjba vonulása után (1967).

Az akkori gimnáziumi tanárok közt sok EGYÉNISÉG volt (Mátyás Sándor, Somogyi Gyula, Nagyajtósi István – és még sorolhatnám). Ő is közéjük tartozott.

Felejthetetlen dongójával róttá Szentes utcáit. (A diákok szerint jól felszerelt jármű volt: a hideg-meleg lábáztató és napernyő talán hiányzott róla!)

Volt diákjai emlékeznek rá! Ki így, ki úgy! Én szeretettel...

Dr. Lucza Istvánné (Fésűs Éva)

Hojcsi Pálné

Ha az 50-es évek tablóit nézegetjük, egy szép fiatal nő mosolyog ránk: Hojcsi Pálné gazdasági vezető. Az örök vidámság nemcsak a képeken jellemző Zsuzsára; jóízű nevetése gyakran töltötte be az igazgatói előszobáját. A gazdasági ügyek intézése, az iskolatitkári feladatok egyszemélyben az ő vállán nyugodtak, mégsem látta őt senki idegesnek, agyonhajszoltnak, mindig mindenkinek szívesen állt rendelkezésére, készségesen segített. Kapcsolata a város pénzügyi vezetőivel, a főnökeivel, sok száz diákkal, azok szüleivel és több tucat tanárral évtizedeken keresztül harmonikus tudott maradni. Hivatali munkáját mindig precízen, igényesen végezte. Akkoriban, mikor a főkönyv egy kockás füzet volt, és sem számítógépes adatfeldolgozás, sem kontírozás, sem kihelyezett banki terminál nem „segítette” a munkát, nem minden gazdasági vezető birkózott meg ilyen példásan a feladattal. Szinte mindenkit ismert a városban, tudta, hogy mit, hol, mikor és kivel lehet elintézni, ha valakinek ilyen jellegű gondja volt, bizton számíthatott a közbenjárására. Gondos háziasszonya volt a gimnáziumnak, ismerte minden zegzugát. Úgy gondoskodott mindenről, mint egy jó családanya otthon.

A gimnázium tanári kara „civilben” is sokszor hasonlított egy népes családhoz. A közös kirándulások, vacsorák jó hangulatához is nélkülözhetetlen volt a tevékenykedése.

Csak nosztalgiával lehet visszatekinteni azokra az egyébként nem túl barátságos évtizedekre, amikor az ő környezetében békés szigetnek tűnt az iskola a viszonylagos nincstelenség közepette.

Amikor a nyugdíjkorhatárt elérte, derűsen közölte, hogy visszavonul. A Sorstól nem mindenki azt kapja, amit érdemelne; ő sem. Röviddel nyugdíjba vonulása után súlyos betegséggel kellett szembesülnie. Éveken keresztül küzdött a kórral, ritkán panaszkodott, ha tehette, részt vett a tantestületi összejöveteleken, továbbra is közénk tartozott, soha nem akarta, hogy sajnáljuk.

Azt azért nagyon sajnáljuk, hogy olyan korán elment.

László Béláné

Rác Miklósné

Már csak mi, a legidősebbek emlékszünk, hogy volt egyszer itt a gimnáziumban egy tanárnő, mindig elegáns, kicsit arisztokratikus, világlátott irodalmár, széles látókörű nevelő. Most, hogy próbálok rá visszagondolni, leginkább nevelőnek tartom. Az irodalmat is a nevelés eszközeként kezelte.

Az ötvenes évek elején érkezett Szentesre, Vásárhelyt meg Németh László barátságát tudva maga mögött. A társadalom szigora nem kötötte gúzsba. Szabad ember volt, s a körülmények ellenére a tanítványait is a szabadságra nevelte. Az óráin szabad volt gondolkodni. Első órai instrukciója készített is erre bennünket, bár mi akkor ezt az iskolai rendszabályok fellazításaként fogadtuk, és lesunytt fejjel befelé mosolyogtunk, mikor ezzel lépett fel az akkor még valószínűleg is létező katedrára: „Kérem, felejtsek el a tankönyvet!” Ennek a felszólításnak valamennyien boldogan eleget tettünk. (Később sem sikerült egy példányt felhajtanom, pedig ma már kortörténeti dokumentum lehetne.) Magda néni bejött, és akkor megvalósult az a Németh László-i üvegbura, ami alatt minden megtörténhet. Csak tiszta forrásból merített: magából a műből. Felolvasott, olvastatott, értékelt és persze provokált is, ellenvéleményre készített. Mi meg – anélkül, hogy észrevettük volna – kezdtünk vele együtt gondolkodni, sőt mertünk néha továbbgondolni, érvelni, cáfolni is. Mára már csak az órák hangulata maradt meg. Ezek az irodalomórák nem fulladtak unalomba. Magda néni, mint egy karmester, valamennyiönket megszólaltatott. Nem felszólított, hanem kérdezett. De gyakran úgy, hogy védekező állásba kellett helyezkednünk. Különösen a fiúk – éppen, mert nem az irodalom volt a kedvenc tárgyuk – folytattak a tanárnővel kemény vitákat. Ettől lettek aztán az órák izgalmasan lendületesek. És a legkeményebb ellenzék kapott rá leginkább az olvasásra. Olvasó emberek, irodalomtanárok nőttek fel körülötte. Az órákon túl is ott volt köztünk. A folyosón sétálva mondta el, hogy mire vigyázzak a fogalmazásaimban, vagy a gimnázium mellett levő lakásán látott vendégül néhányunkat egy kis komolyzenére.

A 60-as éveket már Pesten kezdte, külföldi egyetemi hallgatókat tanított magyarra. Imádta a munkáját, azok a tanítványai is szerették őt. Szép magyarsággal búcsúzott tőle egyikük, amikor utoljára gyűltünk össze körülötte.

Komjáti Sándorné (Keresztes-Nagy Éva)

Temesváry Kriszta

Csak egy évig tanított bennünket. Azt hiszem, mi voltunk az utolsó tanítványai.

Csendes, halkszavú, érzékeny lélek volt. Áhítattal szólaltatta meg a költők műveit, sőt maga is írogatott. Egyszer megmutatta nekem a verseskötetét. Ma sem tudom, mivel érdemeltem ki a bizalmát. Versei, és ő maga is egy letűnt kor értékeit közvetítették számomra. Keveset tudtunk róla,

kevesebbet, mint a többi tanárunkról. Rövid volt az egy év, amit együtt töltöttünk.

Nyugdíjas évei alatt sokszor láttam sétálni a Szent Imre herceg utca gesztenyefái alatt. 1987-ben elmaradtak a séták. Hallottam, hogy Kriszta nénit gyilkos kór támadta meg. Hite adott erőt a szenvedések elviseléséhez.

És elment, eltűnt közülünk észrevétlenül, csendesen, mint ahogyan élt.

Horváth Ilona

Az alábbiakat Bucsány György Szentes helyismereti kézikönyvéből *A szépirodalom Szentesen – Szentes a szépirodalomban* című, általa írt fejezetéből bocsátotta rendelkezésünkre.

Temesváry Kriszta (Molnár Kálmánné)

(1905-1988)

Abasáron született, de szentesinek vallotta magát. Magyar-történelem szakos tanára volt a szentesi Horváth Mihály Gimnáziumnak. 1951-től nyugállományba vonulásáig, 1960-ig tanította szaktárgyait.

*Verse*k címmel kötete jelent meg 1934 karácsonyára a Singer és Wolfner Irodalmi Intézet Rt. kiadásában Szűcs Pál finom illusztrációival. *Tíz vers* címmel pedig 1991-ben a szentesi Városi Könyvtár kiadványaként, Rózsa Gábor szerkesztésében posztumusz kötete került a versszerető olvasók kezébe. A költemények ihlette illusztrációk a szentesi születésű László Anna grafikusművész munkái. A művészi kivitelű kötet hátlapján a szerkesztőtől a következőket olvashatjuk: „*TÍZ VERS – TÍZ RAJZ: tízszer tíz bársonyos percben fények és árnyak, csúcsok és mélyek, ritmus és szünet, az egész oly keserédes, mint az élet, amelyből vétetett.*”

Temesváry Kriszta: Életrajz

*A Hajnal összefogta sleppjét, és eltűnt a fényes bálteremben,
az aranyhárfa megzendültek, a Nap millió húron játszott,
zengett a fény, s a világra áradt,
előntötte a falut, Anyámat,
s engem a mellén.*

*A kakasok hallelujáztak,
forró méze pergett a nyárnak,
dinnyeérés.*

*A tudós asszony, Mari néni
nyelvén a hír szárnyára keltem,
nemem, nevem, horgolt kis ingem,
mindenki látni akart engem,
nézegettek,*

*tiszta szívvel ették a dinnyét:
hát meghasadt az édességtől.*

Hajnaltól estig nem volt semmi.

Majd éjszaka lett.

A nap hárfaletakarta,

fekete csöndbe léptem,

s eltűnt Anyám után eltűntem észrevétlen.

(1967 k.)

Vincze Mihály

(1913–1994)

1964-ben került a gimnáziumba. Egészségtől duzzadó, kissé zömök testalkata (elég nyíltan) árulkodott a térségben oly gyakori férfifoglalkozásról, a kubikos műltről. Amikor a kubikosoknak leáldozott, mezőgazdasági munkával kereste meg a kenyerét 50 éves koráig. Példamutató szorgalommal látott hozzá a sokszor önmaga szabta szerteágazó

tevékenységéhez. Beosztása szerint hivatalsegéd volt, de számára a munkakör ellátása nem csupán a nyolcórás fűtési-takarítási feladatot jelentette; ő volt a ház megszállott gondnoka is egyben. Ha esti sportfoglalkozások, hétvégi érettségi találkozók vagy egyéb rendezvények voltak az épületben, teljesen természetesnek számított, hogy ő volt a kapuügyeletes. Szünetekben és nyáron lelkesen barkácsolt, javítgatta a padokat, székeket, zárat, cserélte a kerítésléceket. 1976-ban hivatalosan nyugdíjba vonult, de ez nem jelentett számára semmiféle változást. Éltető eleme, pihenése, szórakozása a gimnázium maradt. Az a pedellus bácsi volt – a szó nemes értelmében –, aki szolgálatkész és tisztelettudó a tanárokkal, csöndes, jó kedélyű segítője az intézmény technikai dolgozóinak, és az iskola tekintélyt parancsoló őre a diákok szemében.

A Kiváló Dolgozó kitüntetés valóban kiváló munkáját dicsérte.

Nyugdíjazása után még közel 20 évig őrizte, óvta, védte a házat. Nyolcvanévesen gyakorta kint állt a kapuban, és leste, vigyázta, hogy a kapun kívül is rendben legyen minden. Hűséges társával, Rozika nénivel rendben tartották a hátsó udvart is, hogy ne érhesse szó a ház hátulját sem.

Mindenkihez volt egy jó szava, ha másról nem, hát az időjárásról tett megjegyzést, s közben kedélyesen, huncutkásan mosolygott a bajusza alatt.

Sokáig rossz volt úgy bejönni, hogy nem várt bennünket a kapuban, de valahonnan fentről lehet, hogy még most is nézi: rendben mennek-e a dolgok.

László Béláné

„Pistám, vigyázz a házra!” – mondta, amikor utolsó iskolai sétájára Drahota Szabó Istvánt kérte maga mellé kísérőnek. Így adta át neki az iskolát.

In memoriam Miska bácsi

A Horváth Mihály Gimnáziumban mindenki ismerte őt, hisz ott élt közel egy évszázada. Minden reggel végigtolta ezeréves biciklijét a folyosón, végignézett a tanulókon, s talán úgy érezte, mind az ő gyermekei vagyunk. Évtizedek óta mindennap láthattuk őt a portán, ahogy bicskájával fölszelte kenyerét és kis darab szalonnáját. Minden este végigsétált a gimnáziumban, leoltotta a lámpákat, becsukta az ablakokat. Még 80 éves korában sem felejtette el, mit kell tennie. Az élete volt az iskola.

Külsőre is igazi pedellus volt: kis termet, pocak és a jellemző hófehér, tömött bajusz.

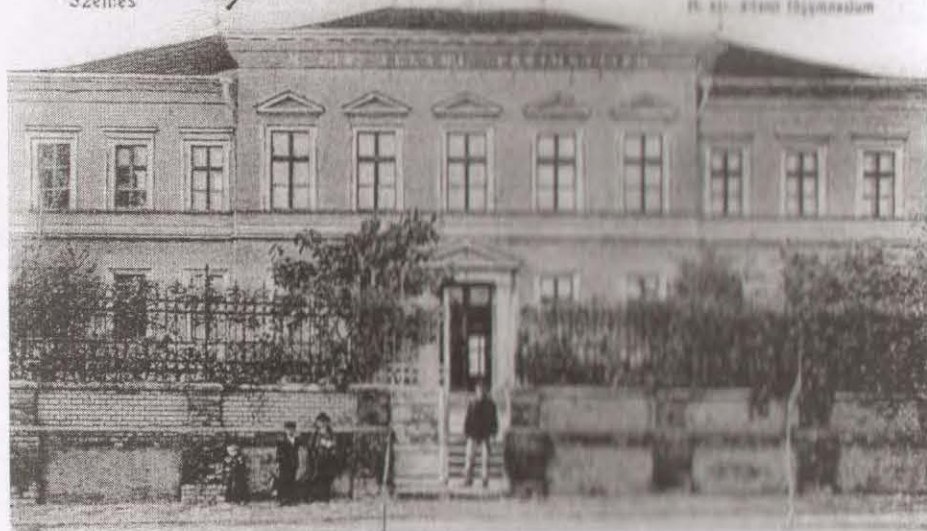
Régebben minden ballagó osztály egy pár kolbásszal és egy üveg borral búcsúzott Vincze Miska bácsitól, november 29-én viszont koszorúkkal és fájó szívvel kísérték utolsó útjára barátai, ismerősei és a Horváth Mihály Gimnázium tanári kara.

Személyében talán az utolsó igazi pedellust veszítettük el.

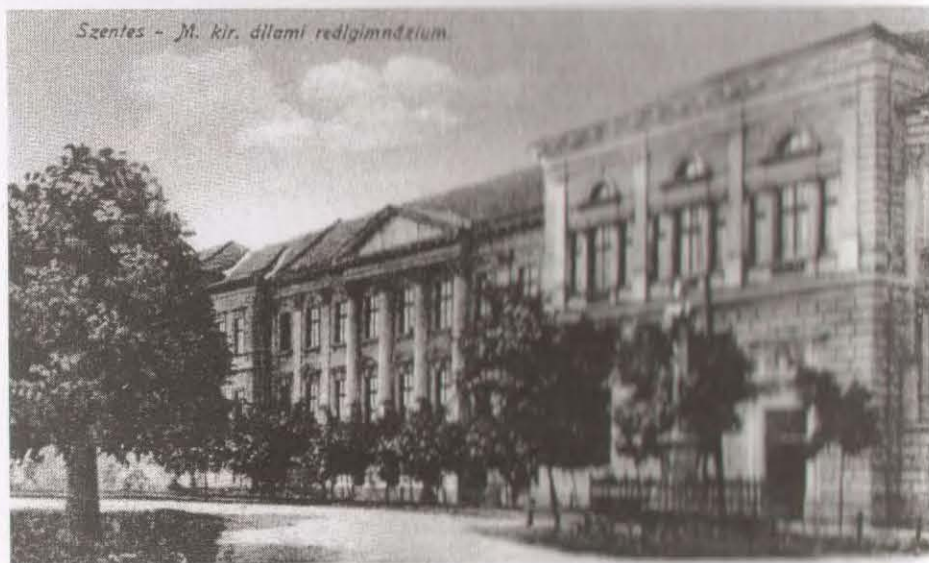
Bugya Éva

A mi „várunk”

Magdol. Székelyháza
Szentés

Szentés - M. kir. állami redigimndium

Érettségi vizsgát tett tanulóink (1991–2000)

1991

IV. A

Osztályfőnök: László Béláné

Érettségi elnök: Dr. Németh Jenő

Bátaszéki Erika, Bige Szabolcs Mihály, Bíró Ilona, Csatári Andrea, Csíky Gábor, Dénes Mónika, Ferwagner Péter, Füsti Molnár István, Garai Dóra, Geönczeöl Anett, Grósz Renáta, Gulyás László Csaba, Hajdú Szilvia, Hargitai Judit, Horváth Hajnalka, Karácsonyi Andrea, Kálló Krisztina, Kiss Krisztina, Kozák László, Krucsai Andrea, Magyar Gyöngyvér, Mácsai István, Murányvári Alíz, Nagy Edit, Nagy Gergely, Németh Mariann, Nyilas Andrea, Nyilasi Erika, Pető Melinda, Sipos Mónika, Szabó Adrienn, Szántó József, Szlauskó Tibor, Török Krisztina, Török Viktor, Török Viola.

IV. B

Osztályfőnök: Komjáti Sándorné

Érettségi elnök: Szucsán András

Antal Renáta, Bihari Irén, Bíró Sándor, Buzás Károly, Czako Krisztina, Csepregi Balázs, Csorba László, Dunás-Varga Zsolt, Eke Beáta, Farkas Annamária, Gila Roland, Gyulai Ákos, Hering Viktor, Jelenfi Ivett, Kenyeres Zsuzsanna, Kéri Szabolcs, Kiss Péter, Liszkai Adél, Mácsai Krisztián, Miskolczi-Török Erzsébet, Molnár Szilvia, Nyerges Sándor, Papp Andrea, Papp Erika, Piti Zoltán, Szabó László, Szabó László Attila, Szász András, Szerb János, Takács Bernadett, Tóth Gabriella, Töröcsik Zoltán, Virágos-Kis Gabriella.

IV. C

Osztályfőnök: Horváth Ilona

Érettségi elnök: Nagy Gyuláné

Abou-Abdo Roland, Agócs Henrietta, Benedek Krisztina Márta, Birkás Aranka, Bíró Judit Ágnes, Bodnár Henrietta, Csonka Violetta, Doma Ildikó, Dongó Tamás, Elefánti Artúr, Fazekas Edit, Gálfalvy Beáta Hilda, Gránicz Júlia Rita, Kasza Erika, Korom

Érettségi vizsgát tett tanulóink (1991–2000)**1991***IV. A*

Osztályfőnök: László Béláné

Érettségi elnök: Dr. Németh Jenő

Bátaszéki Erika, Bige Szabolcs Mihály, Bíró Ilona, Csatári Andrea, Csíky Gábor, Dénes Mónika, Ferwagner Péter, Füstí Molnár István, Garai Dóra, Geönczeöl Anett, Grósz Renáta, Gulyás László Csaba, Hajdú Szilvia, Hargitai Judit, Horváth Hajnalka, Karácsonyi Andrea, Kálló Krisztina, Kiss Krisztina, Kozák László, Krucsai Andrea, Magyar Gyöngyvér, Mácsai István, Murányvári Alíz, Nagy Edit, Nagy Gergely, Németh Mariann, Nyilas Andrea, Nyilasi Erika, Pető Melinda, Sipos Mónika, Szabó Adrienn, Szántó József, Szlaukó Tibor, Török Krisztina, Török Viktor, Török Viola.

IV. B

Osztályfőnök: Komjáti Sándorné

Érettségi elnök: Szucsán András

Antal Renáta, Bihari Irén, Bíró Sándor, Buzás Károly, Czakó Krisztina, Csepregi Balázs, Csorba László, Dunás-Varga Zsolt, Eke Beáta, Farkas Annamária, Gila Roland, Gyulai Ákos, Hering Viktor, Jelenfi Ivett, Kenyeres Zsuzsanna, Kéri Szabolcs, Kiss Péter, Liszkai Adél, Mácsai Krisztián, Miskolczy-Török Erzsébet, Molnár Szilvia, Nyerges Sándor, Papp Andrea, Papp Erika, Piti Zoltán, Szabó László, Szabó László Attila, Szász András, Szerb János, Takács Bernadett, Tóth Gabriella, Töröcsik Zoltán, Virágos-Kis Gabriella.

IV. C

Osztályfőnök: Horváth Ilona

Érettségi elnök: Nagy Gyuláné

Abou-Abdo Roland, Agócs Henrietta, Benedek Krisztina Márta, Birkás Aranka, Bíró Judit Ágnes, Bodnár Henrietta, Csonka Violetta, Doma Ildikó, Dongó Tamás, Elefánti Artúr, Fazekas Edit, Gálfalvy Beáta Hilda, Gránicz Júlia Rita, Kasza Erika, Korom

Babett, Kósa Ágnes, Kosztadinovszki Norbert, Kováts Kornél Levente, Lindák Zsolt Péter, Ludányi András, Magyar Edit Erika, Mészáros Ibolya, Miskolezi Gabriella Éva, Nagy Erika, Némethy Olga, Olasz Erika, Pászti-Tóth Judit, Szécsényi Erzsébet, Szili Renáta Tünde, Tóth Gyula, Török Anikó, Varga Csilla Éva, Varjas Zsolt.

IV. D

Osztályfőnök: Bácskai Mihályné, Kenyeres Jánosné

Érettségi elnök: Dr. Kovács Miklósné

Balogh Katalin, Balogh Magdolna, Balogh Zsolt Attila, Bencsik Nóra, Bernáth Henriett, Buk Miklós, Cserekei Leonóra, Deák Mónika Eszter, Előházi Mónika, Flösser Ildikó Mária, Gáspár Annamária, Gémes Mónika, Horváth Anikó, Katyi Renáta, Kerékgyártó Csilla, Kis Róbert, Kovács Ágnes, Kovács Boglárka, Magyar Julianna, Molnár Rita, Német Mónika, Péntek Krisztina, Pityer Ildikó, Révész Zsuzsa, Schaffler Edit Sarolta, Schreiner Orsolya, Szabó Ágnes, Szabó Edina, Szádeczki Livia, Szántó Melinda, Tóth Roland, Vőneki Norbert.

IV. E

Osztályfőnök: Czabarka Judit

Érettségi elnök: Tráser László

Andrási Gyula, Baksa Mónika, Bácskai Attila, Belicza Beáta, Berényi Edit, Bottyán Ilona, Csordás Szabolcs, Deák Judit, Dudás Szabó Anita, Fazekas Ágnes, Garai Ottó, Görgényi Szilvia Zsuzsanna, Horváth Ildikó Erika, Kepenyes Márta, Kis Zsuzsanna, Körmendi Erika, Ladányi Judit, Marhás Beatrix, Masicza Ildikó, Milánkovics Márta, Nagy Andrea, Nagy Andrea Ágnes, Nagy Zsolt, Őze László, Palkó Ágnes, Pintér Tünde, Suti Zoltán Csaba, Süveges Márta, Tollmeier Mónika, Vass Tímea Andrea.

1992

IV. A

Osztályfőnök: Kastnerné Józsa Erzsébet, Dr. Korom József

Érettségi elnök: Szucsán András

Antal Klára, Antal Melinda, Bihari Szilvia, Bíró Adrienn Ibolya, Böjti Gabriella, Forrai Krisztián, Galló Krisztina, Halmos Andrea, Juhász Brigitta, Juhász Kornélia, Krizsán Anita Éva, Lantos Zsuzsanna, Némedi Orsolya, Pádár Beáta Dóra, Pető Orsolya, Pusztai Judit, Rácz Emese, R. Nagy András Róbert, Scheitzner Beáta, Simon Zoltán Tibor, Surinya Mónika, Szabó András, Szabó-Szűcs Ágnes, Tarjány Márta, Ternai Szilvia, Toókos Péter, Tóth Bálint Szilveszter, Török Edit, Urbán Erna, Vajda Mónika, Vas Rita, Vásárhelyi Ágnes Eszter, Vigh Szilvia, Zsiga Ágnes.

IV. B

Osztályfőnök: Dr. Korom Józsefné

Érettségi elnök: Remzső Sándor

Áfra Katalin, Benkó Gabriella, Bohus János Lajos, Bugya Márta Bettina, Buzder-Lantos Lajos Tamás, Chemez Krisztina, Czirbus Olivér, Déló-Nagy Gabriella, Eke Tibor, Farkas Nándor Lóránt, Ferke Norbert, Gerlei József Gábor, Hevesi Gabriella, Horváth Mónika, Kiss Edina, László Gabriella, Nózsi Krisztina, Puskás Mariann, Szabó Ágnes, Tasy Olga, Újréti Gabriella.

IV. C

Osztályfőnök: Elek Sándor

Érettségi elnök: Nagy Gyuláné

Bányik Ibolya, Berkecz Krisztina, Borivó Beáta, Bottyán Edit, Farsang Márta, Hercz Szilvia, Jenei Gabriella, Keresztes Zsolt, Kósa Ágnes Annamária, Lakatos Róbert György, Lőrincz Ildikó Babikó, Muzsik Tamás, Schröttner Ildikó, Sipos Ivett, Szívós Tibor, Tóth Tamás József, Veres Erika.

IV. D

Osztályfőnök: Kiss Hajdú Teréz

Érettségi elnök: Dr. Kovács Miklósné

Borbás Erika, Börcsök Árpád, Farkas Bernadett, Fekete Katalin, Gutai István, Hamza Henriett, Huszár Anita, Illner Erzsébet, Kremzer Rita, Lengyel Gyöngyi, Megyes Melinda, Mihálka Beáta, Oszás Attila, Pálinkás Éva, Péter Judit, Rácz Attila, Szekeres Adrienn, Varga Éva.

IV. E

Osztályfőnök: Horváth Ilona

Érettségi elnök: Dongó László

Apró Klára, Bordás János, Bölcskei Boglárka, Csentes Erika, Fazekas Olga, Göndör Ágnes, Győző-Molnár Márta, Insperger László, Kovács Edina, Labádi Edina, Laurinyecz Linda, Muzsik István, Nagy Csilla, Nagy Erika, Nagy Lajos, Novodomszky Éva, Papp Miklós, Perczel Zsófia, Putyora László, Seres Szilvia, Szarvas Katalin, Szűcs Krisztián, Vízi Tünde, Zsíros Beáta Judit.

1993

IV. A

Osztályfőnök: Halászné Pozsár Mária

Érettségi elnök: Dr. Tráser László

Bánfi Viktória Éva, Benedek Judit, Csíky Andrea, Domokos Tamás, Dongó Anita, Fekete Bernadett, Ferwagner László Ádám, Forgó Noémi Erzsébet, Galló Emőke, Holman István, Horváth Bettina, Ibolya Tamás, Jóri Johanna, Kása Laura, Kovács Klára, Kun Eszter, Lakatos Rita, Nagy Enikő, Nyéki Anikó, Oltyán Katalin, Seres Tamás, Szépe Tünde, Szilágyi Emese, Szögi Anikó, Szvetnyik Melinda, Tajti Judit, Takács Ildikó Zsuzsa, Tete Rosemary Lartebea, Tóth Ágnes, Tóth Gabriella, Váczi Andrea, Varga Patrícia, Vass Ágnes.

IV. B

Osztályfőnök: Tóth Tibor

Érettségi elnök: Szucsán András

Ádám Mária, Balázs Katalin, Bálint Anita, Bikádi Péter, Bujdosó Éva, Dancsó Mónika, Farkas Márta, Farmasi Henrietta, Fekete Nagy Zoltán, Finta Edina, Földesi Anikó, Fülöp Adrienn, Hankó Gergely, Hobot László, Horváth Cecília Enikő, Iglódi Bernadett, Imre Tünde, Lengyel Judit, Libor Krisztina, Lovas Katalin, Lucza Mária, Márton Emese Ágnes, Mészáros László, Nagy Krisztina, Nagypál Róbert, Rima Ibolya, Sárréti Dániel, Szabó Andrea, Szabó Erika, Számel Judit, Takács Erika, Tordai Zita, Vásárhelyi Gábor, Vékony Enikő Valéria, Vigh Brigitta.

IV. C

Osztályfőnök: Horváth László

Érettségi elnök: Nagy Szabolcsné

Bede András, Bihari Mónika, Buday Viktória, Deák Angelika, Dobos Mónika, Doma Andrea, Fülöp Ilona, Hérány Ferenc, Hubert Gyula, Kádár Barbara, Kádár Virág, Kiss István, Kiss Tamás, Krausz Tímea, Labancz Katalin, Lantos Andrea, Liszkai Rita, Magyar József, Miklósik István, Molnár Gyula, Molnár Zsuzsanna, Nagy Anikó, Nagy Klára, Rózsavölgyi Tímea, Simon Tibor, Sipos Emese, Szabó Ferenc, Szabó István, Szerencse Ágnes, Török Márta.

IV. D

Osztályfőnök: Hajós Jánosné, László Zoltán

Érettségi elnök: Dr. Kovács Miklósné

Blahó Krisztina, Bodnár Vivien, Csák Lilla, Décsi Beáta, Dér Gabriella, Dobos Rita, Ébl Helga, Feleki Angéla, Fesztbaum Béla, Füvesi Sándor, Gál Károly, Gera Noémi, Hajas Tamás, Kara Szilvia, Kiss János, Kiss Judit, Kiss Péter, Komáromi György, Korom Anita, Kozma Károly, Legát Éva, Molnár Yvett, Nagy Andrea, Sarkadi Gabriella, Skultéti Róbert, Szemerédi Anita, Szent Gabriella, Szilágyi Szilvia, Tóth Zsuzsa, Várad Éva, Váraljai Rita, Vass György, Veszprémi Krisztina, Zilai Izabella.

IV. E

Osztályfőnök: Kátai Mónika

Érettségi elnök: Dr. Kovács Miklósné

Ambrus Ágnes, Árgyelán Orsolya, Balogh Viktor, Benkő Mónika, Beraxa Krisztina, Bulecza László, Dóczi Zolt, Farsang Krisztina, Fehér Hajnalka, Gerlei Gabriella, Gémes Zsuzsanna, Horváth Ildikó, Jenei Krisztina, Kanfi H. Andrea, Kása Ferenc, Lőrincz Mónika, Mészáros Imre, Orosz Róbert, Pusztai Ágnes, Radil Bernadett, Sáfár Zolt, Sárközi Szilvia, Szabados Edina, Szabó Szilvia, Szabó Tibor, Tapodi Zoltán, Tóth Helga, Vass János.

1994*IV. A*

Osztályfőnök: Dr. Lucza Istvánné

Érettségi elnök: Dr. Tráser László

Aranyi Erzsébet, Árgyelán János, Bartucz László, Bálint Ágnes, Berényi Katalin, Bíró Gabriella, Bleier Mónika, Bökuti Szilvia, Budai Szabolcs, Csige Hajnalka, Deák Katalin, Farsang Cecília, Fábián Nagy Attila, Förgeteg Csaba, Gujdár László, Győri Renáta, Horváth Tímea, Horváth Zoltán, István Ferenc, Maros Mária, Mészáros Ferenc, Murányi Hajnalka, Német Katalin, Nyíri Zoltán, Ollai Julianna, Papp Renáta, Salánki Szilvia, Sipos Kitti, Szabó Szűcs Zsuzsa, Szűcs Ágnes, Szűcs Melinda, Varga Zoltán.

IV. B

Osztályfőnök: Volosin Vlagyimir

Érettségi elnök: Pótáriné Dr. Hojcsi Zsuzsanna

Árok Krisztián, Bartha Zoltán, Berente Ágnes, Bölcskei-Molnár Imre, Bosánszki Dóra, Bottyán Ildikó Emese, Cseuz Cintia, Cziczka Krisztián, Czirok Krisztina, Gábor Sándor, Gere Gabriella, Kiss Zsuzsanna, Klucsai Dávid, Korom Pál József, Nagy István, Nagy Levente, Szabó Gábor, Szabó Erzsébet, Serkédi István, Tóth Noémi, Török Zoltán, Vajda Krisztina, Végh Judit, Vida Emese.

IV. C

Osztályfőnök: Dr. Sternné Fejér Márta

Érettségi elnök: K. Horváthné Szabó Edit

Beke Boglárka, Bimbó Anikó, Daradics Mónika, Deák Tünde, Dékány Tamás, Gémes Tünde, Gila Olga, Gilinger Edit, Halász-Szabó Ágnes, Hevesi Ágnes, Horváth Gabriella, Imre Zsuzsanna, Jenei Anita, Keller Györgyi, Klimaj Bernadett, Kondorosi Krisztina, Kovács Andrea, Menyhárt Krisztina, Mészáros István, Mészáros Krisztina, Nehéz Zsuzsanna, Orgovány Zoltán, Orosz Irén, Palásti Ágnes, Pengő László, Rúzs Molnár Zsuzsa, Serédi Beáta, Sódar István, Szénászký Edina, Szőke Erika, Szűcs Margit, Takács Irén, Tihanyi Krisztina, Török Mária.

IV. D

Osztályfőnök: Dr. Bácskainé Fazekas Márta

Érettségi elnök: Dr. Kovács Miklósné

Antoni Adrienn, Bádonyi Tünde, Csizmadia Nelli, Hegedűs Ibolya, Huszár Katalin, Kapási Nóra, Kardos Dóra, Kiss Beáta, Magyar Éva, Miklósi-Sikes Kinga, Mónus Hajnalka, Nagy Mónika, Rajki Judit, Szilágyi Andrea, Ternyák Edit, Timár Andrea Anna, Vad Henriett, Vasvári Aliz.

IV. E

Osztályfőnök: Antonjuk Éva

Érettségi elnök: Nagy Gyuláné

Bacsa Éva, Balyi Krisztina, Bányik Bernadett, Beszédes Zsófia, Béni László, Bihari Ildikó, Csikós Melinda, Dömsödi Tamás, Dusnoki Márta, Erdőháti N. Anett, Fekete Mónika, Gálfi Tamás, Gelegonya Zoltán, Gulyás Tímea, Koncz László, Kun Imre, Magyar Attila, Magyar Gabriella, Mácsai László, Molnár Szilvia, Ötvös Éva, Pálinkó György, Piti Krisztina, Piti Péter Pál, Remzső Erika, Rózsa László, Szebeni Zoltán, Szekeres György, Szkalonai Éva, Tóth Károly, Varga Marianna, Vecseri Csaba, Weisz Tamás, Zentai Lilla.

1995*IV. A*

Osztályfőnök: Toókos Ferencné

Érettségi elnök: Dr. Tráser László

Ádám Bernadett, Bácskai Márta, Burai László, Czuczi Anita, Dáma Violetta, Dávid Anita, Dékány Edina, Döme Ágnes, Gyulay Zoltán, Halász-Szabó Judit, Hering Orsolya, Janó Ágnes, Járai Ildikó, Kádár Noémi, Kiss Noémi, Kiss Patrícia, Kun Erzsébet, Mácsai Katalin, Mészáros Andrea, Nyemetz Mónika, Orosz Renáta, Pataki Erika, Pataki Katalin, Sáfár Hedvig, Szakál Ferenc, Szántó Georgina, Szénászký Szilvia, Tóth Judit, Tóth Piroska, Vigh Viola, Vigh Zsuzsa, Zsíros Krisztina.

IV. B

Osztályfőnök: Dr. Győri Antal

Érettségi elnök: Szucsán András

Bánfi Tibor, Bíró Dániel, Bozsó Katalin Irén, Buzás Ádám, Grossmann Lilla, Hajdú László, Hlavács Brigitta, Hobot Gábor, Jónás Katalin, Kibicher Orsolya, Kis-Rác Edit, Kiss Ferenc, Kocsis Szabolcs, Komáromi Krisztián, Kotymán Márta, Kókai Erzsébet, Madaras Mihály, Makay Ágnes Olga, Nagy Erika, Orosz Erika, Perjés Márk, Pető Bálint, Polgár Csaba, Rúzs-Molnár Ákos, Stern Gábor, Ternyák Miklós, Tibrik Erika, Toókos Ferenc, Torma Attila, Vereb Gábor, Vidovics Attila, Vidovics Ákos, Zámboi Györgyi.

IV. C

Osztályfőnök: Vánkay Sarolta

Érettségi elnök: Nagy Szabolcsné

Bagi Brigitta, Baranyi Diána, Bálint Anetta, Benkő Gabriella, Budai Márk, Buzás Katalin, Fodor Noémi, Györffy Márta, Héjja Edina, Horváth Attila, Horváth Péter, Kalapos Krisztián, Kovács Gabriella, Lantos Krisztina, Lukács-Nagy Anna, Pesti Judit, Rabi Ildikó, Révész Nóra, Schranz Adrienn, Sipos Zoltán, Somodi Annamária, Szabics Erika, Táborosi Norbert, Tordai Réka, Udvardi Adrienn, Váczi Valéria, Varga Krisztián, Vass Ramóna, Velő Hajnalka, Verbó Aliz, Vincze Bettina.

IV. D

Osztályfőnök: Majtényi András

Érettségi elnök: Dr. Kovács Miklósné

Balázs Zoltán, Beszterczey Judit, Bus Natália, Cséfalai Éva, Erdei Anikó, Faragó Tünde, Gábor Tünde, Gera Andrea, Grácsin Erika, Gyapjas Erika, Hegedűs Csaba, Joó Tamás, Kokavecz Kinga, Lengyel Andor, Máder Edit, Mészáros Sára, Miklós Katalin, Molnár Szilvia, Nagypáti Anita, Németh Gabriella, Pusztai Ágnes, Rakiczky Renáta, Sándor Klára, Simon Kornél, Szijjártó Ivett, Tóth Eszter, Tóth Henriett, Tóth Máté, Varga Enikő, Varga Gabriella.

IV. E

Osztályfőnök: Horváth Ilona

Érettségi elnök: Nagy Szabolcsné

Ambrus Éva, Balogh-Szabó Erika, Baranyi Zoltán, Barta Katalin, Berkecz Rózsa, Bozó Mariann, Bódi Szilvia, Bónus Krisztián, Bölcskei-Molnár Norbert, Gáspár Edit, Gáspár Magdolna, Gránicz Zoltán, Határi Genovéva, Hortobágyi Tamás, Ibolya Emese, Kása Mária, Lévai Norbert, Lovász Ferenc, Nádudvari Anikó, Novák Péter, Olajos Mónika, Oláh Gabriella, Ötvös Tibor, Pécsi Sarolta, Schröttner Edit, Sinka Renáta, Szabó Ágnes, Széll Anna, Tihanyi Csaba, Tóth Anetta, Tóth Kinga, Vincze Ágnes, Viola Márta.

1996

IV. A

Osztályfőnök: Matkovics Ágnes

Érettségi elnök: Ferwagner Péterné dr.

Ambrus Zolt, Antonjuk Krisztina, Balogh Boglárka, Berczeli Paula, Berényi Etelka, Bertus Edit, Boros Gabriella, Bujdosó Gabriella, Demeter Judit, Gere Marietta, Gyebnár Krisztina, Hegyaljai Beáta, Horváth Kata, Ikládi András, Józsa Anikó, Kárpáti Gábor, Kertész Hajnalka, Kertész Nárcisz, Kiss Gabriella, Kiss Karolina, Korom Gabriella, Kovács Ildikó, Kurusta Anikó, Molnár Mónika, Neu Klára, Nyéki Gábor, Orosz Márta, Ötvös Ágnes, Piti Andrea, Rabi Gabriella, Sárréti Krisztina, Simon Gábor, Sipos Réka Enikő, Szirbik Zoltán, Szűcs Csaba, Tóth Krisztina.

IV. B

Osztályfőnök: Dr. Korom József

Érettségi elnök: Pótáriné Dr. Hojcsi Zsuzsanna

Aradi Olga Márta, Bacsá Éva, Bakó Csongor Gábor, Balogh Zoltán, Bartha Éva, Bánfi Andrea, Bikádi Dániel, Bodzás István, Bojtos Gergely Krisztián, Czibulya Norbert, Dézsi Hajnalka, Dora-Tóth Ágnes, Geönczeöl Tibor, Gyovai Ágnes, Hajdú Beáta, Harkai István, Hegedűs-Tóth János Rudolf, Keserű Kornél, Kovács Krisztián, Lajos Krisztina, Mag Pál, Mihály István, Nagy Szilvia Anita, Nagyistók Éva, Nádudvary

Gábor Zoltán, Nehéz Ákos, Pardi Gréta, Pintér Anita Erika, Romhányi Tibor, Sarkadi-Szabó Kornél, Szabó Éva Henrietta, Takács Levente, Udvardi Dóra.

IV. C

Osztályfőnök: Bedő Katalin

Érettségi elnök: Péterné Szabó Irén

Árgyelán Klára, Baranyi Szilvia, Barna Dóra, Bodnár Henrietta, Czako Réka, Dajka Ida, Debreczeni Edit, Farsang Zolt, Fenyő Enikő, Horváth Krisztina, Juhász László, Király Henrik, Kovácsné Henrietta, Labádi Krisztina, Laczi Tímea, Nagy Ágnes, Németh Zoltán, Oláh Katalin, Otlókán Ágnes, Petri Erzsébet, Pintér Zoltán, Prozlik Márta, Pusztai Erika, Soós Csilla, Szilágyi Szilvia, Ternai József, Töröcsik Viktória, Török Edit, Tüskös Ildikó.

IV. D

Osztályfőnök: Sineger Julianna

Érettségi elnök: Dr. Kovács Miklósné

Andula Zsuzsa, Czifra Gabriella, Csaba Éva, Cseh Ágnes, Csikós Ildikó, Gábor Livia, Gurgel Andrea, Horváth Csaba, Kárász Mónica, Kasza Tibor, Kis Katalin, Kruzsliz Anita, Lajtai Katalin, Lóczy Dóra, Matyelka Tímea, Mihó Andrea, Müller Aliz, Nagygyörgy Éva, Oláh Dóra, Ördög Ibolya, Pongrácz Ildikó, Rosner Krisztina, Sinka Anita, Szekeres Sándor, Tari Teréz, Varga Diána, Zahorecz Ágnes.

IV. E

Osztályfőnök: Toókos Ferenc

Érettségi elnök: Nagy Szabolcsné

Balla Krisztián, Baranyi Imre, Bata Ildikó, Búza Tímea, Dancza Melinda, Dibernárdó Nóra, Fodor Anikó, Gulyás András, Héri László, Holmán Mária, Kovács Éva, Kovács Szilvia, Kun József, Nacsá Anita, Pengő Ágnes, Purgly Bernadett, Sárközi Adrienn, Sebestyén Gyula, Szabó Adrienn, Szabó Zsuzsanna, Szerencse Erzsébet, Tordas Ildikó, Tóth Krisztián, Varga Edit, Varga Péter

1997

IV. A

Osztályfőnök: Dr. Némedi Lászlóné

Érettségi elnök: Dr. Sebéné Dr. Madácsy Piroska

Barta István, Bányai Györgyi, Borsós Aranka, Bugya Éva Edina, Déló-Nagy Ágnes, Faragó Eszter, Farkas Péter, Farkas Zoltán, Havasi Ágnes, Hegedűs Bernadett, Hegyes Erika, Hegyes Gabriella, Hevesi Nelli, Horváth Ágota, Kádár Dóra, Kastner Éva, Kertész Tímea, Kovács Éva, Ludányi Szabolcs, Magony Eszter, Majoros Gábor, Máté Csilla Katalin, Mészáros Balázs, Mikulás Brigitta, Pereczár Mónica, Rácz Zolt, Sáfár Judit, Skripek Anita, Szobota Györgyi, Tordas Csilla, Vajda Edina, Vajda Szilvia, Antonio Neto.

IV. B

Osztályfőnök: Kátai Mónica

Érettségi elnök: Dr. Németh Endre

Bába Nándor, Bohus Zoltán, Boldizsár Ottó, Fábián-Nagy Szabolcs, Farkas Zita, Füst Molnár András, Horváth Ferenc, Horváth Szilvia, Kibicher Zoltán, Kiss Lajos, Kiss-Papp Árpád, Kozák Edit, Labádi Zolt, Makai Mócz Éva, Máriás Krisztina, Mészáros Livia, Mihály Edit, Pádár András, Paku Beáta, Pap Zsuzsa, Patai Csaba, Rácz Ferenc, Szarvas Adriána Mária, Szegi Katalin, Szilvássy Balázs, Szűcs Panka, Takács Gábor, Terney Daniella, Tóth Ágnes, Töröcsik Anikó, Újj Anita, Varga Árpád, Vigh Zoltán, Zsigó Dániel.

IV. C

Osztályfőnök: Kocsmár Gyula

Érettségi elnök: Péterné Szabó Irén

Bazsó Krisztina, Bige Csaba, Budai Szilvia, Csikós Erika, Egedi Krisztina, Fabricio Faria, Gelegonya Csilla, Hercz Anett, Kálmán László, Kovács Orsolya, Kókai Edina, Körmendi Éva, Körösi Melinda, Labádi Zoltán, Lantos Sándor, Ludányi Adrienn, Mészáros Zsuzsanna, Mihály Tünde, Murányi Katalin, Nagyistók Gréta, Nyári Anita,

Pataki Zsuzsanna, Pozsár István, Rácz Edina, Szabó Anita, Szabó Diána, Szabó Emese, Tóth Réka, Veres Viktória.

IV. D

Osztályfőnök: Cseuz László

Érettségi elnök: Dr. Kovács Miklósné

Ambrus Róbert, Angyal Márta, Bartha Éva, Bene Gabriella, Büte Zsolt, Csík Adrienn, Csillik Renáta, Danku Dorottya, Gál Rita, Gyarmati Éva, Hajduk Károly, Horváth Marianna, Huszár Hajnalka, Imre Balázs, Márkus Judit, Mucsi Anikó, Orgovány Rudolf, Paku Tímea, Paulik Adrienn, Pelyva Sára, Rácz Richárd, Somogyi Szilárd, Szabó Orsolya, Szeckás Anna, Szemes Beáta, Szűcs Zsuzsanna, Tóth Krisztina, Varga Eszter, Zagyi Linda.

IV. E

Osztályfőnök: Vancsay Andrea

Érettségi elnök: Nagy Szabolcsné

Bálint Attila, Bárány Brigitta, Bugyi Andrea, Csepregi Roland, Dömsödi Evelin, Gémes Csilla, Hatos-Szekander Ferenc, Horváth Viktória, Józai Antal, Kádár Éva, Kánvási Lídia, Kóczán Edit, Kocsis Gabriella, Kósa Mariann, Kovács Anita, Labádi Mariann, Lengyel Noémi, Menyhárt Mónika, Miskur Tímea, Nagy Anett, Oláh Éva, Pető Károly, Rácz Rita, Rigó Nikodémusz, Sebesi Rita, Tímár Mátyás, Török Zsuzsanna, Várdai László, Veres Gábor, Vigh Erna.

1998

12. A

Osztályfőnök: Pozsár Mária

Érettségi elnök: Pótáriné Dr. Hojcsi Zsuzsanna

Bálint Attila, Baranyi Margit, Bernát Olga, Chikán Gabriella, Dora-Tóth Andrea, Farkas Amanda, Felföldi Gabriella, Forrai Gábor, Gyovai Bernadett, Győri Katalin, Hódi Péter, Horváth Anikó, Józsa Katalin, Kanfi-Horváth Erzsébet, Király Judit, Korom Annamária, Kovács Diána, Kovács Hedvig, Kruzslicz Edit, László Ivett, Libor

Edit, Mácsai Márta, Nacs István, Pálinkó Dávid, Stern Judit, Szombathelyi Ágnes, Varga Dániel, Zsótér Anett.

12. B

Osztályfőnök: Kenyeres Jánosné

Érettségi elnök: Nagy Szabolcsné

Bartha Ágnes, Beszédes Miklós Csaba, Bojtos Tamás, Botyán Imre, Dorogi Márta, Drahot-Szabó Ildikó, Erdős Balázs, Füzesi Zoltán, Gonda Emese, Gránicz Krisztián, Gyovai Elza, Halasy Endre, Kiss Szilvia, Kovács László, Kozma Andrea, Kozma Anita, Labádi Anita, Mihály Tibor, Mikecz Zsuzsanna, Nagy Péter, Nyíri Judit, Pataki Róbert, Pintér János, Pusztai Róbert, Szabics Tibor, Szarka Norbert, Szűcs Enikő, Tari Béla, Zsiga Éva, Zsoldos Katalin.

12. C

Osztályfőnök: dr. Sztanticsné Tóth Erika

Érettségi elnök: Ferwagner Péterné dr.

Bánfi Bernadett, Bari Dávid, Boros Gergő, Böszörményi Edina, Drahot-Szabó Barbara, Farkas Angéla, Fekete András, Fekete Krisztina, Forrai Anett, Földesi Gabriella, Hevesi Vilmos, István Mónika, Kardos Bernadett, Kása Anita, Kecskeméti Judit, Komáromi László, Kukovecz Barbara, Palotás Edit, Peralta Miguel, Pécsi Edit, Puskás Nikolett, Romhányi Gabriella, Serkédi Judit, Szabó János, Szabó Sándor, Szobota Erzsébet, Szőke Tünde Hajnalka, Török Patrik, Üveges Andrea, Zombory Éva.

12. D

Osztályfőnök: László Zoltán

Érettségi elnök: Dr. Kovács Miklósné

Benkő Mónika, Both András, Csorvási Borbála, Dálnoky Csilla, Elek Szilvia, Farkas Zita, Ferencz Erika, Fiáth Marianna, Fürth Eszter, Janó Viktória, Jenei Mária, Maglóczki Gréta, Magyar Nóra, Mátó Beáta, Mucska Melinda, Nagy Anikó, Palkovics András, Révai Renáta, Révész Renáta, Ruzsa Anita, Szabó Katalin, Szécsényi Ágnes, Szlanicsán Rózsa, Tóth-Korcsmáros Mariann, Tölcséry Gergely, Varga Györgyi.

12. E

Osztályfőnök: Kastnerné Józsa Erzsébet

Érettségi elnök: Nagy Szabolcsné

Boldog József, Csonka Andrea, Debreczeni-Kiss Margit, Döme Krisztina, Erdélyszky Szilvia, Harkai Erzsébet, Hódi Ágnes, Horváth Tamás, Kapus Hajnalka, Madaras Judit, Mészáros Enikő, Négyesi Mónika, Orosz László, Pataki András, Petrik Laura, Piti János, Prohászka Brigitta, Rideg Róbert, Rozgonyi Eszter, Sineger Ilona, Szabó Tünde, Szentes-Bíró Norbert, Tokai Tünde, Varga Ildikó.

1999

IV. A

Osztályfőnök: Tóth Tibor

Érettségi elnök: Dr. Sebéné Dr. Madácsy Piroska

Ádor Orsolya, Balogh Gábor, Bökuti Réka, Drahota-Szabó Ágnes, Fekete Csaba, Gera Xénia, Halmos Tamás, Illés Edit, Kézsmárki Ágnes, Kispál Zsóka, Korom Olga, Körtvélyesi Zsolt, Molnár-Farkas Judit, Mucsi László, Nagy Mária Bernadett, Nagy Viola, Pálfi Mariann, Papp Beatrix, Papp Éva Réka, Simon Melinda, Sipos Attila, Soós István, Szabó Zsuzsanna, Tóth Attila, Zsíros Erika.

IV. B

Osztályfőnök: Kovács Lászlóné

Érettségi elnök: Dr. Németh Endre

Ádám Szilveszter, Balla Imre, Bárány Ferenc, Barna Rita, Bede Ádám, Bereczki Ferenc, Bessenyei Tamás, Bodnár András, Csonka Erzsébet, Deák Zsuzsa, Faur Zoltán, Gábor Ildikó, Havasi Zsolt, Horváth Gábor, Kállai Nóra, Kiss István, Körmendi Gergő, Mácsai Attila, Mag Katalin, Molnár Mónika, Nagy Judit, Papp Alexa, Simon Tímea, Szabó Katalin, Szanyi Zsolt, Szentesi Dániel, Temesváry Zsolt, Terney Dániel, Udvardi Sándor, Varga Zita.

IV. C

Osztályfőnök: Horváth Ilona

Érettségi elnök: Hemmertné Dr. Patzkó Ágnes

Bácskai Dávid, Bihari Judit, Burkus László, Csendes Erzsébet, Erdőháti Nagy Renáta, Erdőhegyi Ágnes, Farkas Gábor, Földi Olivér, Gyovai Döme János, Janó Csilla, Kalapos Beatrix, Kálmán Beáta, Kiss Ákos, Kómár Xénia, Lantos Zsuzsanna, Mihály Gergely, Nagy Zoltán, Pólya Éva, Rúzs-Molnár Zsófia, Sarkadi-Nagy Csilla, Szabics Ildikó, Szécsényi Katalin, Szegedi Péter, Szigeti Éva.

IV. D

Osztályfőnök: Perjés Gáborné

Érettségi elnök: Dr. Kovács Miklósné

Bérczes Réka, Bolvári Ilona, Csics Adrienn, Daróczi Gabriella, Farkas Arnold, Horváth Anna, Kasik László, Kovács Éva, Kovács Olga, Kovács Judit, Libel Róbert, Lipták Aliz, Major Vanda, Martók Edina, Molnár Nóra, Nagy Nikolett, Nagy Noémi, Német Tamás, Pécsi Anett, Poljak Katalin, Sallai Katalin, Terényi Natália.

2000

IV. A

Osztályfőnök: Antonjuk Éva

Érettségi elnök: Dr. Sebéné Dr. Madácsy Piroska

Ádor Ella, Bujtás Péter, Cseh Ilona, Deim Éva, Dósai-Molnár Erika, Dózsa László, Hegedűs Éva, Insperger Ágnes, Kerekes Gábor, Kolozsvári Renátó, Kristó Csaba, Nyíri Péter, Olasz Sándor, Pál Zoltán, Szabó Edit, Szombathelyi András, Tari Balázs, Varga Péter, Zádori József.

IV. B

Osztályfőnök: Dr. Korom József

Érettségi elnök: K. Horváthné Szabó Edit

Bagi Norbert, Balogh Julianna, Bánfi Attila, Banka Rita, Bujdosó Tamás, Farkas Norbert, Fekete Dávid, Kanász Nagy Klára, Kátai Márta, Kis Balázs, Krausz Erika,

Labádi Gábor, Lantos Sára, Lukács Szilvia, Orosz Gábor, Szabó Zsolt, Szilágyi Gábor, Tari Judit, Töröcsik Attila, Török Tímea, Tóth Máté, Varga Tibor, Vízi Szilvia.

IV. C

Osztályfőnök: Dr. Sternné Fejér Márta

Érettségi elnök: Hemmertné Dr. Patzkó Ágnes

Agócs László, Brezovai Nikolett, Döbrössy Ivett, Dömsödi Gábor, Farkas Lilla, Fekete Edit, Földesi Marianna, Földi Gergely, Hajdú Balázs, Idovika Edina, Keserű Bálint, Király András, Kiss Dávid, Knap Zsuzsanna, Kotri Zsanett, Kovács Ádám, Mihala Andrea, Orvos Jenő, Paranics Richárd, Sáfár Gergő, Soós Csaba, Szabó Attila, Vajda János, Veres Réka, Virág István.

IV. D

Osztályfőnök: Keserű Imre

Érettségi elnök: Dr. Kovács Miklósné

Adamik Anna, Adamik Zsolt, Agárdi Tímea, Balogh Brigitta, Cseszárík Nóra, Demeter Olimpia, Fülöp Emese, Gyóllai Emese, István Anna, Lestyán Veronika, Mohamed Palmira Hiám, Molnár Györgyi, Németh Lilla Valéria, Papp Csilla Ágnes, Sánta Szilvia, Szabó Szilvia, Szepcsik Nóra, Szilágyi Katalin, Tóth Melinda, Varga Ágnes.

Levelező tagozaton érettségizett hallgatók

1991

Barna Julianna, Bárdos Csaba, Bodnár Ferenc, Czékman Ilona Katalin, Czékman Mária, Fazekas Andrea, Gábor Jánosné, Gábor Rózsa, Gólián Norbert, Katona Erika, Kiss Gabriella, Kun József, Lénárt László, Lippai Zsoltné, Majer Mária, Menyhárt István, Mocsári Róbert, Mucsi Imréné, Nagy Attila, Nagy Róbert, Nagy Tivadar, Sprok József, Szőke Nóra, Tary Nándor Tibor, Tomcsik Zsoltné, Tóth Attila, Török Istvánné, Túri Jánosné, Túri Zoltán, Verók Imre.

1994

Balogh-Szabó Béláné, Berényi Ilona, Berkecz Mariann, Bodrogi Mihály Zsolt, Elek Sándorné, Erdőháti-Nagy Anett, Farsang Krisztina, Fábián József Sándor, Gazsi Anett, Héjja Gabriella, Illés Éva Ida, Kotri Csilla, Kozák Tibor, Kristó Ilona, Labancz Katalin, Magonyné Fruzsna Sarolta, Makai István, Mészáros Rózsa Marianna, Nacsá Árpádné, Nagy Anikó, Nagy Ferencné, Németh Andrea, Palásti-Kovács Krisztián, Radil Bernadett, Sipos Anett, Szabó Andrásné, Szabó Miklós Sándor, Szent Pál, Tóth Ferenc, Török Gyöngyi, Varga Márta, Vas Ágnes, Verók Melinda, Verókné Fodor Katalin, Vékony Éva, Vincze Marita, Weisz Tamás, Zsiga Mónika.

Tanulóink névsora az évezredfordulón

(2000/2001)

7. G

Osztályfőnök: Kecse Nagy Edina

Báthory Dóra, Benkő Szabina, Binder Dominika, Deák Boglárka, Domján Anikó, Farkas Renáta, Fási Péter, Imre Mónika, Kasik Edina, Kis Pál Krisztina, Kiss Beáta, Körmendi Kristóf, Kovács Beáta Melinda, László Csaba, Lázár Gabriella, Lengyel Orsolya, Markó Anett, Nagy Péter, Páli Viktória, Serkédi Dávid, Tímár Anikó, Török Georgina.

8. G

Osztályfőnök: Kastnerné Józsa Erzsébet

Bálint Ágnes, Balogh-Szabó Nikolett, Bessenyei Csillag, Deák Miklós, Erdész Péter, Fekete Zsófia, Jani Zsanett, Kis Dániel, Kiss Anita, Kovács Detre, Pintér Zsófia, Pusztai Edit, Romsics Lilla, Sarusi-Kis Adrienn, Sipos Erika Zita, Szabó Zoltán, Szénási Tamara, Szűcs Andrea, Tihanyi Balázs, Viola Szandra.

9. A

Osztályfőnök: Toókos Ferenc

Balogh Péter, Barna Péter, Berczeli Anett, Cseh Attila, Csonka Kitty, Dóczi Dániel, Doktor Dorottya, Farkas Olga, Fazekas Réka, Félegyházi-Török László, Gyergyai Mariann, Gyóllai Anikó, Gyöző-Molnár Árpád, Horváth Bence, Kádár Tímea, Kalmár Béla, Kánvási Edina, Kókai Katalin, Kresz Dániel, Lakatos Alíz, László Erika, Menyhárt Gergely, Molnár Zsuzsa, Nagy Zoltán, Pásztor Margit, Rác Ágnes, Rác Angéla, Rác Renáta, Somogyi Balázs, Szabó Gábor, Valkai Csaba, Vígh Annamária, Vígh Ferenc.

9. B

Osztályfőnök: Volosin Vlagyimir

Albahári Szabolcs, Balogh Gyöngyi, Bánvölgyi Petra, Barta Katalin, Beretka Attila, Boldizsár Hédi, Budai Vanda, Csiszár Péter, Farsang Zoltán, Földvári-Nagy Sára, Gábor Barnabás, Györfi Brigitta, Joó Gabriella, Kérdő Bernadett, Kiss István, Kovács Zsolt, Kurucz Beáta, Lupsa Edina, Magyar Krisztina, Makra Zsolt, Muzsik Réka, Németh Zsuzsa, Ódor Beáta, Pusztai László, Samu Csaba, Sonkoly János, Szabó Glória, Szabó Hajnalka, Szász Melinda, Szenti Erik, Török Zita, Tüskés Lóránd, Vági Zsolt, Vereb Zita.

9. C

Osztályfőnök: Kovács Lászlóné

Bányai Lilla, Benedek Dávid, Berezvai Kata, Berta Nándor, Birkás Judit, Czákó Tímea, Dancsó Piroksa Diána, Erdőhegyi Károly, Faragó Gábor, Farkas Norbert, Gál Vivien, Hevesi István, Korcsmáros Réka, Kóródi Attila, Kovács Debóra Ida, Kovács János Richárd, Kurucz Viktor, Lantos Gábor, Magony Nikolett, Makra Katalin, Marcsó Ágnes, Móra Márta, Móricz Balázs, Nagy Éva, Németh Dániel, Nyerges Tamás, Oláh Ildikó, Pap Katalin, Pataki Dóra, Pataki Krisztián, Ruzsinszky Réka, Szebegyinszki Edina, Szilágyi Zsolt, Vajda Orsolya, Veres Marietta.

9. D

Osztályfőnök: Csapiné Matos Ibolya

Ágoston Anita, Benczur Katalin, Börösök Renáta, Böti Éva, Czár László, Danku Tímea, Dezső Orsolya Kata, Farkas Judit, Fölk Petra, Gubán Éva Mária, Jánosi Ágnes, Juhász Tóth Petra, Kálmán Anita, Kiss Ildikó, Lajkó Krisztina, Mácsai Boglárka,

Marossy Angéla, Mészáros Tímea, Négyesi Nikolett, Olajos Katalin, Pazdernyik Edit, Péter Nikolett, Petrik Andrea, Pintér Dóra, Pintér Olga, Radics Judit, Sas Judit, Schubert Zsanett, Setény Mária, Somodi Georgina, Székely Kata, Szűcs Máté, Tóth Tímea, Turna Krisztina, Vámos Mónika, Vidó Gábor Tamás.

9. G

Osztályfőnök: Volosinné Lucza Éva

Anton Edit, Anton Éva, Bajusz Olivér, Berényi Adrienn, Bugya Éva, Fülöp Zsádány, Gidófalvy Kitty, Haász Mariann, Halász Judit, Wyacheslav Chumak, Juhász Zsolt, Kastner Judit, Katona Ágnes, Kazinczi Ágnes, Keserű Mihály, Piti Nikolett, Rác Anett, Seres Kitty, Szólik Adrienn, Sztantics Csaba, Tari Balázs, Tóth Edit, Varga Petra, Varjú Adrienn.

10. A

Osztályfőnök: Érsek Zoltán

Bálint Éva, Balogh Viktor, Barta Esztella, Brezovai Tibor, Dancsó Éva, Friedl Orsolya, Füzesi Judit, Hajzler Csaba, Juhász Bóka Judit, Karai Kitty, Kátai-Pál Tünde, Lehota András, Lőrincz Andrea, Molnár Judit, Piros Zsuzsanna, Szabó Nikolett, Szűcs Róbert, Tóth Beáta.

10. B

Osztályfőnök: Dr. Molnárné Kádár Marianna

Bánvölgyi Helga, Bogyó Sándor, Dancsó Mónika, Dobai Mária, Döbrössy Viktor, Eichardt Ferenc, Gindele Richárd, Hegedüs Erika, Hegedüs János, Hidvégi Bettina, Huszka Anita, Jártas Tünde, Kabai Mátyás, Kiss Imre, Mikecz Ilona, Molnár Anett, Panyik-Tóth János, Pintér Zoltán, Sebestyén Péter, Szentpéteri Márta, Zsíros Krisztina.

10. C

Osztályfőnök: Vancsai Andrea

Agócs Zoltán, Berkecz Ildikó, Bessenyei Ágnes, Bodonovits Regina, Bubor Szilvia, Doba Árpád, Erdész Ákos, Hajdú Huba, Havasi Imre, Jávorcsik János, Kálmán György, Mészáros Olga Nóra, Mikecz Anikó, Rajki Dániel, Sipos Ádám, Szabó Róbert,

Szatmári Zoltán, Széles Richárd, Szin Dóra, Szőri Barbara, Udvardi Péter, Vecseri Melinda.

10. D

Osztályfőnök: Dr. Sztanticsné Tóth Erika

Cseh Krisztina, Csenki Tímea, Domján Nikoletta, Gabnai János, Gál Roland, Havasi Hajnalka, Kabódi Gabriella, Kelemen Ilona, Keresztes Zoltán, Márkus Melinda, Márton Dávid, Moldván Levente, Molnár Alexandra, Nagy Péter, Németh Valéria, Pantali Brigitta, Papp Tímea, Pásztor Anikó, Pintér Hajnalka, Pleva Adrienn, Simon Anna, Szabó Gábor, Szabó Luca, Szecskó Ágnes, Szénászkai Mária, Túri Bernadett, Vinek Brigitta.

10. G

Osztályfőnök: Bedő Katalin

Apró Nóra, Bába Miklós, Bajomi Nagy Attila, Balogh Gyöngyvér, Bencsik Attila, Berki Zoltán, Farkas Edit, Fazekas Dávid, Gergely Antal, Hajdu Andrea, Juhász Vanda, Kalmár Júlia, Kis Pál Rita, Kiss Adrienn, Kovács Mária, Maczelka Márk, Pólya Sándor, Sipos Dániel.

11. A

Osztályfőnök: Vánkay Edina Sarolta

Gyalai Zsuzsanna, György Kata, Hajdú Krisztina, Hódi Edit, Kádár Endre, Kertész Boglárka, Kiss Ágnes Edina, Kiss Anita Mária, Koncz Péter, Márté Tibor, Paksai Juszta, Postás Éva, Rácz Nóra, Tóth Nikoletta, Ugrai Edina, Ujszászi Borbála, Urbán Alíz, Vass Attila.

11. B

Osztályfőnök: Pozsár Mária

Abu-Suad Nóra, Aranyi Zsuzsanna, Bakó Lehel, Baranyi Viktória, Benedek Tamás, Bereczki Nándor, Csendes Csilla, Cserháti Kitti, Gábor Petra, Kiss Richárd, Kiss Virág, Kovács Zita, László István, Móricz Katalin, Muladi István, Must Krisztina, Piti Zolt, Szabó Eszter, Szabó Tamás, Tábi Krisztina.

11. C

Osztályfőnök: Hajós Jánosné

Arató Judit, Bárány Boglárka, Bartha Tamás, Batka Ágnes, Berényi Andrea, Bubor Krisztina, Csapó Miklós, Gál Edit, Gémes Éva, Gyukics Zsolt, Hegyi Edina, Juhász Adrienn, Kalmár Éva, Kecskés Krisztián, Kiss Péter, Komlósi Szabolcs, Kovács István, Kovács Judit, Libel Hedvig, Lovász Attila, Mészáros András, Mészáros Balázs, Papp Orsolya, Somodi Norbert, Szabó Kornél, Szőke Alíz, Tóth Katalin, Tóth Noémi, Tóth Zsuzsa, Vigh Andrea.

11. D

Osztályfőnök: Majtényi András

Bite Zsolt, Dimitrov Tamás, Eisler Viktória, Erdős Gabriella, Farkas Anikó, Farkas Györgyi Klaudia, Gulyás Mónika, Juhász Rita, Jung Orsolya, Kenyeres Erika, Krisztik Csaba, Lazók Mátyás Zoltán, Makai Anita, Misku Norbert, Onhaus Andrea, Rull Zsuzsanna, Szeles Krisztina, Varga Noémi.

11. G

Osztályfőnök : Matkovics Ágnes

Balogh Boglárka, Dunás-Varga Ildikó, Farkas Ágnes, Gidófalvy Anett, Halász Ágnes, Havasi Annamária, Kazinczi Eszter, Kovács Ferenc, Körtvélyesi Zsuzsanna, Mészáros Zsanett Vanda, Molnár Mariann, Molnár Zoltán, Munkácsi Zoltán, Purgel Nóra, Rozgonyi Orsolya, Sipos Ágnes, Somodi Mariann, Soós Viktória, Szarka Attila, Szűcs Andrea, Tóth Margit, Udvardi Ildikó, Varga Csilla Zsuzsanna, Vozár Dóra.

12. A

Osztályfőnök: Kátai Mónika

Bálint Éva, Balla Emese, Balogh Szabó Gábor, Biácsi Katalin, Busa Zsuzsanna, Döme Tünde, Erdős Boglárka, Fazekas Gy. Mónika, Juhos Anikó, Kóczán Katalin, Kosztolányi Éva, Kulcsár Zita, Lantos Katalin, Nagy Anita, Nyerges Ágnes, Olasz Judit, Pataki Flóra, Purgel Zsuzsanna, Sárík Melinda, Szabó Roland, Szőke Éva, Tari Judit, Tóth Csaba, Tóth Kata, Vass Márta, Vigh Nóra.

12. B

Osztályfőnök: Dr. Győri Antal

Agócs András, Bakó László, Békefy Ágnes, Czako Péter, Demeter Adrienn, Furucz Hajnalka, Gál László, Halász Ágnes, Hanán Abou Ghazaleh, Horváth Anikó, Kruzslicz Anita, Mészáros Péter, Müller Ágnes, Nagy Bettina, Nagy Flórián, Nagy Krisztina Éva, Nagy László, Nagy Norbert, Pataki Ágnes, Sinkó Livia, Sipos Ferenc, Szabics Péter, Szabó Ágnes, Szabó Edit, Szász Anita, Varga Vivien.

12. C

Osztályfőnök: Tomcsányi Ferenc

Albahári Evelina, Bába Márta Ramóna, Bárkai Zsuzsanna, Berezvai Árpád, Bristyán Ágnes, Danyi Katalin, Geröcs Ágnes, Hegedüs Márta, Herold Linda, Keserű Júlia, Kis Zsófia, Kiss Anna, Kovács Gabriella, Köröndi Máté, Makra Melinda, Németh Gábor, Paranics Zsolt, Pataki Katalin, Sass Zsuzsanna, Simon Balázs, Szabados Anikó, Szél Mónika, Szilágyi Edit, Szilvássy Zsuzsa, Szűts Tamás, Takács Sándor, Tarnóczy Tímea, Temesváry Judit, Üveges Hajnalka.

12. D

Osztályfőnök: Vajdovich Nóra és Ráfi Dénes

Ábrahám Anita, Balla István, Beck Barbara, Bélteki Edina, Demeter Ivett, Fazekas Szilvia, Fejes Margit, Glasshütter Melinda, Gothár Márton, Grecsó Zoltán, Kelemen Borbála, Kovács Lehel, Laczkó Izabella, Lantos Erna, Lukács Adrienn, Müller Zsófia, Pásztor Judit, Rádi Katalin, Sohonyai Éva, Soós Éva, Szabó Mónika, Szögi Csaba, Tigyi Bettina, Tóth Klaudia, Tóth Lili, Török Ida, Túri Nagy Róbert, Varga János Gábor.

A gimnázium dolgozói (1990–2000)

Igazgató:

László Béláné	angol–orosz	1990–2000
---------------	-------------	-----------

Igazgatóhelyettesek:

Dr. Bácskainé Fazekas Márta	orosz–francia	1996–2000
-----------------------------	---------------	-----------

Kátainé Deák Éva	matematika–ábrázoló geometria	
------------------	-------------------------------	--

		1979–1996
--	--	-----------

Keserű Imre	történelem–német–színházelmélet	
-------------	---------------------------------	--

		1990–1991
--	--	-----------

Tanárok:

Antonjuk Alexandr	orosz–francia	1983–
-------------------	---------------	-------

Antonjuk Éva	orosz–francia	1980–
--------------	---------------	-------

Dr. Bácskainé Fazekas Márta	orosz–francia	1976–
-----------------------------	---------------	-------

Bárkai Ibolya	angol–történelem	1971–1991
---------------	------------------	-----------

Bedő Katalin	magyar–történelem	1990–
--------------	-------------------	-------

Berkecz Pál	könyvtár–történelem	1990–
-------------	---------------------	-------

Czabarka Judit	orosz–történelem	1986–1991
----------------	------------------	-----------

Cseuz László	testnevelés	1992–1997
--------------	-------------	-----------

Deim Lászlóné	német	1995–1998
---------------	-------	-----------

Elek Sándor	matematika–fizika	1962–1997
-------------	-------------------	-----------

Érsek Zoltán	matematika–fizika	1992–
--------------	-------------------	-------

Farkas Annamária	angol	1995–1998
------------------	-------	-----------

Gerd Frenzel	német	1993–1994
--------------	-------	-----------

Gidófalvy György	fizika–kémia	1957–1991
------------------	--------------	-----------

Dr. Győri Antal	matematika–fizika	1990–
-----------------	-------------------	-------

Hajós Jánosné	magyar–angol	1988–1991, 1998–
---------------	--------------	------------------

Horváth Ilona	magyar–történelem	1983–
Horváth László	testnevelés	1963–1993
Karácsonyi Csilla	német–francia	1996–1998
Kastnerné Józsa Erzsébet	matematika–földrajz	1972–
Káta József	kémia–fizika	1968–2000
Káta Mónika	kémia–biológia	1989–
Kátainé Deák Éva	matematika–ábrázoló geometria	1964–1996
Kecse-Nagy Edina	német–rajz	1997–
Kenyeres Jánosné	kémia–biológia	1965–2000
Keserő Imre	történelem–német–színházelmélet	1980–
Kiss Hajdú Teréz	matematika–fizika	1965–1997
Kiss Sándor	kémia–fizika	1957–1995
Kocsmár Gyula	angol	1991–
Komjáti Sándorné	magyar–német	1960–1997
Dr. Kopasz Aranka	angol	1993–1996
Dr. Korom József	biológia	1975–
Dr. Korom Józsefné	biológia–földrajz	1976–1998
Kovács Lászlóné	testnevelés–biológia	1994–
László Béláné	orosz–angol	1965–2000
László Zoltán	színpad, könyvtár–informatika	1990–
Dr. Lucza Istvánné	latin–magyar	1980–
Majtényi András	ének	1978–1997, 1998–
Matkovics Ágnes	orosz–német	1986–
Mészáros Imréné	könyvtáros	1991–1992
Dr. Molnárné Kádár Marianna	matematika–fizika	1993–

Dr. Némédi Lászlóné	testnevelés	1976–1997
Pánczél Jolán	orosz–francia	1985–1997
Perjés Gáborné	magyar–rajz–művészettörténet–színházelmélet– ábr. geom.	1980–
Poszler György	magyar–történelem	1988–1997
Pozsár Mária	magyar–angol	1980–
Ráfi Dénes	magyar–német–filozófia	1996–
Dr. Sternné Fejér Márta	angol–német	1975–
Dr. Sztanticsné Tóth Erika	angol–orosz	1985–
Tomcsányi Ferenc	testnevelés	1997–
Toókos Ferenc	matematika–fizika–számítástechnika	1967–
Toókos Ferencné	biológia–földrajz	1965–2000
Tóth János	matematika–fizika	1954–1992
Tóth Tibor	matematika	1988–
Vajdovich Nóra	angol	1996–1998
Vancsay Andrea	történelem–földrajz	1991–
Vánkay Sarolta	magyar–ének	1990–
Volosin Vlagyimir Petrovics	matematika	1986–
Volosinné Lucza Éva	francia–orosz–német	1985–

Lektorok:

Aline Bassompierre	francia lektor	1998–1999
Nathalie Bazire	francia lektor	1999–
Charles Berg	angol lektor	1993–1994
Habiba Boumlik	francia lektor	1991–1992
Susanne Bögeholz	német lektor	1995
Claire Colineau	francia lektor	1995–1996
Lesley Davis	angol lektor	1990–1991

Carole Fernandez	francia lektor	1996–1997
Christa Huber	német lektor	1994
Melina Kriegel	angol lektor	1992–1993
Maria Lajunta	francia lektor	1993–1995
Julie Lawrenz	angol lektor	1992–1993
Timothy Lehman	angol lektor	1990–2000 <i>(megszakításokkal)</i>
Francoise Le Lievre	francia lektor	1990–1991
Lucile Leonard	francia lektor	1997–1998
Mary Lucas	angol lektor	1995–1996
Matthew McInteer	angol lektor	1999
Devin McLachlan	angol lektor	1996–1997
Matthew Murphy	angol lektor	1990–1991
Gretchen Nelson	angol lektor	1990–1992
Őze Árpád	német lektor	1990–1991
Pető László	német lektor	1992–1993
Jill Pollack	angol lektor	1995–1996
Anthony Sterbis	angol lektor	1994–1995
Karla Suarez	angol lektor	1991–1994
Andrew Székely	angol lektor	1993–1994
Deborah Tedd	angol vendéglector	1997–1999
Griffith Tedd	angol vendéglector	1997–1999
Deborah Thorne	angol lektor	1998–1999

Óraadók:

Bácskai Mihály	magyar-történelem	1990–1996
Bácskai Mihályné	magyar-történelem	1989–1996
Bugner Irén	rajz	1993–1994
Csapiné Matos Ibolya	történelem-műv.szerv.	1997–2000

Elek Sándor	matematika–fizika	1997–
Füredi Zsuzsanna	német	1992–1996
Gálfi László	műszaki és gépjármű ismeretek	1986–1997
Gidófalvy György	fizika–kémia	1991–
Gidófalvy Györgyné	fizika–kémia	1989–1993
Hegyi Ildikó	német	1994–1995
Horváth Csaba	testnevelés	1990–1991
Karácsonyi Csilla	német	1995–1996
Kiss Sándor	kémia–fizika	1995–1996
Komjáti Sándorné	magyar–német	1997–
Majtényi András	ének	1997–1998
Nagy János	ének	1997–1998
Sineger Julianna	beszédtechnika	1990–
Tomcsányi Ferenc		1996–1997
Tomcsányiné Lucz Szilvia	magyar	1997–1998
Tóth János	matematika–fizika	1992–1997
Tóth Marianna	tánc	1998–
Vass Sándor	tánc	1997
Vígh László	rajz	1995–1997

Technikai személyzet:

Baloghné Keresztes Katalin	gazdasági ügyintéző	1995–
Berényi Imréné	kisegítő alkalmazott	1993–
Berkecz Erika	hivatalsegéd	1991–1993
Bimbóné Hajdú Ibolya	hivatalsegéd	1990–1992
Bozó Balázs	technikus, karbantartó	1991
Bozó Istvánné	hivatalsegéd	1994–1995

Csákó Lajos	oktatástechnikus, karbantartó	1992–
Dózsa Anna	kisegítő könyvtáros	1987–
Drahota Szabó István	hivatalsegéd	1977–1995,
	délutáni portás	1995–
Gálfi Lászlóné	iskolaitkár	1963–1995
Gulyás Ferencné	hivatalsegéd	1995–1996
Gyuriczáné Kozák Krisztina	kisegítő	1998
Kanfi Horváth Jánosné	kisegítő hivatalsegéd	1993–
Kátai Pál Gáborné	kisegítő hivatalsegéd	1998–
Kovács Istvánné	gazdaságvezető	1995–
Móczár Zoltánné	hivatalsegéd, portás	1992–1996
Molnár Ferencné	gazdaságvezető	1989–1995
Németh Istvánné	portás, ügyviteli dolgozó	1997
Sándor Jánosné	portás	1997–
Szabó Krisztián	intézményüzemeltető	1999–
Székely Gyuláné	hivatalsegéd, telefonkezelő	1991–1993
Székely Zsuzsanna	gazdasági ügyintéző	1990–1997,
	iskolaitkár	1997–
Takács Istvánné	kisegítő	1994–1997
Tyukász Imréné	hivatalsegéd	1987–
Varjú András	technikus	1995–1996
Vigh Ferencné	kisegítő hivatalsegéd	1993–
Vincze Mihály	hivatalsegéd	1964–1994
Vollein Károly	intézményüzemeltető	1994–

A gimnázium képzési formái

Speciális csoportok, fakultációk, tagozatok

a 2001/2002-es tanévben

A gimnázium képzési formái a 2001/2002-es tanévben

Speciális haladó francia nyelvi csoport

A felvételtől az általános iskolai 7. osztályos év végi és a 8. osztályos első félévi francia nyelv, magyar irodalom, történelem, matematika és fizika osztályzatok figyelembevételével döntünk.

A második idegen nyelvet is emelt óraszámában tanítjuk.

Speciális haladó német nyelvi csoport

Német nyelvből szintfelmérést végzünk.

A felvételtől a szintfelmérés eredménye, valamint az általános iskolai 7. osztályos év végi és a 8. osztályos első félévi magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, német nyelv, matematika és fizika osztályzatok figyelembevételével döntünk.

A második idegen nyelvet is emelt óraszámában tanítjuk.

Speciális haladó angol nyelvi csoport

Angol nyelvből szintfelmérést végzünk.

A felvételtől a szintfelmérés eredménye, valamint az általános iskolai 7. osztályos év végi és a 8. osztályos első félévi magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, angol nyelv, matematika és fizika osztályzatok figyelembevételével döntünk.

A második nyelvet is emelt óraszámában oktatjuk.

Biológia fakultáció

Elsősorban a biológia iránt érdeklődőknek,* az ebből a tárgyból felvételizni kívánóknak ajánljuk, különösen az orvos, gyógyszerész, biológus, agrár, állatorvos, pszichológus, illetve a tanári pályára készülőknek. Az elméleti órákat különböző laboratóriumi gyakorlatok egészítik ki.

Matematika fakultáció

Az ide jelentkező tanulók emelt óraszámában tanulják a matematikát. Ez lehetővé teszi, hogy alaposan felkészítsen az egyetemi, főiskolai felvételekre, továbbtanulásra, valamint

a tanulmányi versenyeken való sikeres szereplésre. A tudományegyetemek reálszakjain, a gazdasággal, vendéglátással, műszaki szakokkal kapcsolatos területeken akkor is többletismeretekre van szükség matematikából, ha ez nem felvételi tárgy. A felsőoktatási intézmények feltételezik ezeket az ismereteket.

Informatika fakultáció

Iskolánkban 3 szaktanteremben folyik az informatikaoktatás. Az informatika alapfogalmai mellett tanulók megismerkednek egy programnyelvvvel (PASCAL / DELPHI), egy szövegszerkesztővel, táblázatkezelővel és egy adatbázis-kezelővel (WINDOWS 95/97, Office 95/97). A tananyagban szerepel még a hálózatok (internet / intranet) ismerete is. Az internet használatára tanítási órán kívül is van lehetőség. Az informatika tanítása emelt óraszámában történik. Érettségi tárgyként is választható. Az iskola keretein belül lehetőség van olyan vizsga letételére is, mely középfokú szakmai diploma megszerzését eredményezi.

Sportosztály

A felvételtől a tanulmányi eredmény alapján, valamint a sportklubok ajánlásának figyelembevételével döntünk.

Irodalmi-drámai osztály

Pedagógiai munkánk fő célja a személyiség fejlesztése. Szeretnénk kreatív, önálló és nyitott embereket nevelni, akik közéleti érdeklődéssel, jó kapcsolatteremtő képességekkel bírnak, mernek és tudnak a nyilvánosság előtt szerepelni, és egyaránt fogékonyak társadalmi és művészeti kérdésekre. Az országos beiskolázású osztálytípus nálunk működik a legrégebben, 1978 óta folyamatosan. A végzett diákok zöme humán szakos pedagógus lesz, vagy valamilyen közművelődési pályára lép. S bár tagozatunknak nem elsődleges célja a színészi pályára történő felkészítés, évfolyamonként 3-4 tanuló hivatásos színjátész lesz.

Az elméleti képzésnek két fő eleme van: a színházi alapismeretek és az emelt óraszámában tanult irodalom. Harmadiktól választható a filmes fakultáció is.

A délutáni program kreatív játékokra, kifejezőeszközöket fejlesztő tréningekre épül, így jut el fokozatosan a színpadon való csoportos és egyéni fellépésig. A tagozaton

évente három-négy diákszínpadi előadás készül, a lehető legkülönbözőbb stílusban. Ezek a darabok állandó meghívottjai az amatőr-színházi-fesztiváloknak, az utóbbi években francia és német találkozókra is rendszeresen föllépnek diákjaink.

A tagozat tanulói márciusban egyéni mustrán mutatkoznak be, negyedik év végén pedig érettségi vizsgát tesznek színházi vagy filmes alapismeretekből.

A nyilvános felvételi vizsga a következőkből áll: vers, játék, fogalmazás, zene és mozgás. A felvételiben beszámítanak még a 7. év végi és a 8. félévi magyar, történelem, idegen nyelv és matematika osztályzatok.

Hatosztályos képzés

Jó képességű 6. osztályos tanulók jelentkezését várjuk elsősorban Szentes város és környéke általános iskoláiból.

A 7. és 8. osztályban egy idegen nyelvet tanulnak, heti 4 órában. A 9. osztálytól második idegen nyelv választása lesz kötelező.

A felvételnél a magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv és matematika tantárgyakból az 5. osztályban elért év végi és a 6. osztályos félévi osztályzatokat vesszük figyelembe.

A jelentkezés módja: az általános iskolákban beszerezhető jelentkezési lapon.

Kollégiumi elhelyezés nem ajánlott.

A hatosztályos képzésről

1996-ban indítottuk a Horváth Mihály Gimnáziumban az *első hat évfolyamos osztályt*. Bevezetését nagy vita előzte meg. Sokan ellenezték, féltek tőle, többen izgalommal vártuk, nagy kihívásnak tekintettük. Azóta is vannak, akik kételkednek a létjogosultságában, s amíg le nem érettségizik néhány ilyen osztályunk, kételkedni is fognak. Pedig az elmúlt 10 évben az országnak szinte minden gimnáziumában indult hat- vagy nyolcosztályos képzés, és legtöbbjük életképesnek bizonyult. Sőt, túlságosan is kezdtek teret hódítani, ezért az oktatási tárca mindent megtett azért, nehogy ezek a formák teljesen kiszorítsák a négyosztályos képzést. Bármennyire népszerű és eredményes is a hat- és nyolcosztályos képzés, a cél az, hogy az iskolák mindenütt minél több szolgáltatást nyújtsanak: legyen hagyományos négy évfolyamos képzés is mindegyik gimnáziumban, hogy a szülők és a diákok választhassanak.

Az általános iskolák az országban mindenütt – érthető módon – berzenkedtek/nek a hat és nyolc évfolyamos képzés ellen, igyekeznek megtartani legjobb diákjaikat, ugyanakkor ők is és a gimnáziumok is csakis a gyerekek érdekeit kell hogy szem előtt tartsák. Ez pedig a választás szabadsága.

Vannak olyan diákok, akiknek az a legelőnyösebb, ha végigjárják az általános iskola nyolc osztályát, s csak azután kell dönteniük a középiskoláról.

Másoknak jobban megfelel a 12 évesen történő váltás, a hat évfolyamos gimnáziumokban folyó kiegyensúlyozott oktatás, ahol kiemelt szerep jut a tehetséggondozásnak.

S végül vannak olyan kisdíákok, akik már 10 évesen váltanak, s a leghagyományosabb képzési rendszerben, a nyolcosztályos gimnáziumban készülnek a továbbtanulásra.

A Horváth Mihály Gimnázium vezetése nagyon helyesen döntött, amikor kibővítette a választás lehetőségét a szentesi szülők számára, így most már nem kell messzi városokba, kollégiumokba adni azokat a gyerekeket, akik különböző okokból korábban válnak meg az általános iskolától.

Itt, Szentesen és környékén dönthetnek úgy a szülők és a diákok, hogy a gimnázium hatosztályos tagozatát választják, amely immár 4 éve kiegyensúlyozottan működik, bár eddig minden évfolyamon csak egy osztályt tudtunk indítani. Mi már tudjuk, hogy igazak azok a vélemények, amelyek szerint a kisgimnazisták számára könnyebb a váltás

az általános iskoláról a középiskolára, terhelésük egyenletesebb, kevesebb különóra járnak, kevesebbet kell tanulniuk otthon, mégis jobb eredményeket érnek el, mint négy évfolyamos társaik jelentős része. Ezért várható, hogy az első mérhető eredmények után a jelenleginél nagyobb lesz az érdeklődés a tagozat iránt. Hosszú távon két párhuzamos hat évfolyamos osztály indítását látom célszerűnek.

Osztályom, mely az első a HMG hatosztályosai közül, két jelentős fázison van túl:

az *első két év* a gimnáziumi munkára való átállás viszonylag nyugodt fejezete volt. Itt ők voltak a legkisebbek, ezért nagyon vigyáztunk rájuk, sokkal jobban, mint amennyire az általános iskolák 7. és 8. osztályosaira vigyáznak a felnőttek.

A *második két év* nehezebb volt a belépő második idegen nyelv és a magasabb követelmények miatt, de már összeszoktak, jól ismerték egymás (és a tanárok) stílusát és teherbírását, ezért lényegesen nyugodtabban vették az akadályokat, mint az újonnan belépő 9. osztályos évfolyamtársaik. Ekkor már módjuk volt „keveredni” is velük, az új idegen nyelv és a matematika révén vegyes csoportok jöttek létre.

Ebben a tanévben elkezdődött a harmadik szakasz, az *utolsó két év*. Leadtak néhány tantárgyat, valójában most már csak azokat tanulják, amelyek tényleg fontosak a számukra (érettségi, továbbtanulás, általános műveltség szempontjából), vagy amelyeket tanulni szeretnének. Választhattak. Van, aki tovább tanulja a fizikát és a biológiát, nagy óraszámban tanul matematikát is, mert kell neki a továbbtanuláshoz. És van olyan is, akinek csak heti 27 órája van, s már nem kell „nemszeretem” tantárgyakat tanulnia, koncentrálhat a felvételi és érettségi tárgyakra. Valamint választottak plusz órákat a mindannyiuk számára fontos tárgyakból, mint amilyen a magyar, a matematika és az idegen nyelvek.

Hogy mindez hogyan fog működni, az csak ezután derül ki, de nagyon biztató a kezdet, és nagyon szépek az eddigi eredményeik. Az osztály az elmúlt 4 évben végig az iskola 2. vagy 3. legjobb tanulmányi eredményt elért osztálya volt. Minden okunk megvan rá, hogy hasonló jó eredményre számítsunk a következő két évben is.

Mint osztályfőnök, szaktanár és szülő elmondhatom: boldog vagyok, hogy belevágtunk a hatosztályos képzésbe, részese lehettem ennek a folyamatnak, amely megújította és színesebbé tette a HMG és a város életét. Szerencsés vagyok, hogy taníthatok ezen a tagozaton.

Matkovics Ágnes

Felnőttoktatás

A Horváth Mihály Gimnázium fennállása során mindig centruma és meghatározója volt Szentesen a középszintű oktatásnak. Vezetői és tantestülete jól érzékelték az igényeket a városban és vonzaskörzetében. Ha fenntartói és felügyeleti szervei partnerek tudtak lenni, az iskola mindig részt vett az igények kielégítésében. Így volt bölcsője és elindítója a közgazdasági oktatásnak vagy az erősáramú középfokú képzés elindításának. A felnőttoktatással pedig – annak megszervezése óta – szimbiózisban élt a rendszerváltásig. Volt időszak, amikor a Horváth Mihály Gimnázium levelező tagozatának több hallgatója volt, mint nappali tagozatos tanulója. A levelező tagozat fenntartásának alap gondolata az volt, hogy korábban sokan – önhibájukon kívül – kimaradtak a középfokú oktatásból. Nekik szolgáltatott társadalmi elégtételt a levelező, illetve esti oktatás.

A 80-as években már megfogalmazódott az a felfogás, hogy a középfokú oktatás mindenki számára hozzáférhető ifjúkorban, 18-19 éves korig. Akik ebben a korban nem szereztek érettségi bizonyítványt, maguk tehetnek róla, nem is érdemlik meg a társadalom utólagos segítségét. A tények is ezt látszottak bizonyítani, hiszen a levelező tagozaton alig volt néhány évvel magasabb az átlagéletkor, mint a nappalin. Az utóbbi tíz évben már csak kihelyezett osztályok működtek Nagymágocson és Fábiansebestyénben. Szentes város önkormányzata mint fenntartó már nem is vállalta a levelező tagozat működtetését, így az utolsó osztályunk 1994-ben érettségizett le Nagymágocson.

Engedtessek meg az utolsó tagozatvezetőnek egy szubjektív megjegyzés, amit ebben az időben a fenntartás mellett érvelve sokszor elmondott, de sohasem az ellenzőknek. Mert szemtől szembe senki nem ellenezte a levelező oktatás folytatását.

Egyetértek azzal, hogy 18 éves korig minden fiatalnak az iskolapadban van a helye. Ha ez nem így van, azt elsősorban és zömmel a társadalom működési zavarai okozzák. Abban a néhány esetben, amikor csak egyedül a fiatal felelős az iskolából való távolmaradásért, nem büntetheti a társadalom egész életén át a gyermekkori meg gondolat-lanságáért azzal, hogy élete végéig kizárja a középfokú oktatásból. Szerencsére a felnőttoktatás csak a gimnáziumban szűnt meg, így az igazán tanulni akarók hozzájuthattak a tudáshoz. Ezzel, úgy érzem, az a szerep szűnt meg, amit a tagozat Szentes életében betöltött. Talán lesz erő az utódokban az újragondoláshoz, és a tevékenység újraindításához.

Elek Sándor

Tanulmányi munka

Tanulmányi munka	1990/1991	1991/1992	1992/1993
Magyar nyelv	4	10	8
Matematika	2	2	2
Történelem	20	2	2
Földrajz	2	2	2
Angol nyelv	20	2	2
Francia nyelv	20	2	2
Itáliai nyelv	20	2	2
Ókori nyelv	20	2	2
Latin nyelv	20	2	2
Modern nyelvek	20	2	2
Érdemes	20	2	2
Összesen	240	112	80

Az első tanévben a tanulmányi munka a következőképpen alakult:

A tanulmányi munka megkezdésekor a tanulmányi munka a következőképpen alakult:

A tanulmányi munka megkezdésekor a tanulmányi munka a következőképpen alakult:

A tanulmányi versenyekről röviden

Részvétel az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyeken

Tanév	Jelentkezők száma	Tanév	Jelentkezők száma
1990/1991	249	1995/1996	94
1991/1992	nincs adat	1996/1997	133
1992/1993	103	1997/1998	86
1993/1994	127	1998/1999	98
1994/1995	117	1999/2000	83

Részletesen három tanév adatai tantárgyak szerinti bontásban

Tantárgy	1990/91	1994/95	1999/2000
Magyar irodalom	4	10	3
Magyar nyelv	1	2	–
Történelem	20	5	7
Földrajz	2	–	2
Angol nyelv	39	12	16
Francia nyelv	38	13	15
Német nyelv	11	12	9
Orosz nyelv	21	4	–
Latin nyelv	–	5	–
Matematika	35	30	17
Fizika	26	6	5
Biológia	33	18	7
Kémia	19	–	2
Összesen	249	117	83

Az elért eredményekről a munkaközösségek számolnak be.

A különböző országos, megyei, városi versenyek eredményeiről is a szaktanárok adnak tájékoztatást a szakmák eredményeinek értékelésében. Képtelenség lenne a versenyek fajtáit a teljesség igényével felsorolni, különösen a hatosztályos képzés bevezetése óta, hiszen ők az általános iskolások versenyein is érdekelték.

Iskolánk 1992 őszén hirdette meg a Horváth Mihály Emlékversenyt első ízben. Ekkor még csak anyanyelvi, angol és német nyelvi, matematikai versenyre és iskolánk névadójának születésnapján (október 22.) történelmi vetélkedőre került sor. Azóta minden évben s egyre szélesebb körben zajlik a verseny, s mostanra kikristályosodott egy hagyományosnak tekinthető forma: magán a Horváth Mihály-napon csak szóbeli történelmi, irodalmi vetélkedőkre kerül sor, és összegzésként minden tantárgy eredményhirdetésére.

Az 1999/2000-es tanévre már akkora létszámmal neveztek az általános iskolák, s olyan sok iskola, hogy a kétfordulós (írásbelis) tárgyak első fordulóját a gimnázium által összeállított feladatokból az általános iskolák házilag bonyolították le. A gimnáziumban csak az élmezőny második fordulójára került sor.

Már 1992-ben is meglepte a szervezőket, mekkora igény van az általános iskolában tanító kollégákban és diákjaikban a megmérettetésre. A létszámot nem korlátoztuk.

Ízelítőül az 1999/2000-es tanév H. M. versenyei:

Magyar nyelv és irodalom: Vers- és prózamondó verseny
Történelem 5–6. illetve 7–8. osztályosok számára
A mi földrészünk Európa – természettudományi vetélkedő
Német nyelv évfolyamonként
Angol nyelv évfolyamonként
Francia nyelv 5–6. illetve 7–8. osztályosok számára
Francia nyelvű vers- és prózamondó verseny
Matematika évfolyamonként
Politikai vetélkedő gimnazisták számára
Angol nyelvből műfordító verseny gimnazisták számára
Német nyelvből műfordító verseny gimnazisták számára

Magyar nyelv és irodalom

„Hittük: ha illet a babér,

Lesz aki osszon...”

(Arany János)

Sokat töprengtem: hogyan lehetne tömören összefoglalni iskolánk és munkaközösségünk tízéves irodalmi és anyanyelvi tevékenységét. Felidézhetném a száznál is több versenyt és pályázatot, a magyartanárok odaadó szervező és felkészítő munkáját, a diákok versenylázát... Nem teszem. Ehelyett álljanak itt versek, esszék, tanulmányrészletek.

„Olvasó, ha fennakadsz, hogy” ebbe az emlékkönyvbe hogyan kerülhettek bele a diákirodalom darabjai, „tudd meg”: ennél szebben nem is mutathatnánk be az elmúlt tíz év kincseit, sikeres tanítványaink teljesítményét.

Jó szívvel ajánlom tehát a következő oldalakat, az eredménytáblázattal együtt.

Vánkay Sarolta

Pataki Katalin: Pillanatképek

Mindketten büszke gyémántok vagyunk:

Két törhetetlen, szilárd akarat.

Ékkő-páncélba rejtjük önmagunk,

De a bensőnk törékeny üveg marad.

Peron, megálló, néhány perc várakozás,

Felsikoltó fűk és monoton kattogás.

Lélegzetnyi csoda két megálló között,

Találkozás, búcsú és a gép továbbzörög.

Tudsz-e még sírni és tudsz-e nevetni?

Tudsz-e még játszani és tudsz-e szeretni?

Tudsz-e társam lenni ezer bolondságban?

Barátom lenni egy gép-arcú világban?

Itt állok előtted elszánt-riadt lélekkel,

Hogy megtudjam és megmutassam neked, ki vagyok.

Már nem csatázom hitetlen-hideg érvekkel.

Minden szóban s mozdulatban hinni akarok.

Egyetlen páncélom egy magabiztos mosoly,

Miközben kezédbe rejtem reszkető kezem.

Lassan minden ész-illúzióm földre omol;

A társad vagyok: sebezhető és védtelen.

Ibolya Tamás érettségi dolgozata, 1993

A költői én és a külvilág viszonyának változásai Babits Mihály költészetében

A címben felmerülő kérdés tulajdonképpen minden művészet ősi problémája: milyen kapcsolat van és milyen kapcsolatnak kellene lennie a szubjektív művész-én öntörvényű világa és az őt körülvevő objektív valóság között? A kérdéskörrel vallott általános felfogás jellemzését adja a kor művészetéhez való hozzáállásának, a „korszellemnek”, a problémarendszer vetületeinek vizsgálata egy bizonyos alkotó esetében pedig nem kevesebbre vet fényt, mint az alkotó gondolkodói alkata, művének célja és leglényege.

Költő-én és külvilág viszonyának elemzése Babits Mihály esetében egészen különös jelentőséggel bír, hisz – mint látni fogjuk – pályája e tekintetben viszonylag könnyen átlátható lineáris fejlődést mutat, melynek a kezdő és végpontja között megtett út dolgozatom tulajdonképpeni témája.

A fiatal Babits költői-emberi alapállása a befeléfordulás, arisztokratizmus, elitizmus. Első kötetének két első sora az „alacsony tömeget” megvető, sőt gyűlölő, a magát attól távol tartó Übermenschet mutat (In Horatium). A zsenialitásának tudatában lévő

frissesség és mindent-akarás, a horatiusi középszert és annak középszerű hirdetőit elvető-megvető fiatal vitalitás ez. Kordivat – mondhatnánk –, Nietzsche-imádat, dekadencia, parnasszista gög. Kétségtelen, hogy Babitsot – különösen a fiatal Babitsot – nagyon mélyen érintették ezek a szellemi ráhatások, s azt sem szabad elfelejtenünk, hogy számára milyen fontos volt a vezető európai gondolatmenetekkel való rezonancia, befeléfordulása azonban nem csupán Bergson, Nietzsche, James és Schopenhauer könyveinek élménye és zsenikultuszának lecsapódása, hanem megszenvedése a világ megismerhetetlenségének, a költői én és a külvilág közötti áthághatatlan szakadéknak. Ez a felismerés hatja át a *Fekete ország* című verset, ahol a tartalom tulajdonképp a forma, a „tudatfolyam” (James) expresszionista leírása, és természetesen erről szól A lírikus epilógja:

„Csak én bírok versemmek hőse lenni,
első s utolsó mindenik dalomban:
a mindenséget vágyom versbe venni,
de még tovább magamnál nem jutottam.”

Ahhoz, hogy megértsük a babitsi fejlődést, nem lehet eléggé kihangsúlyozni ezt a magába fordulást, tömegundort, apolitikusságot, mely pályája nyitó éveit jellemezte.

Jellemének alapvető sajátosságai, az emberi szenvedésre való rendkívüli érzékenység, a mély humanitás és a mindenáron való pacifizmus azonban a háború rémségei és a forradalmi mozgások eljöttével törvényszerűen kifakasztották az elefántcsonttorony-költőből a közösségért aggódó, a közösséggel érző írástudó hangját. Az új, szebb Magyarországra vetett bizalom, a felbukkanó remény hangja a *Május huszonhárom Rákospalotán*, melyben a költő a társadalmi jobbítás reményében szinte azonosul az utcaköveket tépő, „forranó forradalommal”. A háború értelmetlen pusztítása pedig megírta Babitscsal a magyar irodalom talán legszebb, legkifejezőbb háborúellenes versét, a *Húsvét előtt* címűt. E két vershez sorolnám a *Petőfi koszorúit* is mint a mozdító-javító szándék egy szép példáját:

„Kelj, magyar ifjúság, légy te virág magad!
Nem drótos fűzérbe görbítve – légy szabad
virág szabad földön:

*hogy árván maradva megrablott birtokán mondhasa a magyar:
Kicsi az én szobám, kicsi, de nem börtön!”*

Látható hát, hogy már a tízes évek végén megszólal egy külvilágra néző, az aktuálisra reagáló hang. Babits már itt szembesült az elefántcsonttorony-attitűd viszonylagosságával, de természetesen pályájának ez még semmiképp sem végső állomása: Julien Benda híres esszéjére való reflexiója (*Az írástudók árulása*) mutatja leginkább, hogyan is vélekedett az érett Babits költő és külvilág viszonyáról, a társadalom, a politika szintjén: itt megint az apolitikusság, a nyugati kultúrkör által létrehozott morális és esztétikai értékrend védelme, a „babitsi hegyről beszélés” az irányadó. A háború utáni dezilluzionáltság, csalódottság számos európai alkotónál – így Babitsnál is – egyfajta fokozódó klasszicizmust, az eltűnt európaisághoz való görcsös ragaszkodást, beletörődő, de fel nem adó berendezkedést hoz magával. Az írástudók árulásának egyfajta „lírai testvére” *A gazda bekeríti házát* című vers:

„Kertem, ódd
a magvat ami megmaradt kincses tavaly
fűvéből és barbár szelekkel ne törődj!”

Ugyanúgy fordul el a jelen társadalmi külvilágától a költő, szembeállítva vele a múlt pozitív – bár ki nem fejtett – értékeit a *Cigány a siralomházban* című költeményben. Ebben a versben már elhangzik az a sor is, amely a babitsi konklúzió mottója is lehetne:

„Nem magamért sírok én: testvérem van millió
és a legtöbb oly szegény, oly szegény,
még álmából sem ismeri ami jó.”

Még mielőtt rátérnek erre a konklúzióra és szintézisre, úgy érzem, mindenképp említést érdemel a *Csak posta voltál* című költemény, amely az én és külvilág problémarendszerét új árnyalattal gazdagítja. Nem a társadalmi énről és külvilágról van itt szó (*A gazda bekeríti házát*, *Cigány a siralomházban*), hanem a filozófiai-pszichológiaiáról (A lírikus epilógja), szintén teljes ellentéte ez a fiatal Babits felfogásának: énje itt már nem öntörvényű mikrokozmosz („dióhéj”), hanem egy minden szempontból determinált láncszeme az objektív, embernélküli valóságnak.

„Életed gyenge szál amellyel szőnek
a tájak s mult dob hurkot a jövőnek:

*amit hoztál, csak annyira tied
mint a por mit lábad a szőnyegen hagy.
Nem magad nyomát veted: csupa nyom vagy
magad is, kit a holtak lépte vet."*

Ez a férfias szembenézés adja számomra a vers szépségét.

Babits egész költői útjának szintézisét adja a *Jónás könyvében*, pontot tesz az én és a külvilág által felvetett dialektika végére. Jónás, a költő hiába menekülne a rája mért feladat elől, hiába bújna elefántcsonttoronyba. A költészet célja a széthulló bűnös világban az állandó „isteni” értékek védelme. A költő próféta: az ígét kell hirdetnie, még akkor is, ha a büntetés elmarad, tehát elháríthatatlan terhe a külvilág, az objektív valóság felé fordulás, és az objektív értékek követelése. Vádolni kell, perelni, milliók felé fordulni, nem zárkózni gyávaságból vagy megvetésből sehová.

Ide jutott hát Babits költői és a külvilág viszonyának értékelésében, mely mint láttuk, társadalmi-politikai és filozófiai-pszichológiai szinten egyaránt érdekelte. Az *In Horatium* zsenikultuszától, parnasszizmusától, apolitikus gögjétől és a világ és az én összeférhetetlenségének vállalásától, a próféta embertársait megértő, velük együttérző, őket védő-féltő, javítani akaró szolidaritásig. Azt hiszem, ez a felismerés, ez a folyamat Babits Mihály emberi-művészi nagyságának legékeesebb bizonyítéka.

Szántó Georgina magyar OKTV-dolgozata, 1995 (részletek)

Környezetem nyelvi illemtana

*„Hallani zajt,
Hangos kacajt,
Szidalmat is épületest,
Rohadt beszédekkel vegyest.”
(Arany János)*

Dolgozatom témájaként környezetem nyelvi illemtanát választottam. De vajon mit értünk közvetlen nyelvi környezet alatt? Úgy gondolom, elsősorban a családot, a barátokat, az iskolát sorolhatjuk ebbe a kategóriába. De ezenkívül természetesen idetartoznak a

hétköznapi élet azon színterei is, ahol nap mint nap megfordulunk: pl. az utca, a busz, a bolt, a fodrász stb. Valamint azok az emberek, akikkel gyakran, szinte mindennap találkozunk, ám akikkel kapcsolatunk csak felületes. Mindegyik kategóriának, csoportnak megvannak a maguk stílusbeli sajátosságai, a csak az egyes közegekre jellemző szóhasználatuk és a szintén csoportonként változó, különböző gesztusnyelv.

Én azonban nem kívánok minden egyes réteggel teljes részletességgel foglalkozni, hiszen nyelvünk oly sokrétű, oly sokszínű, hogy mindez egyetlen dolgozatba nem is férne bele. Gyűjtött anyagom főként diáknyelvi kifejezéseket tartalmaz. Ezenkívül fellelhetők a családban, az egészen közvetlen környezetben használt, s a tanár-diák viszonyt illusztráló szavak, kifejezések is. Mivel dolgozatomban főként a diáknyelvre épül, testesebb részét e téma taglalása teszi ki. Ezért bizony többször előfordulnak az átlagosnál durvább, szókimondóbb példák. De ez nem az én egyéni nyelvhasználatomat, stílusomat tükrözi, hanem ez a nyelvi réteg, amellyel foglalkozom, sajnos ilyen.

Rendszerezésképpen négy nagy csoportra különítettem el az elemzetteket.

Elsőként a familiáris stílussal foglalkozom. (...)

A második gondolatkörnek ezt a címet adhatnám: „A hétköznapi csatatereim”.

Ebben a hétköznapi élet, az általános kapcsolatok, futólagos ismeretségek nyelvét, stílusát taglalom. (...)

A harmadik kategória az iskolai élet, a diákok nyelvhasználatát foglalja magában. Ebben a fogalomkörben főként a tanítással, tanulással kapcsolatos szavak szerepelnek. Valamint mindenképpen idesorolhatók az iskolai étkeztetéshez, büféhez, menzához, sportoláshoz kapcsolódó kifejezések. Véleményem szerint az általam vizsgált témakörök közül ez a legszínesebb, legizgalmasabb. Az iskolai élet diáknyelvén belül ugyanis rengeteg ötletes, leleményes nyelvi humorban gazdag szóval, kifejezéssel találkozhatunk. Ezenkívül pedig ebben a csoportban szinte egyáltalán nincs vagy csupán elvétve találkozhatunk durva szóhasználattal. Ez a nyelvi réteg tehát nem a trágárságra épül, sokkal inkább törekszik a játékosságra, az ötletgazdag, szellemes szóalkotásra.

Erről a leleményességről mindjárt az első csoport vizsgálatakor, amely az iskola szó kapcsán eszünkbe jut, megbizonyosodhatunk. A színes fantáziavilág már a tantárgyak nevének tanulmányozásakor feltűnhet, pl. a kornyika szónál, ami az énekórát jelenti. Bár a szó kissé pejoratív stílusárnyalatú, mégis nagyon ötletes. A kornyikál igéből

származik, ami azt jelenti, hogy kellemetlen hangon, elnyújtva énekel. S a kornyika gúnynév emiatt igen humoros, hiszen utal arra, hogy sok esetben borzasztó hallgatni, ha egy egész osztály egyszerre zendít rá egy nótára. Nagyon érdekesnek találom a nyelvtanórák elnevezését, a nyögtant is, ez szintén gúnynév. Onnan ered, hogy sokan nehezen értik meg a nyelvtant, s emiatt nem szeretik. Számukra az óra kínszenvedés, nyögés, azaz „nyögtan”.

A fent említett két diákos tantárgymegnevezés tulajdonképpen gúnynév, pejoratív jelentéstartalommal gazdagodott. Vannak azonban teljesen „ártatlan”, becéző elnevezések is. Ilyen például a matek, amely a matematika rövidített diáknyelvi változata, a biosz, amely biológiát jelent, s amit mindenki ismer, a tesi, ami a testnevelést jelöli.

A nyelvi leleményesség nem csupán a tantárgyak elnevezésénél dominál.

Nagyon eredeti például az egyes osztályzatnak a fa, karó, dákó, cölöp, szálka megnevezése is. Ezek a névváltozatok metaforikus névátvitellel keletkeztek, s külső hasonlóságon alapulnak (pl. dugó – hasonló az egyes a dugóhúzó alakjához). Ha az egyes fa, karó, akkor az egyesgyűjtés, az elégtelen osztályzatok halmozása mi más is lehetne, mint fásítás.

Érdekes megemlítenünk a magol szót is. Ezt mi diákok arra szoktuk mondani, aki szóról szóra tanul, a leckét egyszerűen bebeflázza. Kicsit gúnyos hang érezhető ebben a szóban. Eredetileg népies kifejezés, jelentése pedig: egyenként szedegeti ki valamilyen gyümölcs magját. Ezt a diákok saját életükre alkalmazták, s a magok egyenkénti szedegetéséből szavak egyenkénti megtanulása lett.

Képzeletgazdagok az étkezéssel, az iskolai büfével kapcsolatos kifejezések is. A diákságnak rengeteg jobbnál jobb neve van az étel, az étkezés, a menza, a büfé megnevezésére. Ilyenek például: önetető, ami a büfét jelenti, a kajálda, ami a menza elnevezése, s a kajál vulgáris stílusminősítésű igéből képzett főnév; vagy a vályú, ami a menzán a pultot jelenti – a diákok szerint itt ugyanis úgy sorakozunk, mint a malacok a vályúnál (metaforikus névátvitel).

Az imént említett kifejezések már elég régiek, úgy gondolom, talán már szüleink is használták őket. Vannak azonban újabb érdekes „szószülemények” is, s ezek között olyanok, amelyek egyelőre csak elég szűk körben, s csak egy-egy térségben elterjedtek.

Pl.: halálosztó, azaz iskolaorvos; karám, ami a tantermet jelöli; vagy hittérítő, ami a tanárral egyenlő stb.

Érdekességgként említek egy ötletes példát, ami valószínűleg csak az én iskolámban elterjedt elnevezés: savas fürdő, azaz úszásóra. Onnan a név, hogy az uszodában mindig olyan savas, klóros a víz, hogy az embernek az az érzése, mintha savban úszkálna. Számos példát, mulatságos, fortélyos kifejezést említhetnék még az iskolai élet gazdag szókincsének repertoárjából. Hiszen ez olyan nyelvi réteg, amely állandóan változik, folyamatosan újul, új szavakkal bővül, egyre szélesebbé terpeszkedik. Az új szavak mellett ugyanis a régi kifejezések többsége is megmarad, azok sem merülnek feledésbe, s így ez a nyelvi réteg sokkal inkább gazdagszik, semmint kiüresedik.

Fontos ennél a címszónál a tanár-diák viszonyról s ennek nyelvi illetanáról is beszélni.

Az ifjúság körében ma már általános a tegeződés, a fiúk és lányok magától értetődő módon tegeznek egymást életkorra való tekintet nélkül. De sajnos nagyon elkeserítő, hogy manapság a középiskolákban kezd elterjedni a tanárok tegezése, a fiatal tanárok megengedik tanítványaiknak, hogy tegezzék őket, mondván hogy a korkülönbség oly csekély közöttük. Ez azonban semmi jóra nem vezet. Az ilyen tanár általában elveszíti tekintélyét, s ha a tanár tegezése a tanórán is bekövetkezik, az rontja a fegyelmet. A tanárok diákokkal való tegeződése rengeteg veszélyt rejt. Sokkal jobb tehát, ha a tanár-diák párbeszéd jellemzőjeként megmarad a „félpertu”.

Ez az a nyelvi réteg, ami talán kevesebb nyelvi illemszabály betartását követeli. De az alapvető szabályok betartása itt is elengedhetetlen, s nagyon fontos, hogy tanárainkat és diáktársainkat is kulturáltsággal, odafigyeléssel tiszteljük meg. Ennél a körnél is elmondhatom tehát, hogy a legelemibb nyelvi illemszabályok itt is döntő fontosságúak.

A negyedik és egyben utolsó fogalomkörben szintén a diáknyelvről foglalkozom, de itt a téma nem az iskolai élet.

Ennek a csoportnak a címéül ezt adtam: Diáknyelv a hétköznapi életben.

Ez az a kategória, ahova a szerelem, szexualitás és a szórakozás témakörök kapcsolódnak. Ezért sajnos itt fordul elő a legtöbb pejoratív, trágár, durva, más nyelvi rétegből (tolvajnyelv, argó) átvett kifejezés. (...)

Végezetül néhány észrevételt, javaslatot érzek fontosnak megemlíteni.

Súlyos problémának tartom a durva nyelvhasználat egyre gyakoribb alkalmazásának elterjedését, azt, hogy sokan már ezt veszik természetesnek, „s valami gyerekes divatból káromkodik boldog-boldogtalan, sokszor önmagára erőltetve olyan szavakat, amelyeket önszántából igen nehezen ejtene ki – mert az adott társaságban ez a sikk”.

Úgy gondolom, hogy sok társadalmi tényező nem megfelelő, s ez is nagyban hozzájárul az általános eldurvuláshoz: s a durva kifejezések gyakran klisévé, panellá válnak.

Az általam elemzett nyelvi rétegek mindegyikénél említettem az elsekélyesedés veszélyét. Ez a veszély azért áll fenn, mert a társadalom általában nem mer, nem tud és egyáltalán nem is akar véleményt formálni a közvetlen nyelvi környezetről. A többséget nem érdekli, hogy helyes-e, amit mondanak, vajon illik-e abba a beszédhelyzetbe, ahol alkalmazzák. S ha ez így megy tovább, újabb és újabb generációk nőnek fel ilyen környezetben, s válnak a „társadalom szorításának rabjaivá”. Hiszen már most megfigyelhetjük, hogy az elsekélyesedés, a nyelvhasználat ellaposodása a diáknyelvben, a fiatalok körében is egyre gyorsabb. Sőt miután a fiatalság átveszi a felnőttektől az igénytelen beszédstílust, felgyorsítja a helytelen irányba történő változást, annak következményeként, hogy a tizenévesek talán jobban befolyásolhatók mások, a többiek által, mint általában a felnőttek.

Véleményem szerint korunk egyik égető problémája, hogyan őrizzük meg a magyar nyelv szépségét, sokrétűségét, találékonyságát, változatosságát. S ha jól belegondolunk, ez nem is oly megerőltető feladat: a trágárságot, a túlságosan hétköznapias nyelvhasználatot, az elkopotott szavak, kifejezések, mondatok, a közhelyek használatát bárki képes elkerülni. Ilyen módon aztán mindenki formálhatná, alakíthatná, s legfőképpen segíthetne fenntartani, s a pusztulástól megóvni ezt a szép nyelvet.

Azt tehát joggal állíthatjuk, hogy a nyelv esztétikumának megőrzésére nincsen szükség egy újfajta nyelvezet, nyelvhasználat kialakítására, nem kell szép, választékos kifejezések kitalálásán töprengenünk, hiszen mindez létezik, adott, szerves része a magyar nyelvnek. Csupán ismét rá kell találnunk, használnunk kell a nyelv ékességeit, élnünk kell a gazdag szókincs által kínált lehetőségekkel. Én azt javaslom, bátran merjünk ítélni a nyelvi környezet fölött, senki ne tartson a véleménynyilvánítástól. Meg kell próbálnunk formálni, alakítani a nyelvet. Ne szégyelljük hát a választékos beszédstílus használatát, s ne riadjunk vissza az ötletes, leleményes s néha még az

irodalmias szóhasználatától sem. S tegyük mindezt azért, hogy gyermekeinkre, unokáinkra, a jövőre egy tiszta, ízes, szép, gazdag magyar nyelvet hagyjunk, s hogy:

„A nyelv az legyen, aminek lennie illik: hív, kész és tetsző

magyarázója mindannak, amit a lélek gondol és érez.”

(Kazinczy Ferenc)

Részlet Forgó Noémi dolgozatából

Készült a Németh László Társaság pályázatára 1993-ban.

Németh László: *Iszony*

Németh László elsősorban esszéistának tartotta magát, nem dráma- vagy prózaírónak. Célja olyan irodalmi élet megteremtése volt, amely megszolgálja Berzsenyi és Ady örökségét. De sokszor félreértették, sokat támadták. A szépirodalomhoz menekülésképpen jutott el: „sebeim nyalogatni”, mint írja. Ekkor írta azokat a műveit, amelyek kapcsán máig él a köztudatban. Hisz neve hallatán elsősorban négy regénycím jut eszünkbe: *Égető Eszter*, *Gyász*, *Irgalom* és *Iszony*. Négy cím – négy nőalak s a halhatatlanság. Mert velük valami újat mutatott meg önmagunkból és a világból. Ők teszik örökéletűvé a műveket. Emberi jellemek és a környezet éles ellentétét testesítik meg, olyan kontrasztokat, melyekért fizetniük kell. Ez az életük.

„Számára életfeltétel a szabadság, a függetlenség. Csúcsokon lépegető lába nem tud a kispolgári ösvényeken járni, százszor inkább a nyomorúság bizonytalan ingoványán haladna, ha az az ő választott útja felé visz.”

E fennkölt szavakat Németh Lászlóról írták egy korabeli folyóiratban, de akár Kárász Nelliről is szólhatna. Természetes, hogy az írók többé-kevésbé jelen vannak szereplőikben. De az *Iszony* esetében nem a „többé-kevésbé” a megfelelő kifejezés: személyiségük alapja, a szabadságvágy a közös.

A regény cselekménye igen egyszerű: a függetlenségét megőrizni akaró, „nemes lelkű”, „világtól idegen” fiatal nő képtelen elviselni középszerű férjét, akit négy év pokoli házasság után akarva-akaratlanul megöl. S a gyilkosság után személyisége ismét helyreáll. Nem az a kérdés, volt-e joga megölni férjét, hisz gyilkolni senkinek semmilyen körülmények között nincs joga. A kérdés maga Kárász Nelli, életének ez a négyesztendőnyi szakasza, hogyan jutott el a „nem szívelem”-től az iszonyig, majd a

megmenekülésig. Ha ezt látjuk, érthető lesz, miért menti őt fel Jókuti doktor, az író és az olvasó is. Mert hogy egyik sem ítéli el, az bizonyos.

Fáncs a 20-as, 30-as évek Magyarországa, lakói „az emberek”. Hétköznapi gondokkal küzdenek, mint pénz, gazdaság, házasság, szeretők. Annyira egyszerű és jól ábrázolt világ ez: a kisemberek boldogulni-akarásukkal, a falusiak testközelségükkel, szeretetükkel, gyűlöletükkel, önzésükkel.

De Huszár-pusztá nem Fáncon van. Főntebb. S nem csak azért, mert Kárászékhoz a hegyre kell föl baktatni.

Itt két ember (a harmadik „húsz év alatt sem honosodott meg” köztük) külön világot teremtett magának. Nem is teremtről van itt szó, hisz nem tudatosan zárkóztak el a többiektől. Apa és leánya önmagukban hordozták „elegyedni nem tudásukat”.

Őszinteségük, megalkuvásra, alázatra való képtelenségük választja el őket attól a közegtől, amelyben élniük kell. Lehetőségeikhez képest mindent megtesznek azért, hogy szuverenitásukat megőrizhessék. Az apa azért ragaszkodik az önálló birtokhoz – ami tulajdonképpen már nem is a sajátjuk, csak bérelni tudják pénz hiányában –, mert az egykor több száz holdas gazda számára a föld a naponta lerótt sok-sok kilométeres sétával az életelemévé vált: ez jelentette számára a szabadságot.

Nelli is akkor lesz lázadó, mikor ráébred, hogy függetlenségét akarják tőle elvenni.

Az, aki az ábrándot és holdvilágot a lelkében „el akarja takarni”, Takaró Sanyi. A tökéletes fáncsi fiú.

Minden vonásában Nelli ellentétét képviseli.

„Hiú, kényelmes, cigány, igazságkerülő”, jellemtelen, felszínes átlagember, sőt „inkább jobb, mint rosszabb a többinél”. Elkényeztetett nagy gyerek, hisz sohasem nőtt föl, mindig mindent megkapott az élettől. S elképzelni sem tudja, hogy amit egyszer kiszemelt magának, az ne legyen az övé. Legyen szó bár egy traktorról vagy akár Nelliről. Kezdetben még csak idegesíti a lányt a fecsegő, mindenhez jobban értő paprikajancsi, mikor azonban Nelli rájön, hogy itt az ő élete a tét, s nem pusztán egy újévi vendéglátásról van szó, akkor jut el a „nem-szívelem”-en át az iszonyig.

De maradjunk a regény elejénél. Ki vagy mi kényszeríti bele Nellit ebbe a házasságba? Édesanyja? Ez a vallás leplébe burkolózó álszent kis öregasszony? Nem nevezném őt egyértelműen gonosznak, egyszerűen csak egy elfáradt, megkeseredett

ember, aki nem lát értelmet, célt maga előtt, s aki minden maradék energiájával és érzelmével a vallás felé fordul. Mit akar ő? Öreg napjaira anyagi biztonságot. Hogy ennek egyetlen módja a tehetős vő? Igen, mondhatjuk, hogy ezért akarta mindenáron lánya házasságát.

Az apa?

„...milyen fájdalmas, megalázó és szent dolog, miután a halál így megsuhintotta az embert, egy idegen férfitől várni, amit magától nem tud várni többé.”

Sanyiban ő is támaszt keres: családjának. Ő érzi az ellentétet lánya és leendő veje között. Talán a végzetet is tudat alatt. De reménykedik. És könyörög. Szavak nélkül, mert ők ketten kilométeres távolságból is értik, érzik egymást.

De hiba lenne azt mondani, hogy kizárólag szülei kényszerítik bele Nellit a házasságba. Ők csak kis eszközei a Sorsnak. Mert mi történne, ha ösztöneire hallgatna, s visszautasítaná Sanyit? Gyászruhába vénkisasszony lenne, s talán ő is gonosszá válna dohos élete miatt. A kérdés nem az, hogy mi a jobb, hanem hogy melyik a kevésbé rossz. Nelli így mégiscsak a házasság mellett dönt: urát megpróbálhatja átformálni, reménykedik, hogy Sanyi az évek során hozzáidomul pusztai magányához, csöndjéhez, munkájához, bár tisztában van vele, hogy a fáncsi fiú sohasem lesz „hegyi ember”.

Az elmúlt 10 év legjobbjai

tanév:	diák:	oszt.	verseny/pályázat:	fordulója/he- lyezése:	tanára:
90/91	Schreiner Orsolya	4. d	„Édes anyanyelvünk” anyanyelv-használati verseny, Sátoraljaújhely	országos győztes	Bácskai Mihályné
91/92	Benedek Judit	3. a	„Édes anyanyelvünk” anyanyelv-használati verseny, Sátoraljaújhely	országos különdíjas	Pozsár Mária
91/92	Halmos Andrea		Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny, magyar nyelv, Budapest	országos VIII. helyezett	szakkörvezető: Bácskai Mihályné

92/93	Ibolya Tamás	4. a	„Fogalmazz pontosan, logikusan és szépen!” az érettségi dolgozatok országos versenye, Dunaújváros	országos győztes	Pozsár Mária
92/93	Forgó Noémi	4. a	Németh László – pályázat	országos III. helyezett	Pozsár Mária
93/94	László Ferenc (Szakál Ferenc)	11. a	„Édes anyanyelvünk” anyanyelv-használati verseny, Sátoraljaújhely	országos döntős	Vánkay Sarolta
93/94	Németh Gabriella	12. d	„Szép magyar beszéd” verseny /Kazinczy-verseny/, Győr	országos döntős	Bácskai Mihályné
93/94	Berényi Katalin	12. a	„Fogalmazz pontosan, logikusan és szépen!” érettségi dolgozatok országos versenye, Dunaújváros	országos különdíjas	Dr. Lucza Istvánné
93/94	Szántó Georgina	11. a	Diákköltők, –írók, műfordítók pályázata és találkozója, Sárvár	meghívásos	Vánkay Sarolta
94/95	Szakál Ferenc (László Ferenc)	12. a	„Édes anyanyelvünk” anyanyelv-használati verseny, Sátoraljaújhely	országos győztes	Vánkay Sarolta
94/95	Szántó Georgina	12. a	„Édes anyanyelvünk” anyanyelv-használati verseny, Sátoraljaújhely	országos döntős	Vánkay Sarolta
94/95	Szántó Georgina	12. a	Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny, magyar nyelv, Budapest	országos döntős	Vánkay Sarolta
94/95	Tari Teréz	11. d	Berzsenyi Dániel Vers- és Prózamondó Verseny, Marcali	országos győztes	Perjés Gáborné
95/96	Kasza Tibor	12. d	Szarvas Gábor Beszédmondó Verseny, Ada	vándorserleg 1. hely	Bedő Katalin

95/96	Tari Teréz	12. d	Szarvas Gábor Beszédmondó Verseny, Ada	vándorserleg 2. hely	Perjés Gáborné
95/96	Csikós Ildikó Rosner Krisztina Gábor Livia Oláh Dóra	12. d	Péchy Blanka Emlékverseny, nyelvi játékok kategória, Budapest	1. hely	Bedő Katalin
97/98	Ádor Orsolya	11. a	„Édes anyanyelvünk” anyanyelv-használati verseny, Sátoraljaújhely	országos döntős	Vánkay Sarolta
97/98	Balla István	9. d	„Szép magyar beszéd” verseny /Kazinczy-verseny/, Győr	országos döntős	Tomcsányiné Lucz Szilvia
98/99	Keserű Júlia	10. c	„Édes anyanyelvünk” anyanyelv-használati verseny, Sátoraljaújhely	országos győztes	Vánkay Sarolta
98/99	Bolvári Ilona	12. d	Vers- és Novellaíró Verseny, Csongrád	országos 2. hely	Perjés Gáborné
98/99	Balla István	10. d	Vers- és Novellaíró Verseny, Csongrád	országos 6-7. hely	Ráfi Dénes, Perjés Gáborné
98/99	Bede Ádám	12. b	Vers- és Novellaíró Verseny, Csongrád	országos 6-7. hely	Vánkay Sarolta
98/99	Horváth Gábor	12. b	Vers- és Novellaíró Verseny, Csongrád	országos különdíjas	Vánkay Sarolta
98/99	Molnár Nóra	12. d	„Szép magyar beszéd” verseny /Kazinczy-verseny/, Győr	országos döntős	Perjés Gáborné
98/99	Pataki Katalin	10. c	ÍRÓ-DEÁK pályázat, országos, vers kategória, Hódmezővásárhely	országos 1. hely	Vánkay Sarolta
98/99	Agócs András	10. b	ÍRÓ-DEÁK pályázat, országos, próza kategória, Hódmezővásárhely	országos 1. hely	Dr. Lucza Istvánné

99/2000	Pásztor Judit	11. d	„Édes anyanyelvünk” anyanyelv-használati verseny, Sátoraljújhely	országos döntős	Ráfi Dénes
99/2000	Pataki Katalin	11. c	ÍRÓ-DEÁK pályázat, országos, vers kategória, Hódmezővásárhely	országos 1. hely	Vánkay Sarolta
99/2000	Mikecz Miklós	11. c	ÍRÓ-DEÁK pályázat, országos, vers kategória, próza kategória, Hódmezővásárhely	országos 2. hely országos 2. hely	Vánkay Sarolta
99/2000	GreCsó Zoltán	11. d	ÍRÓ-DEÁK pályázat, országos, vers kategória, Hódmezővásárhely	országos 3. hely	Ráfi Dénes, Perjés Gáborné
99/2000	Viola Szandra	7. g	ÍRÓ-DEÁK pályázat, országos, vers kategória, Hódmezővásárhely	országos 5. hely	Dr. Lucza Istvánné

Ádor Orsolya

Agócs András

Balla István

Bede Ádám

Benedek Judit

Berényi Katalin

Bolvári Ilona

Csikós Ildikó

Forgó Noémi

Gábor Livia

Grecsó Zoltán

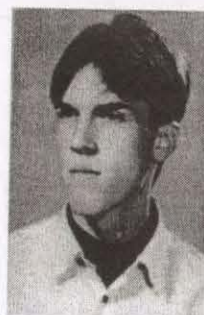
Halmos Andrea

Horváth Gábor

Ibolya Tamás

Kasza Tibor

Keserű Júlia

Mikecz Miklós

Molnár Nóra

Oláh Dóra

Pásztor Judit

Pataki Katalin

Rosner Krisztina

Schreiner Orsolya

Szakál Ferenc

Szántó Georgina

Tari Teréz

Viola Szandra

Történelem

Egy történelemtanár számára kissé pikáns feladat visszatekinteni tíz év történetére, különösen az éppen mögöttünk hagyott tíz évre. Egy középiskola életében ez hosszú idő, ezalatt három diákgeneráció kereste a gimnáziumba és az onnan továbbvezető utakat. Kiváltképp ez utóbbi nem volt egyszerű a tanítványaink számára, de a tanáraiknak, szüleiknek sem volt mindig könnyű feladat segíteni őket a pályaválasztásban. Az elmúlt tíz év viharos sebességű változásai jelentősen átalakították az iskola, az oktatás külső környezetét és feltételeit, új utak, új lehetőségek nyíltak, régiek bezárultak – egyének, családok, intézmények számára egyaránt. Ebben a folyamatos változásban egyszerre kellett egyénileg eligazodnunk, s közben a gyerekek számára lehetőleg szilárd támpontokat is adnunk.

A tantárgyak közül a tanítandó tartalmakat tekintve kétségtelenül a történelem és a földrajz változott a legtöbbet. Ennél is fontosabb azonban a végbemenő szemlélet- és értékváltozás, valamint – ezekkel összefüggésben – a jelenkor-történeti ismeretek előtérbe kerülése. Ez utóbbi fért bele legkevésbé a tanórai keretek közé, így új formákat kellett kitalálnunk. 1993-ban fogalmaztuk meg a munkaközösség egyik fontos céljaként a diákok tudatos és felelős állampolgárrá nevelését. Erre és az aktuális kül- és belpolitikai folyamatok megismertetésére, az érdeklődés felkeltésére legalkalmasabbnak látszottak a tematikus tanulmányi versenyek és a – nevezzük így – rendhagyó történelemórák. Így született meg a politikai vetélkedő, amely öt éven át nagy érdeklődést kiváltva és nagyon magas színvonalon zajlott a Horváth Mihály-napok egyik fő rendezvényeként. A győztesek többsége ma már történész-, közgazdász- vagy joghallgató. Közéjük tartozik Varga Ágnes, Keserű Bálint, Nagy Imre, Ternai József, Szegedi Péter, Király András, Cseh Ilona.

Hagyománnyá váltak a rendhagyó történelemórák is. Poszler György kollégánk alföldi betyárvilágról szóló órája éppúgy nagy sikert aratott, mint Keserű Imre *Mit meséljek az unokámnak?* című jelenkor-történeti beszélgetéssorozata, vagy az akkor negyedik Pető Bálint „székhez szögező” diáknapi előadása a holokausztról. Mi, a tanárai már akkor, Bálint csak egy évvel később vette tudomásul, hogy neki bizony történésznek kell lennie.

Úgy gondolom, hogy a tudatos állampolgárrá nevelésben nagy szerepe volt azoknak a délutáni beszélgetéseknek, vitáknak, amelyeket az 1994-es és 1998-as országgyűlési és helyhatósági választások vagy a NATO-népszavazás előtt tartottunk Keserű Imrével. Elsősorban a választójogi törvény, a pártok és a pártprogramok ismertetése volt itt a célunk, de mindenekelőtt a választás egyéni felelősségének tudatosítása.

Hogy ebben mennyire voltunk sikeresek, azt talán jól példázza, hogy a gyerekek részéről sosem hangzott el a „Tanár úr, és kire szavazzak?” kérdés, vagy ha mégis, akkor megértették, hogy erre mindenkinek magának kell válaszolnia.

Nemcsak a diákok, de a tanárok körében is nagy érdeklődést váltott ki '99 áprilisában a délszláv válságról tartott beszélgetés. Szomorú aktualitása volt ennek akkor. A vajdasági diákjaink közül senki sem volt ott azon a délutánon.

A hagyományos szaktárgyi munkában 1995-ben váratlan külső segítséget kapott a történelem munkaközösség. A gimnázium volt diákja, Pásztor Imre létrehozta „A magyar történelem jobb megismeréséért” alapítványt, amelynek ösztönzésére számos értékes pályamunka született, s a legjobb eredményeket elérő diákokat évről évre pénzjutalomban részesíthetjük.

Végezetül álljon itt az elmúlt (nem egy, hanem több!) évtized talán legnagyobb szakmai sikerét elért tanítványunk neve, Keserű Bálinté, aki 2000 tavaszán bejutott a történelem OKTV döntőjébe.

Keserű Bálint

A Pásztor Imre Alapítvány jutalmazottai:

1996

Bodzás István, Gulyás András, Ötvös Ágnes

1997

Bartha István, Szegedi Péter, Tari Béla, Szabics Tibor, Puskás Nikolett, Serkédi Judit

1998

Szabics Tibor, Tari Béla, Pécsi Edit, Puskás Nikolett, Mácsai Márta, Stern Judit, Ferencz Erika, Szabó Katalin, Cseh Ilona, Keserű Bálint, Nagy Imre

1999

Keserű Bálint, Varga Ágnes, Szegedi Péter, Cseh Ilona, Kispál Zsóka, Szabó Roland

2000

Varga Péter, Cseh Ilona, Orvos Jenő, Varga Ágnes, Sinkó Livia, Kovács István, Szabó Róbert

Az alapítvány 150 000 Ft-os alaptőkéjének kamataiból öt év alatt összesen 119 000 Ft-tal jutalmazott 25 diákot. Közülük heten többször is kiérdemelték ezt az ösztönző elismerést.

Összegyűjtötte a történelemtanárok munkaközösségének vezetője:

Bedő Katalin

Angol nyelv

Az évkönyv nyitó éve megközelítőleg egybeesik a magyarországi rendszerváltással. Bár a HMG-ben Mátyás Sándor és László Béláné vezetésével 1966-tól minden évfolyamon működött egy-egy tagozatos angol nyelvi csoport, az orosz nyelv dominanciája miatt az angol nyelvi oktatás a többi csoportban 1989-ig csak heti két-három órában folyt második idegen nyelvként.

Az új helyzet gyökeres változást hozott. A diákok tömegesen kezdtek el első nyelvként angolt tanulni. Az általános iskolából hozott tudásra nem lehetett építeni (ott is oroszot tanultak). Lassan-lassan javult a helyzet: a tagozatos osztályokban már 5-6 éve haladó szinten folytatjuk az oktatást, a sima nyelvi csoportokban azonban az eltérő tudásszint miatt „álkezdőként” kezeljük a diákokat; nagy léptekkel haladva fél év alatt próbáljuk egy szintre hozni a csoportokat.

A HMG angol nyelvi munkaközössége tudja, hogy az iskola egyik vonzereje a magas szintű nyelvoktatás mindhárom oktatott nyelvből. Ez arra kötelez bennünket, hogy következetesen dolgozzunk azon, hogy a mindennapi életben jól használható kommunikációs készséggel, de egyben nagyon alapos nyelvtani ismeretekkel hagyják el az intézményt a diákok: nyelvi érettségi, közép- vagy felsőfokú nyelvvizsga birtokában, illetve sikeres nyelvi felvételi vizsga reményében.

Az angol szakos ellátás a HMG-ben hagyományosan jó. A kollégák 90%-a volt HMG-s, s mindenki egyetemen szerzett angol szakos bölcsészdiplomával rendelkezik. A fent említett időszak elejétől kezdve angol nyelvi lektor(ok) segítik munkánkat. Először a Békehadtest küldött amerikai lektort, majd a Gimnáziumból kiinduló Teach Hungary szervezet közvetített (és közvetít ma is) minden évben új lektort. Két lektor neve kiemelésre méltó: Timothy Lehman (TIM) kis megszakításokkal 10 évig visszajárt tanítani, Karla Suarez pedig három évig segített nekünk.

Timnek köszönhető, hogy 1997-ben négy tanuló Vancsay Andrea tanárnő kíséretében több hetet tölthetett Amerikában, és néhány tehetséges diákunknak (Sáfár Gergő, Barta István) szinte minden évben talált amerikai vendéglátót néhány hónapra. A Soros Alapítvány által kiírt pályázatra minden évben van jelentkező, de eddig csak Keserű Júliának sikerült a segítségükkel kijutnia nyárra Amerikába.

A sokrétű nyelvi tudás bizonyítéka a számos megyei versenyen való részvétel és kiemelkedő szereplés. Minden évben indulnak diákjaink a szegedi Deák Ferenc Kéttannyelvű Gimnázium fordítópályázatán (1999: harmadik hely), a Blake Szépkiejtési versenyen (1998: első hely); hatosztályosaink a szépkiejtési (1999: első hely) és szavalóversenyeken (1999: első hely). Az évenként megrendezett, népszerű, erőt próbáló helyi műfordítóversenyünk elindítása és évenkénti lebonyolítása Pozsár Mária nevéhez fűződik.

Az angol nyelvet érintő országos versenyek közt a legrangosabb az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny – ahol több ezer induló közül 1995-ben Mácsai Katalin az országos döntőben kilencedik helyezést ért el, 2000-ben Keserű Júlia és Temesváry Judit bekerült a középdöntőbe, majd Judit harmadikosként országos tizenharmadik helyezést ért el úgy, hogy évfolyamában ő volt az első a listán. A felkészítő tanár mindhárom esetben Sztanticsné Tóth Erika volt. Az Országos Általános Iskolai Tanulmányi Versenyen Halász Ágnes és Tary Balázs (mindketten hatosztályos képzésben vesznek részt) szerepelt a középdöntőben.

Az Országos Angol Nyelvű Drámafesztiválon főleg a drámais diákjaink jeleskednek. A fesztivál országos döntőjét 1996-ban Kocsmár Gyula szervezte meg Szentesen. 1992-ben angol tagozatos csoportunk nyerte el a legeredetibb darabért járó jutalmat. Az utóbbi öt évben háromszor is országos első helyezést értek el drámais osztályaink (*Snow White*: 1995, *Gone with the Wind*: 1996). 2000-ben pedig az *Homelet* című előadással nyertek a harmadikosok Hajós Jánosné vezetésével.

Több éven keresztül iskolánk adott helyet a nyári angol nyelvi tábornak, ahol angol anyanyelvű tanárok segítségével nemcsak saját diákjaink, hanem a környező települések fiataljai is fejleszthették tudásukat. Az elmúlt években ugyancsak iskolánkban folyt a megyei angol nyelvi továbbképzés Philip Glover vezetésével. Nagy kedvvel vesznek részt tanáraink azokon a továbbképzéseken, amelyek a legmodernebb tanítási módszerekkel ismertetnek meg bennünket. A zánkai internetes képzés, az Oxford University Press és a McMillan kiadó által szervezett tanártréningek, a multimédiás képzés és az új típusú nyelvvizsgarendszerekkel foglalkozó tréning, amelyekre eljutottunk, abban segítenek minket, hogy diákjaink minél magasabb szintű nyelvtudással hagyhassák el az intézményt.

Mácsai Katalin

Temesváry Judit

Az Országos Angol Nyelvű Drámafesztiválon elért eredményeink

1992	Hajdúnánás (elődöntő)	
	IV. A osztály:	Colours – továbbjutó
	Különdíj:	A legjobb, diákok által írott darab
	III. D osztály	The Journey – 4. hely
	Különdíj:	A legjobb férfiszereplő: Hajas Tamás
1992	Vác (döntő)	
	IV. A osztály	Colours – a legeredetibb darab
1993	Békéscsaba (elődöntő)	
	IV. D osztály	The Mystery of Love – továbbjutó
	IV. A, B, D osztályok	The Little Prince
	Különdíj:	A legjobb női szereplő: Miklósi-Sikes Kinga
1993	Kecskemét (döntő)	
	IV. A osztály	The Mystery of Love
	Különdíj:	A legjobb zene
1994	Hódmezővásárhely (elődöntő)	
	II. A osztály	The Wizard of Oz
	Különdíj:	A legjobb női szereplő: Korom Gabriella
1995	Kiskunhalas (elődöntő)	
	II. D osztály	Snow White – továbbjutó
	Különdíjak:	A legjobb csapatmunka
		A legjobb zene
		A legjobb női szereplő: Angyal Márta
		A legjobb férfi mellékszereplő: Rác Richárd
		A legszórakoztatóbb szereplő: Somogyi Szilárd
		A zsűri kedvence: Soltis Őszike

1995	Szeged (döntő)	
	II. D osztály	Snow White – országos első hely
	Különdíjak:	A legjobb színpadi munka
		Második legjobb női szereplő: Gyarmati Éva
		A legjobb férfi mellékszereplő: Hajduk Károly
		Második legjobb női mellékszereplő: Angyal Márta
1996	Szentes (elődöntő)	
	III. A osztály	Much Ado About Nothing – Osztott 3–4. hely
	Különdíjak:	A legjobb női mellékszereplő: Pereczár Mónika
		A legjobb férfi mellékszereplő: Barta István
	III. D osztály	Gone with the Wind (zenés paródia) – továbbjutó
	Különdíjak:	A legszórakoztatóbb szereplő: Imre Balázs
		A legjobb dal
		A legjobb csapatmunka
1996	Szeged (döntő)	
	III. D osztály	Gone with the Wind – országos első hely
	Különdíj:	A legjobb csapatmunka
1999	Gyomaendrőd (elődöntő)	
	III. C osztály	A Quiet Weekend
	Különdíjak:	A legjobb női szereplő: Brezovai Nikolett
		A legjobb férfi mellékszereplő: Virág István
2000	Gyomaendrőd (elődöntő)	
	III. C osztály	Soup Opera
	III. D osztály	Homelet – továbbjutó
	Különdíjak:	A legjobb férfi szereplő: Kovács Lehel
		A legjobb női mellékszereplő: Rádi Katalin
2000	Solymár (döntő)	
	III. D osztály	Homelet – országos első hely
	Különdíjak:	A legjobb férfi mellékszereplő: Grecsó Zoltán

A kevesebb több

Hiszem, hogy minden ember vágya az élet értelmének megelégedése. Mindannyian tudjuk: nem csupán azért jöttünk a világra, hogy felnőtté váljunk, hivatásra leljünk, társra találjunk, családot alapítsunk, majd megöregedjünk és végül meghaljunk. Valami belső tűz hajt minket, hogy megtudjuk, kik is vagyunk valójában, és mi a rendeltetésünk. Életünk csak akkor nyerhet igazi értelmet, ha folytonosan arra törekszünk, hogy ezeket a kérdéseket megválaszoljuk.

Sajnos a világ egyetlen iskolájában sem tanítják, hogyan leljük meg önmagunkat, és nincs olyan tantárgy, mely az életre nevelne.

1990 augusztusában érkeztem Szentesre, és néhány nap múlva már el is kezdtem tanítani a gimnáziumban. Legfőbb feladatom az volt, hogy segítsek a diákoknak beszédképességük fejlesztésében, és hogy megismertessem velük az amerikai társadalom és kultúra különböző területeit. Heti 34 órában tanítottam a gimnáziumban és más szentesi intézményekben, s így kevés időm maradt azon gondolkodni, vajon mennyire hatékony az, amit csinálok. Így utólag visszatekintve nem vagyok biztos abban, hogy különösképpen eredményes lett volna a munkám. Még csak néhány hónapos szakmai gyakorlattal rendelkeztem, és pedagógiai eszköztáram számos módszere nem állta meg a helyét a magyar oktatási rendszerben. Igyekeztem megtalálni a helyemet az iskolában; meg akartam felelni a kollégáim és a diákjaim elvárásainak, de ez nem mindig egyezett az én elképzeléseimmel.

Különösen komoly gondot jelentett számomra az osztályzási rendszer. Úgy vélem, hogy az érdemjegyekkel – különösen, ha ilyen szűk skálán mozognak – nem lehet a tanulók haladásának mértékét és minőségét meghatározni. Ha rajtam múlna, az osztályzatok helyett egy teljesen más rendszert vezetnék be: a tanárok részletes írásbeli értékelést adnának tanulóik munkájáról, és a diákok is írásos önértékelést készítenének. A legtöbb gyereket ugyanis a valódi tudásra való törekvésnél sokkal inkább motiválja a jobb jegy megszerzése. Óriási mennyiségű információt és adatot kell megjegyezniük és rendszerezniük, ami ugyan dicséretre méltó, de kérdéses, hogy megmarad-e mindez az emlékezetükben, és tudnak-e majd kezdeni valamit a megtanult anyaggal. Ugyanakkor, ha összehasonlítom az amerikai és a magyar diákokat, az utóbbiak sokkal komolyabb alapokkal rendelkeznek, mint amerikai kortársaik.

Amerikában mindenekelőtt a gyorsaság, a hatékonyság, a nagyság és a korszerűség számít értéknek. Minél gyorsabb, hatékonyabb, nagyobb és modernebb valami, annál tökéletesebb. Szívem mélyén soha nem értettem egyet ezzel a gondolkodásmóddal, de mivel sokáig ebben a közegben éltem, nem tudtam magam teljesen elhatárolni tőle. A Szentesen eltöltött 10 év alatt sikerült kikerülnöm az amerikai tömegkultúra hatása alól, és rájöttem, hogy a kevesebb több, és hogy valójában a kis dolgokban rejlik az igazi szépség.

Tanárként egy dolgot bizonyosan megtanultam itt: a diákoktól mi ugyanannyit tanulhatunk, mint amennyit ők tanulnak tőlünk. A tanárnak megadatik az a kiváltság, hogy tudását és bölcsességét megoszthatja diákjaival, és segítheti őket személyiségük fejlesztésében és kiteljesítésében. Hiszem, hogy a tanári hivatás ezen két privilégiuma egyformán fontos, mindkettőre szükség van ugyanis, ha nevelőként teljesíteni akarjuk valódi küldetésünket. Nekünk tanároknak mindig szem előtt kell tartanunk, hogy a rövid időre gondjainkra bízott fiatalok elméjének csiszolása és lelkének erősítése mellett saját fejlődésünkről sem szabad megfeledkeznünk, és hogy nyitottnak kell lennünk a diákoktól kapott bölcsesség befogadására is. Legyünk bármennyire képzettek, sohasem mondhatjuk, hogy már eleget tudunk, és hogy már nincs mit tanulunk. Ahhoz, hogy befogadhassunk új dolgokat, meg kell szabadulnunk a már elsajátított tudás egy részétől, helyet adva így az új ismereteknek és tapasztalatoknak.

A tudásnak több forrása létezik, csak nyitottnak kell lennünk a befogadására. A HMG-ben eltöltött 10 év során abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy a diákjaim egyben tanáraink is voltak. Sokkal szegényebb és tudatlanabb lennék, ha nem adatott volna meg nekem, hogy taníthatom őket és tanulhatok tőlük. Ezért örökké hálás maradok nekik.

Tanítványaimon kívül munkatársaimnak és barátaimnak is rengeteget köszönhetek. Becsületrendet érdemelne minden tanár, aki nem veszítette el lelkesedését és a tanítás iránti szeretetét a rendszerváltást követő nehéz időszakban, különösen azok, akiknek átképzésen kellett részt venniük, hogy a pályán maradhassanak. Mélységesen tisztetem és csodálom gimnáziumi kollégáimat elhivatottságukért, kiváló eredményeikért és azért a csodálatos összetartásért, mely ebben a kihívásokkal és nehézségekkel teli időszakban jellemezte és még most is jellemzi őket. Közülük egy ember különösen nagy elismerést érdemel azért, hogy ebben a viharos 10 évben kitartóan és sikeresen irányította a

gimnáziumot. Ő László Béláné, aki 1990 és 2000 között az iskola igazgatója volt. Köszönetemet szeretném neki kifejezni azért, amit értem tett, valamint elkötelezettségéért, odaadásáért és példamutatásáért. Megtiszteltetés volt számomra, hogy vele és az ő irányítása alatt dolgozhattam.

Az elmúlt 10 év tapasztalataira visszagondolva el kell mondanom, hogy a legemlékezetesebbek a kulturális, a zenei, a csereprogramok, illetve a drámais előadások voltak. Számomra az egyik legjelentősebb ezek közül az évente megrendezett Országos Angol Nyelvű Drámafesztiválon való részvétel volt. A kezdetektől, 1991-től számos diákcsoporttal vettünk rajta részt. Nagy izgalmat jelentett a legelső fesztiválon való szereplés, ahol a gimnázium egyik tanulója a legjobb férfi alakítás díját nyerte el. A két benevezett csoportunk közül ez egyikkel az MTV riportot készített az eredeti forgatókönyv és előadásmód apropóján. Azóta minden évben benevez egy-két csoportunk. Három alkalommal értünk el első helyezést illetve számos különdíjat is kaptunk.

Egy másik csodálatos élményem a dél-afrikai Sowetóból érkező táncegyüttes háromhetes itt-tartózkodása volt. Ők iskolánk hivatalos meghívására érkeztek Szentesen. A szegény környezetből származó, fekete bőrű fiatal táncosok szentesi és szentes környéki családok vendégszeretét élvezték, és számos előadást tartottak. A legtöbb táncos számára ez volt az első alkalom, hogy fehér bőrű családdal kerültek kapcsolatba, illetve hogy egy fehér bőrű család adott nekik otthont. Eleinte félénkek voltak, de gyorsan összebarátkoztak magyar vendéglátóikkal, és káprázatos előadást tartottak dobokkal, ősi népviseletben a Tóth József Színházteremben, elképesztő energiával és lelkesedéssel.

Itt-tartózkodásom harmadik mérföldköve a *Standing at the Crossroads* című köteteim megjelenése volt. Ezekben tanítványaim angol nyelvű írásait gyűjtöttem össze 1994 és 1996 között. Csodálatos érzés volt nyomtatásban látni diákjaim gondolatait, rajzait és az életéről alkotott elképzeléseiket. Mindkét kötetből küldtem Göncz Árpádnak, aki szívélyes hangú levélben köszönte meg őket.

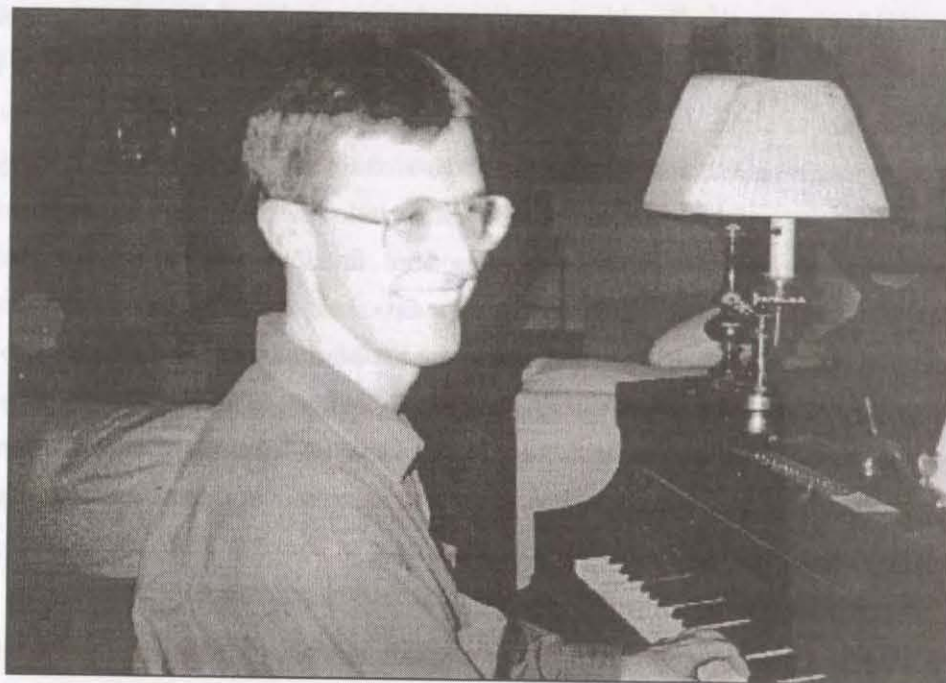
A vendégszeretet és a nagylelkűség apróbb megnyilvánulásai, melyek mélyen megérintettek, az előzőekhez hasonló, csodálatos élményeket jelentettek számomra: egy kedves mosoly; egy csokor vadvirág, melyet egy tavaszi délutánon tett valaki az iskola előtt a kerékpáromra; egyetlen mondat ereje és szépsége egy diák dolgozatából; egy

kedves szerenád, melyet a végzős diákok adtak az ablakom előtt, gyertyafénynél...
Néhány a rengeteg dolog közül, mely formált és átalakított, valamint segített abban, hogy meglássam az élet valódi értékét.

Szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, aki valaha is segített abban, hogy másként lássam a világot. Kívánom, hogy életeteket áldás és szeretet kísérje, és hogy az Isten által számotokra kijelölt úton haladjatok tovább.

A Gondviselés áldja meg és irányítsa a Horváth Mihály Gimnáziumot a jövőben, hogy az iskola kapuján nap mint nap belépő fiatalokat az ott rájuk váró, valamint a bennük rejlő tudás és bölcsesség alakítsa és lelkesítse.

Tim Lehman

Francia nyelv

1989/90-ben volt az első csere a Saint-Quentin-i Henry Martin Gimnázium diákjaival. Szántó József OKTV 10. helyezett, Csíky Gábor és Gáspár Annamária szintén döntős volt. A dr. Mátyás Sándorné Alapítvány legjobb franciás számára kiírt díját László Kinga kapta. Az énekkar ismét vendégszerepelt Strasbourgban. A francia forradalom 200. évfordulója alkalmából a franciatanárok kiállítását rendeztek a könyvtárban. La Roche-sur-Yonban előadták a *Pathlin mester* című darabot, rendezője Perjés Gáborné. Strasbourgban nagyszabású Magyar Hetet rendeztek, melyen a kórus és a Keserű Imre rendezte *János vitéz* is szerepelt.

1991-ben a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola külön elismerését fejezte ki a francia nyelvből felvételiző diákok eredményeiért: „A felvételi bizottságok jelentése szerint francia tárgyból az Ön által vezetett gimnázium volt tanítványai kiemelkedő teljesítményt nyújtottak” – olvasható az iskola igazgatójának, László Bélánénak címzett levélben. Francia zenés show-műsort mutattunk be Keserű Imre rendezésében.

„Egymillió forintot kérek, különben lövök!” – hangzott el Imma Lajunta lektor első magyarul megtanult mondata 1992. szeptember elsején. Míg Szentesen tanított, a magyar nyelvvizsgát is sikerült letennie.

1992-ben Halmos Andrea, 1993-ban Kun Eszter (19. helyezett) és Forgó Noémi, 1995-ben Kun Erzsébet (14. helyezett) érték el kiemelkedő OKTV-döntős eredményeket. Forgó Noémi az országos hatodik helyet szerezte meg. 1993-ban a 3/D osztály a *Nyomorultak* című musicalt adta elő a pécsi színházi fesztiválon.

1995-ben a pécsi frankofón fesztiválon Szentes városát Baudelaire *A Roms virágai* című kötetéből válogatott versösszeállítása képviselte, mellyel később a franciaországi La Roche-sur-Yonban is nagy sikereket értek el. Éric Vincent francia popénekes koncertet adott az Ifjúsági Házban. Megrendezték a Francia Film Hetét, melynek során levetítették Camus *A Pests* című regényéből készült filmet.

1995/96-ban Claire Colineau a lektor. A pécsi Frankofón Színházi Fesztiválon a *Hamupipőke* című mese elnyerte a Franciatanárok Szövetségének különdíját; ugyanezt a darabot, valamint a magyar nyelvű Variációkat mutattuk be Bécsben a Nemzetközi Középiskolák Fesztiválon is, a rendező Bácskai Mihály.

1996 szeptemberében érkezett Szentésre Carole Fernandez lektor Lyonból. Jacques Chirac Budapesten fogadta a franciául tanuló fiatalokat, melyen a legjobb szentesi franciások is részt vettek. Márciusban a pécsi Középiskolás Frankofón Színházi Fesztiválon Rabelais: *Gargantua* című darabját adták elő a 3/A-sok, mellyel elnyerték a Franciatanárok Szövetségének különdíját, a darab rendezője Pánczél Jolán. Kastner Éva OKTV országos 16. helyezést ért el.

1997-ben búcsúztattuk Pánczél Jolán francia szakos tanárnőt, aki jelenleg a csongrádi Panol Rt.-nél francia tolmácsként dolgozik.

Az 1997/98-as tanévben Lucile Léonard volt a gimnázium francia lektora. Az OKTV-n Ádor Orsolya országos 4., Körtvélyesi Zsolt 23. helyezést ért el. Ádor Orsolya területi első helyezett lett az Alliance Française által szervezett versenyen, melynek témája a '98-as Futball Világbajnokság volt. Mindkét eredményéért franciaországi jutalomutat kapott.

A pécsi Frankofón Színházi Fesztiválon első helyezett lett a szentesi csoport. A darab címe: *A klón tragédiája*. (Madách *Az ember tragédiája* adaptációja.) A darab rendezője: Bácskai Mihály. A jutalom: részvétel a La Roche-sur-Yon-i Fesztiválok Fesztiválján; erre az utazásra dr. Bácskainé Fazekas Márta tanárnő szervezésében 1999 májusában került sor.

Az 1998/99-es tanévben a gimnázium francia lektora Aline Bassompierre volt. Az OKTV-n Ádor Ella országos 9. helyezést ért el. A pécsi Frankofón Színházi Fesztiválon Orwell *Állatfarm* című művének adaptációját adták elő diákjaink Antonjuk Alexandr rendezésében. Az 1999/2000 és 2000/2001-es tanévben Nathalie Bazire gimnáziumunk francia lektora, aki, mint 1995 óta a többi lektornő is, a Magyar–Francia Ifjúsági Alapítvány támogatásával és alkalmazásában dolgozik iskolánkban.

A hagyományokhoz híven 2000-ben is eljutott színjátszó csoportunk a pécsi Frankofón Fesztiválra, ahol Marcel Pagnol *Topaze* című darabjának egy részletét dolgoztuk át. A rendező Bácskai Mihály volt.

Az utóbbi évek során a francia nyelv oktatásába bekapcsolódott a Boros Sámuel Közgazdasági és Egészségügyi Szakközépiskola, valamint a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola mellett a Klauzál Gábor és a Petőfi Sándor Általános Iskola is. A lektorok mind az öt intézményben tartanak társalgási órákat. Közös programjainkat városi munkaközösségi foglalkozásokon egyeztetjük, a Horváth Mihály-verseny,

valamint más egyéni és csapatversenyek, francia nyelvű műsorok szervezésével színesítjük, gazdagítjuk évről évre.

A XVIII. században elindult oktatási folyamat a XXI. század küszöbéig szinte töretlen volt. Elődeink előtt tisztelegve ígérjük, hogy munkánkat tovább folytatjuk a mindenkori ifjúság érdekében.

a francia nyelvi munkaközösség nevében

Antonjuk Éva

Pánczél Jolán

Ádor Ella

Ádor Orsolya

Forgó Noémi

Halmos Andrea

Kastner Éva

Körtvélyesi Zsolt

Kun Erzsébet

Kun Eszter

Német nyelv

Az elmúlt 10 év a német nyelv tanítása szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír. 1990-ig ezt a nyelvet csak kisebb óraszámokban tanulták a diákok a Horváth Mihály Gimnáziumban. Ekkor indult az első olyan csoport, ahol a német fakultatívan választott tárgy volt, óraszám (8+6+6+7) megegyezett a speciális angol és francia nyelvű csoportok óraszámával, csak ide általános iskolai tanulmányi eredményük alapján jutottak be a diákok. 1994-ben már felvételizniük is kellett, ez volt az első speciális német csoport. Azóta minden évben van speciális csoportunk (10-15 fős), hol kisebb, hol nagyobb az érdeklődés, de az eredmények (nyelvvizsgák, felvételik) azt mutatják, hogy többnyire jó képességű, szorgalmas diákok jönnek ide, akikkel igen komolyan lehet dolgozni. A nem tagozatos csoportokban folyamatosan növekszik az érdeklődés a német nyelv iránt, a diákok többsége első vagy második idegen nyelvként ezt akarja tanulni, mert hazánkban szinte minden szférában nagy szükség van németül tudó szakemberekre.

Értelemszerűen egyre növekszik a munkaközösség létszáma, a korábbi években nem is tudtuk önértékelni az órákat, gyakran volt szükség külsős segítségre. (Jelenleg 6 főállású német szakos kolléga dolgozik, de továbbra is foglalkoztatjuk időközben nyugdíjba vonult kolléganőnket, Komjáti Sándornét is. Az elmúlt években jött gimnáziumunkba dolgozni Kecse-Nagy Edina és Ráfi Dénes, illetve Volosinné Lucza Éva „átképezte magát” német szakos tanárrá.)

A továbbképzéseken elsajátított új, modern nyelvtanítási módszereket új tankönyvek, kazetták és egyéb segédeszközök segítik, ám a francia és az angol nyelvvel szemben a mi munkánkat nem segíti német lektor. „Lektor-toborzó” próbálkozásaink kevés sikerrel jártak. Ennek okát kifejtteni hosszú lenne, lényeg az, hogy kellő anyagi támogatás hiányában Magyarország kisvárosi gimnáziuma nem vonzó célpont sem a német egyetemisták, sem az ottani munkanélküli pedagógusok számára. Ezzel a helyzettel megbékéltünk (kénytelenek voltunk), ám így különösen fontosá váltak számunkra cserekapcsolataink, hiszen ezek segítségével biztosítani tudjuk diákjaink számára, hogy a 4-6 év alatt egyszer minél többen részt vehessenek egy diákcserében, és így próbálják ki tudásukat. Cserekapcsolataink egykorúak Szentest partnervárosi kapcsolataival. A Stuttgart melletti Markgröningen Hans-Grüniger Gimnáziumával 1990 óta van kapcsolatunk, ám ez idáig csak egy „klasszikus” diákcserére került sor, 1991-ben, ettől kezdve a német diákok szervezése komoly akadályokba ütközött (szívesebben utaznak

más országokba). A diákszínjátszás terén életképebb volt ez a kapcsolat: drámaisaink kétszer látogattak Markgröningenbe német nyelvű darabokkal, az ottani színjátszó csoport pedig egyszer utazott Szentesre. Szerencsére másik testvérvárosunk, a Bonn melletti Sankt Augustin Rhein-Sieg Gimnáziumában akadt néhány nagyon lelkes kolléga, akik 1995 óta rendszeresen szerveznek (igaz, a mieinknél kissé fiatalabb) diákokat a magyar cserére. Az egyik tanévben utaznak a magyar diákok Sankt Augustinba, a következőben pedig a német diákok jönnek Szentesre. Általában 20-25 diák utazik két kísérőtanárral. A magyarok célja az, hogy eddig megszerzett tudásukat aktivizálják, ébredjenek rá a nyelv alkalmazásának örömére, s „mellesleg” országismeretre, civilizációs ismeretekre tegyenek szert.

Ugyancsak majdnem 10 éve veszünk részt a PAD (Pedagogischer Austauschdienst) ösztöndíjpályázatán. A lehetőséget a német szaktanácsadónak (Josef Proksch, Heinz Weischer) köszönhetjük, akik fontosnak tartják, hogy a vidéki gimnáziumban tanuló tehetséges diákok is nyerhessenek német ösztöndíjakat. Minden tanévben több diánkunk versenyezett és általában ketten nyertek háromhetes németországi ösztöndíjat, valamint a 10 év alatt 4 fő nyert négyhetes, ún. szuperösztöndíjat, amelyet az országban évente csak 6–8 diák nyerhet (Orosz Irén, Mácsai Katalin, Farkas Amanda, Sáfár Gergő).

OKTV: 1996-ban Kiss Gabriella (II. kategória) egyedüli továbbjutóként képviselte megyénket a verseny középdöntőjében, itt 7. helyezett lett, a döntőbe nem jutott be. 2000-ben Sáfár Gergő az I. kategóriában (kisebb óraszámú) döntős lett, és országos 13. helyezést ért el. Felkészítő tanára Volosinné Lucza Éva. Minden évben benevezünk a szegedi Deák Ferenc Gimnázium műfordító versenyére, és szép eredményeket érünk el.

Matkovics Ágnes

Sáfár Gergő

Matematika

Úgy tapasztalom, hogy alig van diákunk – régi vagy új –, akiből matematikatanulásának emlékei ne váltanának ki érzelmeket. Természetesen teljesen másként és másra emlékezik, aki tehetséges volt belőle, másként, akinek vért kellett izzadnia, hogy leérettségizzen. A kettő között azonban ezernyi apró árnyalat van, ami a „szereplők” – diák és matematikatanára – színes egyéniségéből, bonyolult, de számomra mindig érdekes és szép kapcsolatából ered.

Munkaközösségünk és a mindenkori iskolavezetés között teljes volt az egyetértés abban, hogy az anyagi és személyi lehetőségektől függően, a sokféle igénynek, követelménynek, vágnak próbáljunk eleget tenni a matematika tanítása során.

A matematika iránt különösen érdeklődő tanulók 9. osztálytól kezdve matematika fakultáción magasabb óraszámban kapnak emelt szintű képzést. Ezek a fakultációs csoportok minden évfolyamon egyben nagyszerű alkotó emberi közösségek is.

A többi fakultáción (idegen nyelvi, biológia, irodalmi-drámai) tanuló diákok közül is sokaknak van szüksége a matematika elmélyült ismeretére. Számukra évfolyamonként kisebb létszámú csoportokban tanítjuk a matematikát. Az utolsó két évben ők is emelt óraszámban foglalkozhatnak ezzel a szép tudománnyal. Természetesen délután állandóan működnek az érettségire, felvételire, versenyre előkészítő foglalkozásaink. Az elmúlt tíz év legsikeresebb versenyzőit főleg két kollégánk, Kiss Hajdú Teréz és Volosin Vlagyimír készítette fel.

A matematika csoportbontásban való tanítása a nehezebben haladók számára is előny. Ha kéri, mindig van korrepetálásra is lehetőség.

Öröm hallani, hogy milyen sokan alapozták meg későbbi pályájukat a HMG-ben történő matematikatanulással, és váltak sikeres mérnökké, közgazdásszá, tanárrá, külkereskedővé, pénzügyi szakemberré stb.

Az 1996–97-es tanév az egész iskolának, így nekünk matematikusoknak is nagy próbatétel volt. Egy osztállyal elindult a hatosztályos gimnáziumi képzés. Az általános iskolai korosztályból hetedik és nyolcadik osztályosok vannak azóta nálunk, ezért pedagógiai fegyvertárunkból más, eddig nem használt eszközöket kellett elővennünk. Nyugodtan mondhatom, hogy sok örömet szereztek ezek a gyerekek. Minden

évfolyamon külön gondozzuk a matematikából tehetségeseket. A fakultációs csoport gerince meglétük óta velük erősödött.

Akik ismernek, azok számára nem jelent meglepetést, hogy mennyire lényegesek számomra az emberi kapcsolatok, kötődések. Tehát nem tudom ezt a kis beszámolót úgy befejezni, hogy ne írnék a HMG matematikatanári közösségéről. Úgy gondolom, irigylésre méltó munka- és baráti közösség ez. Igyekszünk segíteni egymást nem csupán a munkánkban. Megtanultunk együtt ünnepelni, élvezni egymás és családjaink társaságát.

Minden év őszén együtt van „aki él és mozog”: nyugdíjasok, óraadók, kezdő kollégák társaikkal, gyerekeikkel. Főzünk, beszélgetünk, „tanítunk”, poharazgatunk; egy teljes délutánt és estét töltünk együtt, mindig más kolléga meghívásának eleget téve. Főszakácsunk Elek Sándor.

Kiss Hajdú Terike szervező készségének, fantáziájának köszönhetően elbúcsúztattuk a nyugdíjasainkat, üdvözljük a megszülető babákat. Négyen vonultak nyugdíjba a 10 év alatt, időrendben: Tóth János, Kátainé Deák Éva, Kiss Hajdú Teréz és Elek Sándor. Hivatalosan nyugdíjasok ugyan, de bármikor, ha szükség van rájuk, segítenek.

Nagy dolog – mindannyian így érezzük –, hogy így együtt vagyunk!

...és hogy el ne felejtsem: Terike ebben a 10 évben a nagy, közel százfős tantestületi vacsorák legfőbb kigondolója, szervezője volt. Fantáziája, amikor ajándékról, díszítésről, vacsorák utáni foglalkozásról volt szó, határtalannak bizonyult. Szívesen voltunk segítő kisasnái. Mindannyian, a tantestület minden tagja kapott tőle valamilyen általa készített, testre szabott figyelmességet.

Tanítványaként, kollégájaként, talán barátjaként – ami számomra megtiszteltetés lenne – köszönöm eredményes, nagyszerű matematika tanári és emberi munkálkodását.

Kastnerné Józsa Erzsébet

Diákjaink szereplése a kiemeltebb matematikai versenyeken:

Kis Matematikusok Levelező Versenye:

1996/97

Gidófalvy Anett 7. G országos 12. helyezett

1997/98

Gidófalvy Anett 8. G országos 6. helyezett

Varga Tamás Országos Matematika Verseny:

1997/98

Gidófalvy Anett bejutott az országos döntőbe.

1998/99

Gidófalvy Kitti 7. G országos döntős

Arany Dániel Matematikai Verseny:

1991/92

Toókos Ferenc I. B országos 1. helyezett

1992/93

Toókos Ferenc II. B országos 2. helyezett

1999/2000

Hajdú Huba 9. C országos döntős

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny

1993/94

Toókos Ferenc III. B országos döntős

1999/2000

Kovács Ádám 12. C országos döntőbe jutásához mindössze egyetlen pont hiányzott a megyei forduló után

Kenguru Nemzetközi Matematika Verseny

1998/1999

Piti Zsolt 9. B országos 14. helyezett

Gordiusz Matematika Verseny

1998/99

Kovács Ádám 11. C országos döntős

Bereczki Nándor 10. B országos döntős

Prímvilág Matematikai Országos Verseny

1999/2000

Gidófalvy Anett 10. G I. dícséretet kapott (11. helyezett)

Kömal Országos Levelező Matematikai Verseny

1999/2000

Hajdú Huba 9. C dícséretet kapott (43–46. helyezés)

Volosin Vlagyimir Petrovics

Bereczki Nándor

Gidófalvy Anett

Gidófalvy Kitti

Hajdú Huba

Kovács Ádám

Piti Zsolt

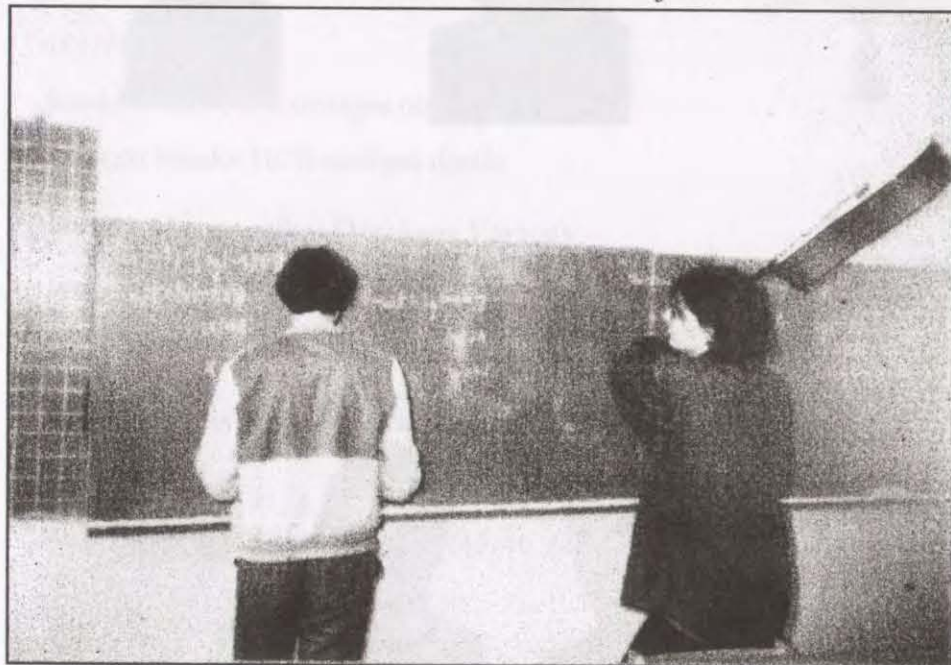
Toókos Ferenc

Tóki

Ifj. Toókos Ferenc „Nevelő-edzői”: Alsó tagozaton Töröcsik Ferencné tanító néni

Felső tagozaton Dancsó János tanár úr

Gimnáziumi tanára: Kiss Hajdú Teréz

„Matekos” klubdelután a 48-as tanteremben.

Aki még ekkor is matematikázott: Toókos Ferenc,

Aki pedig ezt nehezen tűrte: Kocsis Szabolcs.

1991/92-ben az Arany Dániel Középiskolai Tanulóversenyen I. díjat nyert,
 1992/93-ban az Arany Dániel Középiskolai Tanulóversenyen II. díjat nyert,
 1993. ápr. 7. – a II. Nemzetközi Magyar Matematika Versenyen III. díjat kapott,
 1994. ápr. 19. – a III. Nemzetközi Magyar Matematika Vetélkedőn III. helyezett,
 1995. márc. 31. – a IV. Nemzetközi Magyar Matematika Versenyen dícséretes,
 1992. márc. 28. – a Budó Ágoston fizikai feladatmegoldó versenyen VI.,
 1994. máj. 21. – a Budó Ágoston fizikai feladatmegoldó versenyen IV.,
 1995. febr. 11. – a Budó Ágoston fizikai feladatmegoldó versenyen IV. helyezett,
 1994-ben és 1995-ben az Implom József Helyesírási Versenyen III. helyezett volt.

Biológia

Iskolánkban közel két évtizede folyik fakultációs – azaz tagozatos – formában is a biológia oktatása. A lényegesen magasabb óraszám elegendő időt biztosít a bővebb ismeretanyag jobb elsajátítására. Az elméleti órák mellett a jól felszerelt laboratóriumban folynak a gyakorlati órák. A kémiai, a mikroszkópi és bonctani gyakorlatok – melyek igen kedveltek – nagymértékben elősegítik az elméleti órákon tanultak megértését.

Ez az oktatási forma igen közkedvelt. Minden évben jelentős a túljelentkezés. Az itt tanuló diákok szinte kivétel nélkül bejutnak a rangos egyetemekre. Sokan lesznek orvosok, gyógyszerészek, biológusok, agrár- és élelmiszer mérnökök, tanárok. Többségük sikeresen szerepel az OKTV-n is. Ez a magas színvonalú verseny háromfordulós. A második fordulóba minden évben tanulóink közül többen is bejutnak. Országosan 6-7 ezer indulóból csak 20-an kerülnek a döntőbe. Közülük az első 10 felvételi vizsga nélkül mehet a választott egyetemre. Az 1998/99-es tanévben Havasi Zsolt 12. B osztályos tanuló ezen a versenyen a tagozatos kategóriában 5. lett. Ezért a biológia tantárgyból mentesült az érettségi vizsga alól, és jeles osztályzatot kapott, továbbá megkezdhette a tanulmányait a szegedi Orvostudományi Egyetemen.

A versenyek mellett tudományos munka végzésére is van lehetőség. Barna Rita ökológiai vizsgálódásokat végzett a Körös egyik morotvataván, a Sulymoson. A tudományos munkájával a Környezetgazdálkodási Intézet biodiverzitás kategóriában különdíjat nyert és pénzjutalomban részesült. A vizsgálatait „A Sulymos kincsei” címmel a *Természet Világa* 1997. decemberi száma közölte.

Dr. Korom József

Havasi Zsolt

Irodalmi-drámai tagozat

Ha igaz az, hogy az Úr a langyosakat kiveti szívéből, akkor a drámai tagozatot igencsak kedvelik felsőbb körökben. Pedagógiai problémák, rengeteg hiányzás és nem éppen átütő tanulmányi eredmények bosszantják az itt tanító pedagógusokat egyfelől – csodálatos bemutatók, fesztivál-díjak és sikeres öregdiákok készítetik lelkesedésre (de legalábbis elismerésre) a nézőket másfelől. Melyik arc az igazi? Természetesen mindkettő. De itt tanító kollégáimmal együtt meg vagyok győződve: a gondok zöme ezeknél az érzékeny, karakteres, extrovertált kamaszoknál megoldható; erős pedagógusi segítséggel kinőnek belőle. Az itt megszerzett képességek, az itt átélt sikerek viszont az egész felnőtt életre kihatnak. Számunkra tehát nem kétséges: a drámai tagozat a tehetséggondozás egyik legjobb formája.

1990-ben nagy változás következett be: nyugdíjba ment Bácskai Miska bácsi, a tagozat megálmodója, atyja, lelke, s vele együtt Bácskainé Erzsike néni is visszavonult. „Prospero eltörte pálcáját” – fogalmazott búcsúzó cikkében dr. Kovács Miklósné, a drámais osztályok örökös érettségi elnöke – de a varázslat szerencsére nem ért véget. A Miska bácsi által létrehozott keretek – a felvételi, a tantárgyi struktúra, az érettségi – életképeseknek bizonyultak. Az általa verbuvált pedagógusok (Perjésné Dózsa Erzsi, Majtényi András, Siniger Julianna, Keserű Imre) alkotják ma is a csapat magvát. S persze az általa teremtett hangulat, a „drámais filing” is még mindig a régi.

A lényeg tehát változatlan maradt, de természetesen sok minden változott. Új kollégák jöttek (1990: László Zoltán, 2000: Csapiné Matos Ibolya), új egyéni követelményeket vezettünk be (mustra). A hazai diákszínjátszó fesztiválokon kívül egyre gyakrabban mutattuk be darabjainkat alternatív találkozókon, majd külföldön is. Játszottunk franciául, angolul, németül. Egyik legjobb évünkben, 1994-ben például játszottunk Kästner *Két Lottiját* magyarul és németül (a német nyelvű előadással egy ausztriai fesztiválon is részt vettünk); a *Kreációk* című darabunk a balassagyarmati Kamaraszínjátszó Fesztiválon különdíjas lett; ugyanitt másik előadásunk, Lorca *Bernarda Alba háza* című drámájának főszereplője színészi különdíjat kapott; Baudelaire *A Romlás virágainak* adaptációja Pécsen megnyerte a francia nyelvű diákszínpadok országos versenyét, s így többször is játszhattuk Franciaországban; a

csurgói országos diákszínjátszó találkozón s a televízió „Miénk itt a tér” adásában is látható volt zenés darabunk, a *Slágermauzóleum*; Szegedre, a nyári Szabad Színházak Találkozója *Képjáték* című kísérleti darabunkat hívták meg – s ezeken kívül még volt három házon belüli bemutatónk.

Volt kellemetlen fejlemény is: a gomba módra szaporodó, de szakmailag nem túl megalapozott színtanodák konkurenciája miatt a jelentkezők száma valamelyest csökkent. E szempontból a mélypont érdekes módon a fent említett, szakmailag oly sikeres '94-es év volt. Azóta a jelentkezések száma nőtt, az utóbbi időben 60–70 körül stabilizálódott.

Két nagy öregdiák-találkozót is szerveztünk. '95-ben „Útról vallók” címmel a színi-előadói pályára lépett egykori tanítványok adtak gálaműsort a Tóth József Színházteremben; '98-ban pedig a „Húszéves a drámai” jelentett országra szóló kulturális- és médiaeseményt.

Keserű Imre

A drámai tagozat legsikeresebb bemutatói 1990–2000

Év	Cím	Rendező	Eredmények, bemutatók
1990	Mozi az egész világ...	Keserű Imre	ODE döntő
1990	Francia show	Keserű Imre	Strasbourg
1990	Pathelin mester	Perjés Gáborné	Strasbourg, La Roche
1991	János vitéz	Keserű Imre	ODE döntő, Strasbourg
1992	Egy lócsiszár virágvasárnapja	László Zoltán	
1992	Emil és a detektívek	Keserű Imre	Német színjátszó fesztivál 3. hely, Markgröningen
1993	Koldusopera	László Zoltán	
1993	Bernarda Alba háza	László Zoltán	Balassagyarmat döntő 3. legjobb női alakítás
1993	Kreációk	Keserű Imre	Balassagyarmat döntő 3. hely, La Roche
1993	Les Misérables	Perjés Gáborné, Keserű Imre	La Roche
1993	A két Lotti	Keserű Imre	Markgröningen, Ausztria

1993	Nincs miért	László Zoltán	ODE döntő
1994	Les Fleurs du Mal	László Zoltán	Francia színjátszó fesztivál 1. hely, La Roche, Rouen
1994	Slágermauzózeum	Keserű Imre	ODE döntő
1994	Képjáték	Keserű Imre	ODE döntő, Szabad Színházak Találkozója
1995	Proust	László Zoltán	Rouen
1995	Jubileum	Keserű Imre	ODE döntő
1995	Snow White		Angol színjátszó fesztivál 1. hely
1996	Olasz szalmakalap	László Zoltán	Rouen
1996	Elfújta a szél	Perjés Gáborné	Angol színjátszó fesztivál 1. hely
1996	Utasellátó		ODE döntő 3.
1998	Exupery	Perjés Gáborné	ODE döntő
1999	Gézuka	Keserű Imre	ODE döntő
2000	Távírányító	Keserű Imre	ODE döntő 3. hely
2000	Homelet	Perjés Gáborné, Keserű Imre	Angol színjátszó fesztivál 1. hely

ODE = az Országos Diákszínjátszó Egyesület országos versenye

Reneszánsz tánc drámais előadásban

Ének-zene

Nem tudom, hogy mennyire nevezhető „mostohagyereknek” a szentesi gimnáziumban az ének-zene mint tantárgy. Persze, hogy nem könnyű az ének szakos dolga, hiszen először is heti egy órában próbálja 2–3 éven keresztül megvalósítani a lehetetlent, amiben a legnehezebb a „széllal szemben nehéz szolmizálni” elmésséggel foglalkozni össze. A „szél” ebben az esetben a tömegkommunikáció, amely olyan mértékben zúdítja a gimnazista korosztályra is azt a zenének jóindulattal alig nevezhető valamit, amivel szemben szegény énektanár próbál valami mást, valami emberi fogyasztásra alkalmas zenét kínálni. Ez országos gond, itt sem sokkal jobb a helyzet, de ennek ellenére jómagam azok közé a fanatikus örültek közé tartozom, akik hiszik és gondolják, hogy nem lapátolják a falra nap mint nap a borsót.

Ebből következik, hogy az elmúlt tíz évben is, úgy mint azelőtt, nagyon szerettem és szeretek itt dolgozni, igazán jól érzem magam, és erre csak az a kis rövid történet szolgálhat példaként, amikor három éve elkövettem életem egyik nagy baklövését azzal, hogy elvállaltam a vásárhelyi zeneiskola igazgatóságát. Néhány hónap után rájöttem óriási tévedésemre, s ekkor többször elmondtam magamnak is azt, hogy mekkora örült vagyok: képes voltam több mint négyszáz aranyos, kedves, szeretetre méltó, okos és jóindulatú diákot itthagyni 3–4 tucat olyan felnőttért, akiknek egy részét nem kívánom most sem minősíteni. Így aztán soha nem éreztem azóta sem a mostohagyerekséget, ugyanis az elmúlt tíz esztendőben is szerencsére azt csinálhattam, amit szeretek, és úgy érzem, amit tettem, azt értékelték, talán elismerték, odafigyeltek rá, és ez számomra örömet jelentett.

Hogy sok örööm és felejthetetlen élményem volt az elmúlt tíz év alatt, az biztos, és nem valószínű, hogy mindent fel tudok sorolni, de a teljesség igénye nélkül megpróbálom, és megpróbálom azokat a kedves volt tanítványaimat is felidézni, akikhez talán a legemlékezetesebb élményeim fűződnek. Ha kimarad egy-kettő, az, kérem, bocsássa meg nekem, ígérem, a következő tízéves visszaemlékezésemben benne lesz.

Kezdjük talán rögtön a kóruossal, azzal az énekkarral, amely közel 40 igen tehetséges és kiváló hangú lányból állt. 1990 novemberében – abban az évben másodszor – keltünk útra Franciaországba, ahol ez idő tájt magyar kulturális heteket rendeztek abból az alkalomból, hogy Magyarország az Európa Tanács tagja lett. Két koncertet adtunk ekkor Strasbourgban, és a gyér érdeklődés, valamint a hiányos szervezés ellenére

felejtethetetlen élmény volt mindannyiúnknak. Itt szeretném hangsúlyozni az ezt megelőző előkészítő munkát és sok más egyéb előzményt, amiben elévülhetetlen érdemei vannak a több évig Franciaországban élő Bácskai házaspárnak, akik előzőleg ugyancsak „megágyazták” a francia–magyar kulturális kapcsolatok lehetőségeit. Hálás köszönet most is érte! Az énekkar azóta is működik, azóta is járt (legutóbb 1997-ben) Strasbourghban, és reméljük, a folytatás sem marad el.

1991-ben volt néhány olyan kedves és tehetséges végzős diák, akikre azóta is nagy örömmel és szívesen emlékszem: a kiválóan éneklő Balogh Kata, Kovács Bogi, Schreiner Orsi, Gáspár Bebi és társai, de talán külön szeretném leírni a „profikat”, Németh Mónit, aki színésznő lett és Bernáth Henriettet, aki azóta is énekesként dolgozik, és igazi őstehetség, fantasztikus – csak el ne vesszen!

Azután jöttek a '92-ben érettségizettek, akik között szintén voltak igazán kiváló zenei tehetségek. Itt csak a két „ászt” írom meg: Huszár Anita, aki most a debreceni zeneakadémia végzős művészképzős hallgatója, valószínűleg fényes énekesi pálya előtt áll – biztosan kimegy külföldre is tanulni. (Jó lenne, ha nem maradna kint!)

A másik Szekeres Adrienn, aki a könnyűzene egyik mai sztárja (Unisex együttes). Szintén hallatlanul tehetséges, nekem megsúgta, hogy ez a könnyűzenei vonulat neki most csak pénzt jelent, igazából sokkal komolyabb éneklésre szeretne átváltani. Mindenesetre ő már itt a HMG-ben is fantasztikus dolgokat csinált, és nekem személy szerint is csodálatos együttműzlikálások maradtak meg emlékezetemben. És hát, sajnos nem maradt fent arról a dísztermi közel egyórás koncertről semmilyen felvétel, amit Bernáth és Szekeres közösen adott. Óriásit énekeltek, és én mint zongorakísérő csodálatosan éreztem magam – hálás vagyok a sorsnak, hogy tanítványaim voltak, és együtt zenélhettünk.

'93-ban jöttek az újabbak: Bodnár Vivien, aki most a színművészetin az operett-musical szakon az egyik nagy ígéret. (Fél éve hallottam énekelni – óriási!) És a csupaszív, aranyos-kedves-intelligens Fesztbaum Béla barátom, aki ugyanúgy énekel, mint amilyen remekül kezeli a gitárját, a billentyűsökkel sincs bajban és univerzális zenei tehetség – IS!

Ebben a körben dobolt Skultéty is, nem is rosszul! És következett a bájos-kedves szép lányosztály, ahol legszívesebben Miklósi Sikes Kingára emlékszem: kiválóan énekelte szülőföldje, Erdély csodálatos népdalkincsét, de nem jött zavarba, ha Katona

Klári összes számát kellett elővezetni egy koncerten. Osztálytársa volt a veszedelmesen csinos Magyar Éva, azóta sem énekelte úgy el senki a „dán dogodat” (Sheldon Blue), mint ő, és nehezen felejttem el a nagyon finom, okos intellektuális csodát, akit Tímár Andinak hívnak!

A következő évfolyam egyik kiemelkedő tehetsége a jazzénekes Erdei Anikó, vele második díjat nyertünk a rádió bluesfesztiválján Budapesten – kitűnően improvizált, óriásikat „dzsesszeltünk” – mindkettőnk nagy öröme.

Megint más volt Kasza Tibi, aki mint zeneszerző bontogatja most szárnyait, és a ritkasép-kedves impulzív Lajtus, Lajtai Kati, aki most kezdi Pesten énekesi pályáját. Következett a legendás, Cseuz tanár úr-féle osztály, ahol Márkus Jutka volt az egyik „nagy hang”, nem tudom azt sem felejtani, ahogy a *Nyomorultak* című musical slágerdalát énekelte: rengetegszer kísértem, de minden alkalommal legalább egyszer lúdbőrös lett a hátam, úgy meg tudta játszani azt, amit megbeszéltünk. Ebbe az osztályba járt az univerzális Hajduk Karcsi, aki mindent lekísért gitáron, és emellett remekül énekelt is. Aztán Tölcséry Gergő, aki a maga csendes-zömök népzenei mivoltával munkálkodott, és a gitárt is ügyesen kezelte.

Aztán megint egy legendás csapat: Nagy Noémi, Bérczes Réka és társai, akik mindig mindent remekül csináltak, ha kellett, népdalt, ha kellett, Gershwin-világlágereket! Felejtethetetlen, csodálatos csapat volt, és Németh Tamás, aki ellenállhatatlan bájjal énekelte dalait – kár, hogy nem folytatja!

Az utolsó, 2000-es osztály sem szűkölködött tehetségekben: Cseszárik úgy énekel franciául Piafot, hogy majdnem jobb volt, mint az eredeti, István Ancsa klasszikus áriái és Szepcsik népdalai is a legendák közé sorolhatók.

Vége hát ezzel az utóbbi tíz évfolyamnak, ahol nemcsak a felsoroltakkal, hanem a többi drámaissal is csodálatos volt együtt dolgozni, látni fejlődésüket és együtt izgulni velük a továbbiakért. Csak ismételni tudom: hálás vagyok a sorsnak és a Jóistennek, hogy megadta nekem ezt a lehetőséget, azt, hogy ilyen tehetséges és tisztaszívú gyerekekkel dolgozhattam!

A drámais munka mellett persze szívesen emlékszem azokra a zenés produkciókra, amelyekben részt vehettem, és szerény zongorázásommal vagy korrepetitori munkámmal segíthettem: gondolok itt az idegen nyelvi estekre, ahol főleg a franciások dolgoztattak meg – persze szívesen tettem és vállaltam.

Szeretnék még néhány sort írni az egyik dédelgetett „gyerekemről”, a Derzsi-féle népdaléneklési versenyekről. A keletkezéséről már sokszor nyilatkoztam, a sajtó többször megírta, hogy az egész ötlet tusolás közben a fürdőkádban jutott eszembe stb. Az viszont igazán remek volt, ahogy az egészet Lászlóné Gabi fogadta, ahogy segített-biztatott és ötleteivel, munkájával és odafigyelésével, maximális részvételével, úgy érzem, velem együtt magáénak, magunkénak érezte az egész versenyt. Remek volt a kezdet a maga közel 140 jelentkezőjével '93-ban, aztán a '95-ös és a '97-es folytatás már valamivel halványabb volt, és a legutóbbi balsiker talán ezért fájt nagyon – pedig nem rajtunk múlt!

Visszatekintve: A sok baj és gond ellenére tíz csodálatos év volt, sok örömmel, sok muzsikával, sok tehetséggel, sok csodálatos-kedves-felejthetetlen gyerekkel – és sok kedves, segítőkész kollégával, egy remek igazgatóval, összefoglalva a legnemesebb, legszebb jelzővel: EMBERREL!

Majtényi András

Eredményhirdetés a Derzsi Kovács Jenő népdaléneklési verseny végén.

Balról jobbra haladva: Majtényi András, a verseny szervezője, Balázs Árpád zeneszerző, Joó Nándorné (Derzsi Kovács Jenő keresztlánya), Faragó Laura népdalénekes

A film és videó

A fenti címen futó tantárgy, ami a film technikai oldalát, történetét és esztétikáját is magába foglalja, bizonyos áttörést jelentett az elmúlt évtizedben. Tudni kell az előzményekről annyit, hogy a HMG-ben volt a filmoktatásnak egy hőskora, azaz a hivatalos délelőtti tanórákat megelőzte egy lelkesen és eredményesen működő filmszakkör Kátai József vezetésével. Az eredményességet fémjelzi több amatőr filmfesztiválon való érmes szereplés, és itt tanulta a filmkészítés mesterségét Szőke András is, aki azóta országosan ismert és elismert sajátos egyéni látásmódú filmrendező.

A filmoktatás története azzal folytatódott, hogy az irodalmi-drámai osztályok keretein belül az utolsó két évfolyamon hivatalos tantárgy lett. Akik a színház helyett ezt a művészeti ágat választották, heti 5 órában tanulhatták, tanulják délelőtt. Ennek a lehetőségnek egyik eredménye, hogy nincs a magyar tévéstúdiók között egy sem, ahol a régi HMG-sek ne képviseltetnék magukat. Többségük operatőr (pl. Tóth Sándor, Szűcs Lóránd), de vannak tévériporterek (pl. Novodomszky Éva, Besztercei Judit), műsorvezetők (pl. Fodor Gábor, Bártfai Andrea, Alföldi Róbert, Hevesi Tamás) és műsorszerkesztők is (pl. Kalina Judit). Olyan is akad, aki a helyi kábeltévé vezetői posztját harcolta ki magának (pl. Beviz Márta Makón, Zajác Zoltán Nyíregyházán).

Az írásom elején utaltam arra, hogy történt bizonyos áttörés a HMG filmoktatásában az elmúlt esztendőben. Ugyanis az előbb felsoroltak az itt szerzett filmes végzettségükkel váltak ilyen-olyan filmes-tévés szakemberekké; ugyanakkor jelenleg négyen tanulnak a Színház- és Filmművészeti Egyetem filmes tanszakán, ezáltal megszerezve a Magyarországon elérhető legmagasabb szakmai tudást. Nevezetesen Buk Miklós és Tóth Máté operatőr, Halász Kata vágó és Joó Tamás filmelmélet szakra jár. Erre igen büszkék vagyunk, mivel ezek a szakok 4-5 évente indulnak, s ekkor is csak 3-4 főt vesznek fel az országból. Ők tehát a „hab a tortán”, de jelentős filmes-tévés tevékenységet folytatott-folytat még Oszás Attila, Rác Attila, Hajas Tamás, Lengyel Andor, Szemes Beáta, Tölcséry Gergely, Líbel Róbert, Farkas Arnold, és szép fotókat készít Blahó Krisztina.

És akik e rangos névsorból a feledékenységem vagy hiányos tájékozottságom miatt kimaradtak, remélem és hiszem, hogy értő szemmel nézik a filmeket, hiszem, hogy lelkes mozilátogatók, akiknek ízlést formáló véleményük van az előttük pergő filmkockák

20. Implom József helyesírási verseny (Közhé)

21. A Magyar Kultúra Napja

Február

2. Arany Dániel Matematika Verseny kezdők számára (I. évf.)

8. Irinyi János Kémia Verseny iskolai fordulójá

12. Berzsenyi Dániel-verseny (Makó)

18. Farsangi bál

28. Mikola Sándor Fizika Verseny

Március

1. Országos Köznevelési Intézet felmérése

6. Országos Köznevelési Intézet felmérése (IV. A)

7. Országos Köznevelési Intézet felmérése (IV. A)

10–12. Angol drámafesztivál

24. Szőkefalvi Nagy Gyula Emlékverseny döntője (Szeged)

25. Gimi-gála (drámaisok)

27. Holland felmérés

28. Holland felmérés

Április

11. Greskovits Péterre emlékeztünk

Június

21. Tanévzáró Ünnepek

22. Beiratkozások

Emellett: tanítottunk, értekeztünk (nevelési, osztályozók), sporteseményeket szerveztünk, ballagtattunk, felügyeltük az érettségi dolgozatok írását, javítottuk azokat, érettségiztettünk (szóbelik), megírtuk a bizonyítványokat és az anyakönyveket, beírtuk az új évfolyamok tanulóit, nyári túrákat, tanulmányi kirándulásokat szerveztünk, stb.

A gimnáziumi könyvtár tíz éve

A könyvtár 1987 óta önálló épületben működik, amely szervesen kapcsolódik az iskolához. Kb. 630 négyzetméteren helyezkedik el. A földszinten az olvasó- és kölcsönzőtér, valamint három helyiség található: egy a védett anyag számára, egy könyvtárosi szoba és a másoló-könyvkötő szoba. Az emeleten egy tanterem és két kis helyiség van.

A könyvtár teljes állománya szabadpolcos rendszerű. A 40 000 kötet döntő részét a földszinten helyeztük el, de a hajdani tanárok – Négyesy László, Molecz Béla, Derzsi Kovács Jenő – által adományozott könyveket külön tároljuk. Külön helyen, üvegezett szekrényekben kaptak helyet a muzeális értékű kiadványok.

A földszinti helyiség olvasótermi és tanítási célokat is szolgál, kb. 40 fő részére.

A kölcsönzési időt rendhagyó módon – a tanulók és a tanárok igényeinek megfelelően – állapítottuk meg. A könyvtár egész napos nyitva tartással működik, egyrészt az emeleti tanterem használata miatt, másrészt így több idő jut kutatómunkára, folyóirat-olvasásra. A kikölcsönzött könyveket jelenleg kölcsönző füzetben tartjuk nyilván.

A könyvtár hétfőtől csütörtökig 8.45 és 16.00 között várja az olvasókat, pénteken 8.45-től 14.45-ig.

A könyvtár állományát az útmutatókban meghatározott gyűjtőkori alapelvek szerint, az iskola feladataihoz és szükségleteihez igazodva folyamatosan, tervszerűen és arányosan fejlesztjük. Az állomány rendszeres és tervszerű gyarapításával, illetve apasztásával igyekszünk megfelelni a korszerű követelményeknek.

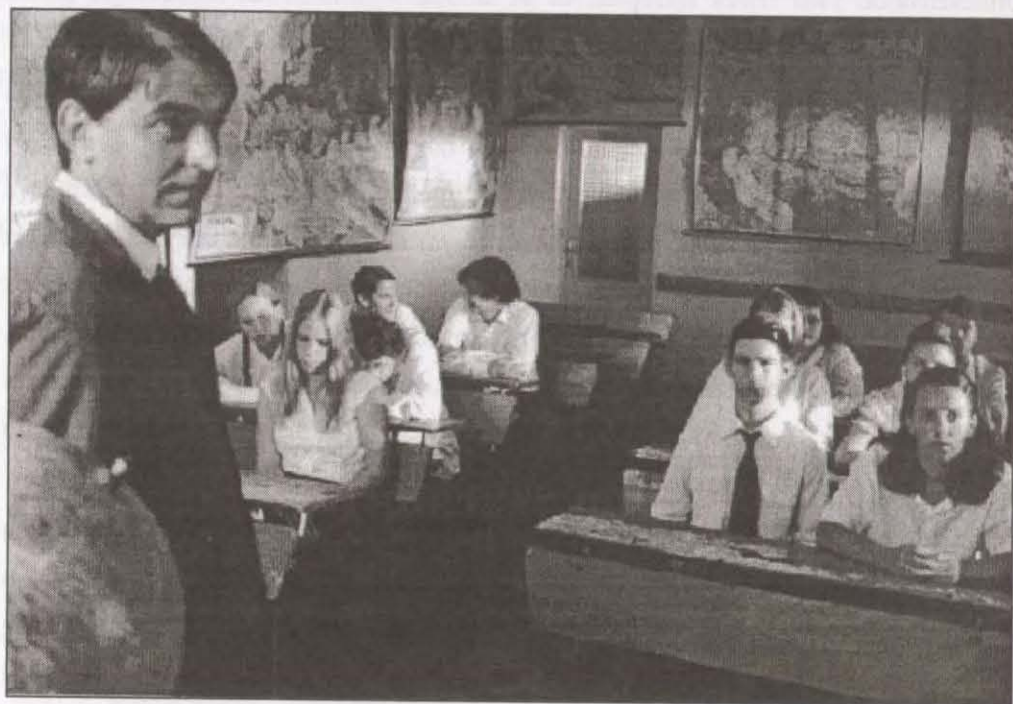
A könyvtárban az eligazodást betűrendes mutatók, feliratok könnyítik meg. Színes tévé, videolejátszó, lemezjátszó, magnetofon egészíti ki a berendezést. Ezek használata elsősorban az emeleten lévő tanteremben történik. Sokszorosítási célokra fénymásolóval rendelkezünk.

A Soros Alapítványtól 1997-ben kaptunk egy IBM multimédia számítógépet és lézernyomtatót a könyvtár állományának feldolgozására. A számítógépet a *Szírén integrált könyvtári rendszerrel* együtt kaptuk meg, az annak megfelelő minimális kiépítettséggel. Azóta saját erőből nagyobb winchestert és memóriát, új alaplapot és processzort szereztünk be a feldolgozás megkönnyítése végett. (A számítógép rövidesen az iskola tulajdonába megy át.) Saját forrásból beszereztünk egy lapolvasót (szkenner)

világításáról, színvilágáról, kameraállásáról és -mozgásáról, a vágásokról, a hangeffektusokról és a rendezői koncepcióról, a színészi alakításokról.

Egyszóval keresik, és tudják, hol keressék a 10 cm költészetet, és nem keresve is tudják, hol találnak 10 000 m butaságot – Heltai Jenő szavaival élve – a mozi, azaz a film kapcsán.

Perjés Gáborné

Részlet a *Kis utazás* című filmből

Sportélet

A szentesi Horváth Mihály Gimnázium Diáksportköre – akárcsak maga az intézmény – nagy hagyományokra tekinthet vissza. Az iskola sportélete mind a tömegsport, mind a versenysport terén igen színes és sokrétű, köszönhetően az évkönyv által felölelt időszakban itt tanító Dr. Némedi Lászlóné, Kovács Lászlóné, Horváth László, Cseuz László és Tomcsányi Ferenc testnevelőknek.

A tömegsportprogramokból Tóth Tibor és Berkecz Pál a gyalogtúra, a vízitúra és a sítáborok lebonyolítását, míg Antonjuk Alexandr a kosárlabda szakosztály irányítását vállalta magára.

Kiemelkedő sporteredmények:

1993/94-es tanév: Csongrád megye „Jó tanuló, jó sportoló” versenyének győztesei:

Kádár Noémi, Simon Gábor, Ikládi András (mindhárman vízilabdázók)

1994/95-ös tanév: A HMG volt tanulói vízilabda *világbajnoki címet* szereztek: Huff Zsuzsanna, Tóth Gabriella, Tóth Noémi

1995/96-os tanévtől Bessenyei Tamás minden évben megnyerte az Országos Diákolimpia 100 m-es úszószámát. Világversenyeken vett részt Malmö, Párizs, Miami és Róma medencéiben. Országos vidékbajnok, olimpiai „B” kerettag.

1996/97-es tanév: Kárpáti Gábor elnyerte a „Magyar Köztársaság jó tanulója – jó sportolója” címet. Dorogi Márta távolugrásban országos 10. helyezést szerzett. Szilvássy Zsuzsa és Szilvássy Balázs az ausztriai Welsben megrendezett VB-n jr. korcsoportban második helyet értek el. Jelenleg a felnőtt mezőnyben versenyeznek, mindkét kategóriában az ország legjobb 10 párosa közé tartoznak.

1997/98-as tanév: Standard tánc VB Vilnius: I. helyezett Varga Vivien

1998/99-es tanév: Dömsödi Gábor quadriatlon sportágban jr. *világbajnoki első helyet* szerzett. Varga Zita vízilabdában jr. EB első helyezett csapat tagja.

Legjobb sportolóink sportáganként:

Asztalitenisz

Terney Dániel, Komlósi Szabolcs

Atlétika

Balogh Boglárka, Dorogi Márta, Csíky Andrea, Csorvási Borbála, Halász Ágnes, Kánvási Lídia, Kis-Rácz Edit, Kotymán Márta, Kovács Diána, Körmendi Éva, Molnár Anett, Pintér Anita, Serkédi Judit, Szász Anita, Szénászkzy Erika, Tóth Beáta, Törőcsik Anikó, Üveges Andrea, Ambrus Zsolt, Bagi Norbert, Balogh Zoltán, Baranyi Imre, Bohus Zoltán, Boldizsár Ottó, Boros Gergő, Burai László, Harkai István, Havasi Zsolt, Havasi Imre, Horváth Tamás, Horváth Zoltán, Kárpáti Gábor, Kolozsvári Renátó, Kovács István, Pataki András, Piti Zsolt, Sipos Ferenc, Szabó Tamás, Szirbik Zoltán, Pusztai Róbert, Takács Levente, Tari Béla, Törőcsik Attila, Túri Nagy Róbert, Vidovics Attila, Vidovics Ákos

Duaton, triatlon, quadriatlon

Dömsödi Gábor, Cseuz Cintia, Orosz Erika, Baranyi Margit, Pintér Anita, Dorogi Márta, Pusztai Erika, Makay Ágnes, Kováczházi Henriett, Vidovics Attila, Vidovics Ákos, Kárpáti Gábor, Törőcsik Viktor, Sipos Attila

Kosárlabda

Mácsai Krisztián, Elefánti Artúr, Nagy Gergely, Lecső Péter, Rácz Attila, Ferwagner Péter, Ferwagner László, Ciczka Krisztián, Kibicher Zoltán, Lantos Sándor, Pusztai Róbert, Nyéki Gábor, Mácsai Attila, Körtvélyesi Zsolt, Balogh Gábor, Túri Nagy Róbert, Kovács Lehel, Bereczki Nándor, Havasi Imre, Szarka Attila, Gindele Rihárd, Zahorecz Ágnes, Vincze Ágnes, Kovács Ildikó, Hegyaljai Beáta, Rácz Edina, Kozma Andrea, Poljak Katalin, Pap Zsuzsa, Rúzs Molnár Zsófia, Balogh Boglárka, Halász Ágnes, Békefy Ágnes, Berényi Andrea, Körtvélyesi Zsuzsa, Bárány Boglárka, Bubor Krisztina, Dékány Edina, Bánfy Andrea

Labdarúgás

Harkai István, Bige Csaba, Hajdú Balázs, Kovács István, Mészáros Balázs, Szabó Kornél, Labádi Gábor, Keserű Bálint, Paranics Richárd, Soós Csaba, Varga János, Agócs László, Labádi Zoltán, Zsigó Dániel, Rácz Richárd, Imre Balázs, Horváth Tamás, Ludányi Szabolcs, Lantos Sándor, Ambrus Róbert, Ternyák Miklós, Szirbik Zoltán, Kalapos Ottó, Takács Levente

Mezei futás

Makay Ágnes, Verbó Alíz, Pintér Anita, Bujdosó Gabriella, Pesti Judit, Cseuz Cintia, Szénászkzy Erika, Gere Gabriella, Gerlei Gabriella, Lengyel Judit, Dorogi Márta, Kovács Diána, Labádi Mariann, Üveges Andrea, Makra Melinda, Vidovics Attila, Vidovics Ákos, Burai László, Bálint Attila, Horváth Attila, Boros Gergő, Boldizsár Ottó, Zsigó Dániel

Sakk

Makay Ágnes, Bódi Szilvia, Bujdosó Gabriella, Gáspár Edit, Angyal Márta, Oláh Dóra

Tenisz

Takács Gábor, Bereczai Árpád, Bubor Krisztina, Török Patrik, Szirbik Zoltán, Törőcsik Anikó, Farkas Péter

Torna

Labádi Marianna, Lukács Adrienn, Tóth Lili, Balla Emese, Varga Csilla Zsuzsanna, Kovács Diána, Stern Judit, Debreczeni Kiss Margit, Vass Márta, Purgel Zsuzsa, Juhász Vanda, Varga Zita

Úszás

Bessenyei Tamás, Baranyi Péter (országos bajnok), Fekete András, Máté Hunor, Kovács Detre, Tari Béla, Kárpáti Gábor, Bába Nándor, Sarkadi Kornél, Varga Árpád, Baranyi Imre, Pető Károly †, Orbán Csaba, Hyc Zoltán, Tihanyi Csaba, Bíró Dániel, Csepregi Roland, Ludányi Szabolcs, Agócs László, Szabó Roland, Baranyi Zoltán, Tóth Noémi, Végh Judit, Pengő Ágnes, Verbó Alíz, Orosz Erika, Cseuz Cintia,

Nádudvari Anikó, Csillik Renáta, Bene Gabriella, Sebők Anikó, Pap Zsuzsa, Varga Zita, Rozgonyi Eszter, Makra Melinda, Herold Linda, Arató Judit

Versenytánc

Varga Vivien, Szilvássy Balázs, Szilvássy Zsuzsa, Boldizsár Ottó, Törőcsik Anikó, Kálmán Beáta, Insperger Ágnes, Idovika Edina, Bagi Norbert, Sarkadi N. Csilla, Szűcs Simon, Felföldi Gabriella, Porubcsánszki Gábor, Németh Tamás, László Zsuzsa, Grecsó Zoltán

Vízilabda

Huff Zsuzsanna, Tóth Noémi, Tóth Gabriella, Pengő Ágnes, Varga Zita, Kádár Noémi, Molnár Anett (jr. EB II. hely, magyar bajnok), Makra Melinda (magyar bajnok), Rozgonyi Eszter, Arató Judit, Ibolya Tamás, Baranyi Zoltán, Baranyi Imre, Horváth Tamás, Ludányi Szabolcs, Orosz László, Pető Károly†, Törőcsik Attila, Orbán Csaba, Tihanyi Csaba, Bíró Dániel, Csepregi Roland, Agócs László, Simon Gábor, Ikládi András, Szabó Roland, Szabó Róbert, Juhász Zsolt, Szabó Tamás, Vajda János, Bartha Tamás, Kis Balázs, Benedek Tamás, Hyc Zoltán.

Bessenyei Tamás

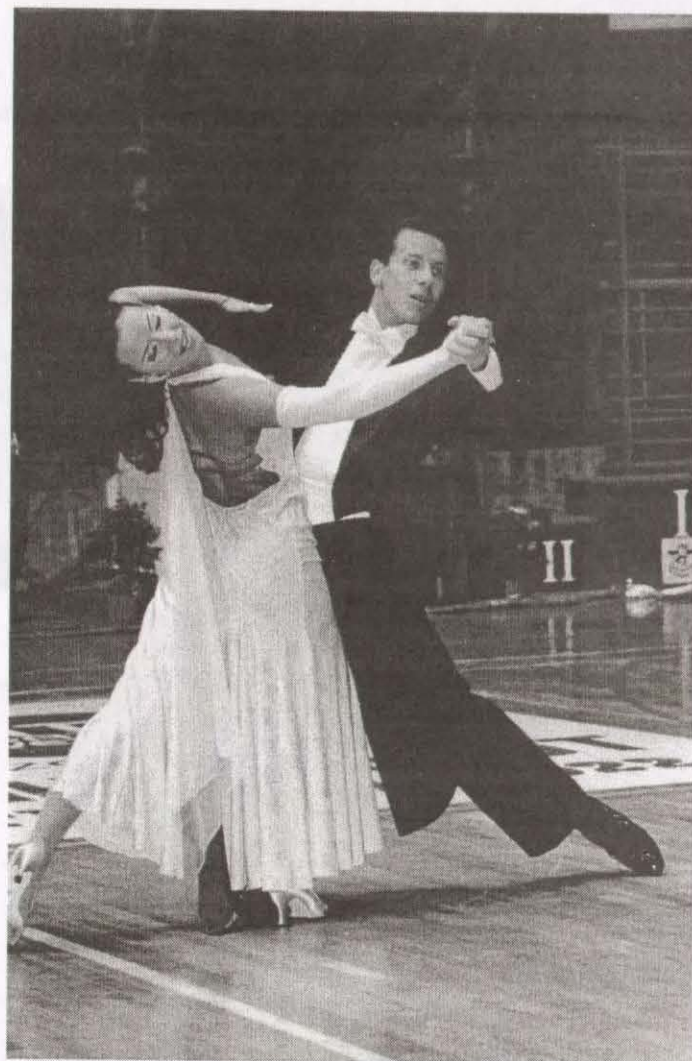
Dorogi Márta

Varga Vivien

Varga Zita

Szilvássy Zsuzsa

Szilvássy Balázs

Tanítási órán kívül

Fehér asztal mellett

(Kapcsolat nyugdíjasainkkal)

Az oktató-nevelő munka mellett lazító programokat is szerveztünk. Az utóbbi években rendszeressé vált az utolsó tanítási napon rendezett vacsora, amelyre természetesen nyugdíjas tanáraink is meghívást kaptak. Ez alkalomra a tanári szobát „aktamentesítettük”, mikor kinek a fantáziáját dicsérve, elegáns étteremmé varázsoltuk. Szépen terített asztal várta a vendégeket, s igen változatos étek. Körben terítettünk, a tanári közepét üresen hagyva.

Legkorábban mindig a nyugdíjasaink érkeztek meg, a jelzett időponthoz képest egy percet sem késve. Fokozatosan megtelt a tanári szoba zivajjal, örömteli üdvözlések hallatszottak mindenfelől. Egy-egy nyugdíjas kolléga köré egész csoport aktív „utód” gyűlt össze, zsúfolásig megtöltve az asztalok közötti teret. De hiszen nyugdíjasaink éppen ezért jöttek, ezekért a beszélgetésekért!

Ezek a rendezvényeken köszöntöttük nyugállományba vonuló kollégáinkat.

1995 tavaszán Gidófalvy Györgyöt és Komjáti Sándornét, a tanévet záró rendezvényen pedig Kiss Sándort.

Gidófalvy György, Komjáti Sándorné és Kiss Sándor

Nyugdíjasaink 1995 tavaszán

Első sor: Dr. Lakos Sándor, Kerekes Istvánné, Hojcsi Pálné, Hojcsi Pál, Varga Rózsa, Dózsa Anna (aki nyugdíjasként jött iskolánkhoz), Kuklai Andrásné

Második sor: Gaál Tivadarné, Dr. Forgách Béláné, Horváth Lászlóné, Tóth Jánosné, Komjáti Sándorné, Komjáti Sándor

Harmadik sor: Gidófalvy György, Gidófalvy Györgyné, Horváth László, Gaál Tivadar, Tóth János

Bácskai Mihály, Bácskai Mihályné
(más helyen, más alkalommal
2000-ben)

Technikai dolgozóink egy csoportja:

Székely Zsuzsanna (gazd. ügyintéző), Molnár Ferencné
(gazdaságvezető), Hojcsi Pálné (nyugalmazott gazdaságvezető),
Gálfi Lászlóné (iskolaitkár)

Varga Rózsa tanárnő egykori tanítványai körében 2000-ben

E rendezvények tetőfokát az jelentette, amikor mindenki megérkezett, és olyan önfeladott beszélgetés folyt, hogy alig lehetett asztalhoz parancsolni a társaságot. Minden további történés már csak ráadás lehetett.

bpki

Egy „eseménytelen” tanév apró történései (1994/95)

Szeptember

- 22. „Édes anyanyelvünk” verseny iskolai fordulója
- 29. Horváth Mihály Emlékverseny I. fordulója matematikából (ált. isk.)

Október

- 3. Horváth Mihály Emlékverseny matematikából (gimn. I. és III. évf.)
- 4. Horváth Mihály Emlékverseny anyanyelvből I. forduló
- Horváth Mihály Emlékverseny matematikából (gimn. II. évf.)
- 5. Horváth Mihály Emlékverseny idegen nyelvből I. forduló
- 6. Horváth Mihály Emlékverseny matematikából (gimn. IV. évf.)
- 11. Horváth Mihály Emlékverseny anyanyelvből II. forduló
- 12. Horváth Mihály Emlékverseny idegen nyelvből II. forduló
- 13. Horváth Mihály Emlékverseny II. fordulója matematikából (ált. isk.)
- 14. Kazinczy Verseny (Sátorlajaujhely)
- 15. Horváth Mihály Emlékverseny helyesírásból
- 21. Horváth Mihály-nap (de. 9 órakor történelmi vetélkedő)

November

- 10. Nyitott kapu (Iskolánk bemutatása iskolaválasztás előtt álló általános iskolásoknak)
- 14. Csőregh Éva (iskolánk hajdani diákja) festőművész kiállítása
- 16. Arany János irodalmi verseny iskolai fordulója

December

- 7. Arany Dániel Matematikai Verseny haladók számára (II. évf.)
- 17. Szalagavató ünnepség

Január

- 10. Lyukasóra (Szolnok)
- 11. Iskolai szavalóverseny

is. A Sulinet program jóvoltából a könyvtár is rendelkezik internet hozzáféréssel, része az iskola számítógépes hálózatának.

A számítógépes rendszer kiépítése jelentős mértékben növeli a könyvtárunk használhatóságát. A Magyar Könyvészet adatbázisából előhívhatók az 1976–1998 között kiadott könyvek adatai, ezzel rövid idő alatt feldolgozható a leggyakrabban forgatott újabb beszerzésű állományrész.

Az 1976 előtti állomány (több mint 20 ezer kötet) számítógépre vitele többévi munkával lesz megvalósítható, viszont ezáltal nyilvántartásba kerül majd az állomány (1801 előtti anyagunk, különgyűjteményeink, értesítőink...) egésze, ami jelenleg nincs megoldva.

A feldolgozás legfontosabb következménye a *keresési szempontok* többszörösére bővülése. A számítógépen visszakerdezhető minden bevitt adat (szerzők, címek, tárgyszavak, ETO-számok, sorozatok, vagy téma, nyelv, idő, hely stb. szerinti keresés), amire a hagyományos katalógusok nem képesek válaszolni, így a meglévő anyag is jobban használható.

Jelentős mértékben egyszerűsödhet a *könyvtári munka, az adminisztráció* is. Gyorsabban, kevesebb tévedési lehetőséggel működhet a nyilvántartásba vétel, a kölcsönzés, statisztika készítése, selejtezés stb.

A teljesen nyilvántartott és feltárt állományunk a használók szélesebb köre számára tehető hozzáférhetővé. Lehetővé válna az iskolánkban végzett, jelenleg főiskolai és egyetemi hallgatók ellátása, szakdolgozataikhoz feldolgozandó anyag biztosítása (erre eddigi lehetőségeinkhez mérten is törekedtünk).

Hagyományosan jó kapcsolataink vannak a város többi közművelődési intézményével is (múzeum, levéltár, városi könyvtár), a nálunk őrzött, profiljukba tartozó dokumentumokhoz, helytörténeti anyagokhoz, információkhoz való hozzájutást a feldolgozás után hatékonyabban tudjuk majd biztosítani.

A feldolgozás után a gimnázium könyvtára nyitottabb lesz a város felé, bekapcsolható lesz a helyi számítógépes hálózatba is.

Berkecz Pál

A diákönkormányzat és a diákélet

Az elmúlt tíz évben a gimnázium diákélete is nagy változásokon ment keresztül. Ezeket a változásokat részben a rendszerváltás, részben a diákok igényeinek módosulása határozta meg. A diákmozgalmak és diákönkormányzatok a mai napig is keresik szervezeti helyüket társadalmunkban. Ez a helykeresés ránk is jellemző volt, hiszen tartoztunk szervezetileg a SZEVISZ-hez (Szentesi és Vonzáskörzete Ifjúsági Szervezeteinek Szövetsége), majd ennek megszűnése után 1992-től a SZEDIPESZ-hez (Szegedi Diákok és Pedagógusok Szövetsége) csatlakoztunk. Két év múlva megalakult iskolánkban a „Gimnáziumért Alapítvány”, amely átvette a pénzügyeink kezelését, így a SZEDIPESZ-hez való tartozásunk pusztán formássá vált. 1998-tól Szentesen is megkezdődött a diákélet valamilyen központosulása, és ennek eredményeként megalakult egy városi ifjúsági tömörülés, a SZIDÖK (Szentesi Diákönkormányzatok Szövetsége), amelynek a mi Diákönkormányzatunk is tagja. Diákjaink közül néhányan aktívan bekapcsolódnak a SZIDÖK munkájába, részt vesznek és szervezik a városi rendezvényeit, ott vannak a nyári táborokban, ahol a közéletiség fortélyait tanulják, diákkonferenciákra járnak, és szerepet vállalnak a szövetség szervezeti életében is. Az elmúlt néhány évben kétszer is mi adtuk a városi diákpolgármestert. Az 1999/2000-es tanévben Kóczán Katalin, a 2000/2001-es tanévre pedig Gabnai János nyerte el ezt a megtisztelő, felelősségteljes megbízatást.

A gimnáziumi DÖK belső működési rendje nem sokat változott. Továbbra is minden osztály egy-egy képviselővel szavazhat az üléseinken, de a megbeszélések nyilvánosak, így esetenként 30-35 fő is jelen van. Lehetősége lenne más iskolai közösségnek is képviseltetnie magát (énekkar, sportkör stb.), de ők eddig nem igényelték ezt a lehetőséget. A DÖK vezetését egy háromtagú testület látja el, amelyben lehetőleg a felső három évfolyam egy-egy tanulója vesz részt. Ennek az évnek lesz a feladata, hogy modernizáljuk a szervezeti szabályzatunkat.

Egyik legnagyobb rendezvényünk az évente megrendezett gimnáziumi bál. Ennek tartalma és formája sokat változott az elmúlt tíz év során. Eleinte csak egy nyitótánc különböztette meg a bált egy átlagos diszkótól. Később egyre aktívabbá váltak a negyedikesek a táncok betanulásában, és mára eljutottunk oda, hogy időt és pénzt nem kímélve törekszik minden osztály arra, hogy a bálon saját produkciója legyen nyitótáncként. A táncok segítésére a DÖK 1991-ben tíz saját estélyi ruhát is varratott,

amit a negyedikesek rendelkezésére bocsát. Egyre inkább erősödött az az igény, hogy külsőségeiben is tegyük ünnepélyessé ezeket az alkalmakat, így ma már ünnepélyesen „lakkban-frakkban” bálunk. Folyamatosan kerestük az ideális helyszínt, hiszen az Ifjúsági Ház nem elégített ki minden igényt. Két éven át – 1992-ben és 1993-ban – a Megyeháza dísztermében próbáltuk felidézni a régi szentesi bál hangulatát, de az érdeklődés olyan nagy volt, hogy ez a helyszín szűknek bizonyult. Végül a Városi Sportcsarnokban kötöttünk ki, ahol az épület átadása után mi voltunk az első bálózók. Ez a helyszín persze kissé más lehetőségeket kínál. Ezért 1999-től teljesen új tartalommal próbálkoztunk. Kihasználva és kiszolgálva a szülők egyre növekvő érdeklődését, a szalagavatást is erre az időpontra tettük, és a programot kiegészítettük egy olyan kulturális műsorral, amelyben az iskola értékes produkciói vonulnak fel, és amelyben a végzősök is lehetőséget kapnak a búcsúzásra.

A bál mellett egyre népszerűbbé váltak az úgynevezett „gimibulik”, melyeket hol az Ifjúsági Házban, hol a gimnázium épületében rendeztünk és rendezünk meg. Ennek formáit-feltételeit folyamatosan javítgatjuk, hogy diákjainknak és közvetlen barátaiknak minél kulturáltabb szórakozási lehetőséget teremtsünk. Ezeknek a buliknak a színvonalát és sikerét az évek óta jól működő iskolarádió szavatolja. Lelkes kollégánk, Kocsmár Gyula irányítása mellett a stúdiósok generációi nőttek fel, akik a tudásukat, tapasztalataikat az iskolából kilépve is hasznosítani tudják, hiszen közülük többen a környék helyi rádióinak technikusai, riporterei.

Az elmúlt tíz év régi-új hagyománya az elsősök avatása, mely októberben a Horváth Mihály-naphoz kapcsolódik. Ekkor a harmadévesek szerveznek a golyák számára egy vidám, tréfás vetélkedőt, ahol mindenki megismerheti az újonnan jötteket. Ezek a vetélkedők váltakozó ötletességgel zajlanak. Sokaknak emlékezetes marad az, amikor az elsősök maffiózóknak, majd egy másik évben indiánoknak öltözve tettek próbát arra, hogy HMG-s diákokká váljanak. Ez a program évről évre lelkesíti a diákokat, de nem csak a kicsiknek próbatétel ez, hiszen egy színvonalas, ötletes vetélkedő összeállítása a harmadéveseket is nehéz feladat elé állítja.

A következő nagy rendezvény, amiről beszélnünk kell, a „Giminap”. Minden évben van egy nap, amelynek a programját a diákság állíthatja össze. Ennek az elmúlt években különböző formái voltak. Volt olyan, amikor az osztályok vetélkedtek egymással az iskolarádió irányításával, volt olyan, hogy a tanárok válogatottja tréfás vetélkedőre hívta

a diákok csapatát. Rendeztünk már tanár-diák sakkmérkőzést élő figurákkal, ahol a tanár a diákok fehér figuráit, a diák pedig a „sötét erőket”, a tanárscapatot irányította. Volt olyan diáknapi is, ahol rendhagyó előadásokat hallhattunk legnépszerűbb tanárainktól, külső előadóktól vagy vállalkozó kedvű tehetséges diákjainktól. Egy ilyen alkalommal mutatkozott be még diákként az azóta országsszerte híres íróvá lett diákunk, Cserna Szabó András. És persze a diáknapi elmaradhatatlan programja a sport. A tizenkét órás nonstop kosárpartik, a tanár-diák foci és a kosármecsek. Sőt, egy alkalommal még tanár-diák jégkorongmérkőzés is volt a sulidvaron, amit nagy meglepetésre a diákok nyertek annak ellenére, hogy a másik csapatban két orosz vendégjátékos vitte a prímet.

A diákönkormányzatnak persze más tevékenységei is voltak. Belőle nőtt ki az a sikeres túramozgalom, amit egy másik írásban ismertettünk. A DÖK erejéhez mérten támogatta ezeket a túrákat, és az utóbbi években az osztályokat is segítette a kirándulásokban. Évente 20-40 rászoruló diáknak adott segítséget ahhoz, hogy ők is társaikkal tarthassanak ezeken a kirándulásokon.

Érdekes és értékes színfoltja volt az elmúlt éveknek az a néhány verseskötet, amely a diákok saját kezdeményezésére jött létre. Maguk szerkesztették, keresték meg a kiadási lehetőségeket, és a végén terjesztették is a közös kötetet. A DÖK itt is segített, hogy a pénzühiány ne hiúsítsa meg ezeket a kiváló kezdeményezéseket (*Tükör 1992, Másnap 1999, Mi?! 1999*).

Feladatunk az érdekvédelem és a diákvélemények összegyűjtése különböző kérdésekben. Ezzel kapcsolatban a napi ügyek intézése és néhány kisebb konfliktusban való közbenjárás mellett két komoly akciónk volt.

Az első az úgynevezett Igazlító Nap, amely egy országosan kidolgozott problémafeltáró technika. Ennek megszervezésére az 1991/92-es tanévben került sor.

A másik pedig egy olyan felmérés készítése, melyben minden diák értékelhette az őt tanító tanár munkáját. Mindkét akciót alaposan előkészítettük, és próbáltuk úgy végigcsinálni, hogy a javítani akarás érződjön a munkánkon.

A diákság aktív, mint ahogy a fiatalokra mindig is jellemző volt ez a vonás, s az aktivitásuk érzékenyen visszatükrözi azt, hogy az adott időszakban az egész társadalomban milyen a közéleti munka megítélése, presztízse.

Tóth Tibor

A szakszervezetről

A szerkesztők felkérése érlelte meg bennem az elhatározást, hogy a szakszervezetről és tevékenységéről is írjak rövid ismertetőt.

Az iskolában a rendszerváltásig szinte 100%-os szervezettséggel működött a Pedagógus Szakszervezet. Úgy érzem, akkor be is töltötte a neki szánt szerepet. Sok deklarált jogosítvánnyal rendelkezett, de valójában az érdekvédelem kimaradt tevékenységi köréből.

A rendszerváltás euforikus hangulatában úgy éreztük, eljött az ideje, hogy a szakszervezet elsősorban érdekvédelmi tevékenységet folytasson. Úgy tűnt ekkor még, hogy a rendszerváltó elit is komolyan gondolja egy működő demokrácia kiépítését, teljes intézményrendszerével együtt. Ebben fontos szerepet kaptak volna a szakszervezetek is. Az első jogszabályok a munka világában teret engedtek az érdekképviselőknek is – amit azóta fokozatosan csak megnyirbálnak vagy mellőznek. A rendszerváltáskor sok új szakszervezet is zászlót bontott. Itt-ott kicsit ellenségesen is viszonyultak a folytonosságot felvállaló szervezetekhez. A törvények is ezeket látszottak támogatni, hiszen mindenkinek nyilatkoznia kellett, hogy továbbra is fenntartja tagsági viszonyát, vagy sem. A tagság zöme hű maradt a Pedagógusok Szakszervezetéhez, amely programjában a polgári viszonyokhoz alkalmazkodik. A rendszerváltás után a szakszervezetek kezéből kikerültek a jóléti szolgáltatások, hiszen ehhez nem volt anyagi fedezetük. A hatalom sem segített anyagi segítséget nyújtani, de a szakszervezetek sem akarták magukat némi alamizsnáért elkötelezni. El kell ismernünk, hogy a szakszervezetek számára ez a tíz év a helykereséssel telt el. Szerveztünk a Parlament előtt miniszter-buktató tömegtüntetést. Megszerveztük a közoktatás első sztrájkját. Korrekt együttműködést alakítottunk ki a minisztériummal a pedagógusok helyzetének javításáért. Az eredmények soványak voltak. A sikerrel kecsegtető megállapodásokat kívülről irányított közgazdasági folyamatokkal megsemmisítették. Eddig még volt erő és elszántság a Pedagógusok Szakszervezetében és tagságában is mindig újra kezdeni.

Eddig az országos törekvésekről szóltam. Úgy érzem, azért van helye ennek az ismertetésnek ebben az évkönyvben, mert a rendszerváltás utáni érdekvédelmi munka megújulásában nagy szerepe volt a HMG tantestületének, a testületben uralkodó demokratikus gondolkodásmódnak. Így adódhatott, hogy amikor az emberek

hitevesztettsége miatt a szakszervezet szétzilálódni látszott, erre az alapra építve a városban sikerült egyben tartani, hitet adni a további szakszervezeti munkához. Ez az erő elégnek mutatkozott a megyei széthullás megakadályozásához is. Így történt, hogy a városnak is, a megyének is titkárt adott ez a testület, aki ebből a demokratikus és szabadgondolkodású testületből tudott erőt meríteni, táplálkozni. Aki köszönetét fejezi ki azért a támogatásért, amit ettől az intézménytől kapott. Az intézményen belül nem volt szükség kemény fellépésre. Az iskola vezetése igyekezett partner lenni – a lehetőségekhez mérten – az élet- és munkakörülmények javításában, a munkaszervezés emberséges megoldásában.

Elek Sándor

A Horváth Mihály Gimnázium honlapja

A Horváth Mihály Gimnázium honlapja minden érdeklődő számára érdekes információkat tartogat. A különböző kategóriák között tallózva mindenki találhat olyan témát, mely a tanulásban segítségére lehet, pl. az oktatás, a szórakozás, a művészetek, a továbbtanulás területén. A gimnázium története sok érdeklődő számára jelenthet újdonságot. Emellett a gimnáziumba, a HMG-be jelentkezők dolgát is nagymértékben megkönnyíti, ha ezt az oldalt böngészik.

A tanulásban is nagy segítségünkre lehet: az irodalomtankönyvekből kihagyott érdekességekre bukkanhatunk a különböző címszók alatt, emellett szótárak, apróhirdetések segítik a tájékozódást. Különlegesség a hét műtárgya, illetve a hét bölcsessége, mely eddig talán ismeretlen alkotásokat mutat be nekünk.

Ám a tananyag mellett rengeteg iskolán kívüli, közéleti érdekességgel is találkozhatunk, pl. a sport, a politika, a tudományok témakörében.

Nagy segítségünkre lehetnek a továbbtanulás címszó alatti külföldi ösztöndíjkereső programok. A hazai felsőoktatásról, az oktatási intézményekbe való jelentkezésről is sok újat tudhatunk meg. A filmkedvelő érdeklődők a színházról, a moziról, a filmezésről is olvashatnak.

A HMG-oldal elsődleges célja nem az iskolai tananyag összefoglalása, hanem az, hogy érdekes, de talán eddig ismeretlen plusz ismeretekkel gazdagodjanak az érdeklődők. Így talán a HMG internetes oldala valóban „a legnagyobb magyar kulturális honlap”. Az interneten a www.horvathm-szentes.sulinet.hu címen találhatjuk.

Temesváry Judit

(A *Rólunk szól* című fejezetben a honlaphoz érkezett véleményekből válogattunk. A kézirat leadása óta új internetes címe van a HMG-nek: www.hmg.hu)

Turisztika

A gimnázium régi hagyományai közé tartozik a túrázás: már a század elejétől vannak róla adatok. A két világháború között a cserkészethez kapcsolódóan volt lehetőség ilyen tevékenységre. 1954-ben alakult nálunk turistacsoport dr. Bakó Károly vezetésével, aki kirándulásokat, túrákat, táborozásokat szervezett belföldön és külföldön is. Az Országos Kéktúra útvonalát is többször végigjárták.

Szabadidős tevékenységünk *önálló turisztikai csoport* keretein belül zajlik. Ezen önszerveződő társaság jelentős szerepet játszik abban, hogy az iskolánkban a szabadidősportok minél szélesebb skáláját ismerhessék meg jelenlegi diákjaink, illetve a volt diákok is.

Szabadidős programjaink három fő tevékenységet kínálnak:

- a. Rendszeres gyalogos túratevékenység
- b. Nyári vízitúrák szervezése
- c. Síoktatással egybekötött sítáborok szervezése

Emellett igény szerint bármilyen más szabadidős tevékenységet is megszervezünk, így például:

- Már hagyományos a Csongrád Megyei Természetbarát Szövetség által kiírt „Ember a gáton – ember a vízen” éjszakai túra teljesítése a Tiszán saját túrakenuinkkal.
- Rendszeresen részt veszünk a martfűi természetbarát csoport által szervezett úgynevezett „Tisza cipővel a Tisza-gáton” nevű gyalogos teljesítménytúrán, amely a Tiszazugban zajlik.
- Voltunk a „Délkör 4” elnevezésű egynapos, négy sportágból álló (evezés, kerékpározás, úszás, gyaloglás) teljesítménytúrán.
- Szervezünk kétnapos gyalogtúrákat a Börzsönyben, a Mátrában vagy a Bükkben.
- Többször voltunk barlangtúrán a budapesti Mátyás-barlangban.
- Évek óta hagyományos a kurcai vízi körtúra, mely során a Körös, Tisza és Kurca alkotta kb. 70 km-es vízi körutat járjuk be. Ezt a túrát három nap alatt teljesítjük.
- 1996 nyarán kerékpárral a Vereckei-hágóig túráztunk a millecentenárium tiszteletére (1165 km).

Tevékenységeinkhez a csoport által korábban önerőből megszerzett eszközöket tudjuk használni (sífelszerelések, túrahajók, sátrak, hálósákok, egyéb túrázási kellékek). A túrák költségének jelentős része az azokon részt vevő fiatalok befizetett pénzéből adódik össze. Emellett az elmúlt években több alkalommal is pályáztunk, és a rendszeres túratevékenységünk alapján komoly összegeket nyertünk el.

Tevékenységek igazolására a Magyar Természetbarát Szövetség által elfogadott és általunk rendszeresen vezetett ún. túraigazolási lapokat használjuk.

Gyalogtúra tevékenység

Legutóbbi akción a Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kéktúra útvonalának (555 km) bejárása volt.

A most befejezett túra szervesen illeszkedik eddigi szabadidős tevékenységeink sorába, hiszen az 1993–1995 közötti két tanévben már bejártuk az *Országos Kéktúra* 1098 km-es távját. Akciónkban 40-50 fő vett részt egy-egy alkalommal, akik közül kb. 35 fő volt állandó tag. Az egész túrát a két túravezetőn kívül két diákunk is teljesítette:

Berkecz Pál, Tóth Tibor, Boros Gabriella, Hegyaljai Beáta

1993. szept. 18–20.	Nagymaros-Ősagárd	65 km
1993. okt. 23–25.	Ősagárd-Hollókő	61 km
1994. márc. 13–15.	Hollókő-Kékestető	62 km
1994. ápr. 6–8.	Kékestető-Bánkút	65 km
1994. jún. 10–12.	Bánkút-Jósvafő	60 km
1994. júl. 21–aug. 1.	Jósvafő-Hollóháza	191 km
1994. szept. 17–19.	Nagymaros-Hüvösvölgy	60 km
1994. okt. 21–23.	Hüvösvölgy-Péliföldszentkereszt	61 km
1994. dec. 2–4.	Péliföldszentkereszt-Mindszentpuszta	70 km
1995. febr. 2–4.	Mindszentpuszta-Zirc	70 km
1995. márc. 31.–ápr. 3.	Zirc-Szentbékakála	82 km
1995. jún. 3–5.	Szentbékakála-Keszthely	63 km
1995. júl. 10–22.	Keszthely-Írottka	188 km

A Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kéktúrárt az 1996/97-es és az 1997/98-as tanév során öt tanévközi túra és egy nyári vándortábor keretében teljesítettük az alábbiak szerint:

1996. november 23–25.	Szekeşárd-Óbánya	65 km
1997. március 27–30.	Rádháza-Nagybakónak	87 km
1997. június 13–15.	Nagybakónak-Újvárfalva	76 km
1997. július 13–26.	Rádháza-Írottka	199 km
1997. november 1–3.	Óbánya-Felsőkövesd	61 km
1998. április 4–6.	Újvárfalva-Felsőkövesd	67 km

Vízitúra tevékenység

Szabadidős sporttevékenységünk másik fő pillére a rendszeres nyári vízitúrázás. Az elmúlt években Kelet-Magyarország szinte minden evezhető folyóját bejártuk. Jártunk már a Tiszán, a Túrón, a Bodrogon, a Hernádon, a Körösön, a Sajón, a Maroson, sőt a Rábára is szerveztünk nyári vízitúrákat Szentgotthárdtól Malomsokig.

Fontosnak tartjuk ezeket a túrákat a szabadidő értelmes kihasználására való nevelés céljából is, ráadásul ezáltal diákjaink közelebb kerülnek a természet megismeréséhez. A túráinkon nemcsak a jelenlegi diákjaink vesznek részt, hanem külön túrákat szervezünk öregdiákjaink és a baráti körük számára is.

Túráinkhoz nyolc saját négyszemélyes kenunkat használjuk.

Hajóparkunkat a nyári túrákon való használaton kívül bevonjuk az őszi és tavaszi tornaórai tevékenységbe is, a Kurcán evezésoktatást tartunk ezen eszközök felhasználásával.

Nagyobb vízitúráink:

1989. júl. 11–20.	Tokaj-Szolnok	205 km
1990. aug. 7–15.	Vásárosnamény-Tokaj	150 km
1991. júl. 31.–aug. 9.	Gyula-Szeged	210 km
1991. jún. 14–22.	Tivadar-Tokaj	170 km
1992. jún. 22.–júl. 2.	Tokaj-Szentes	305 km
1993. jún. 25.–júl. 4.	Kölcse-Tivadar-Tokaj	193 km
1993. júl. 2–11.	Tokaj-Sárospatak-Tokaj-Tiszafüred	184 km

1993. júl. 11–18.	Tiszafüred–Szentés	195 km
1994. jún. 23.– júl. 4.	Felsőberecki–Tokaj–Tiszafüred–Szentés	351 km
1994. júl. 10–19.	Gyula–Szentés	140 km
1995. jún. 21–30.	Tiszabecs–Tokaj	201 km
1995. jún. 21–30.	Tokaj–Sárospatak–Tokaj–Tiszafüred	184 km
1995. júl. 13–22.	Szentgotthárd–Malomsok	165 km
1995. júl. 31.– aug. 9.	Hidasnémeti–Tiszafüred	210 km
1996. jún. 27.– júl. 7.	Tiszabecs–Tokaj	201 km
1997. aug. 6–16.	Szentgotthárd–Malomsok	165 km
1998. aug. 14.–22.	Tiszafüred–Szentés	195 km
2000. júl. 26–aug. 2.	Gyula–Szentés	140 km

Sítábor

Szabadidősportunk harmadik és egyben legújabb pillére a sítáborok szervezése. Az utóbbi öt tanévben saját szervezésben Szlovákiában voltunk sítáborban.

A résztvevők számára a meglévő 40 pár sílécünkől ingyen biztosítunk felszerelést. Ezeket a használt felszereléseket az elmúlt évben saját forrásaink felhasználásával vásároltuk meg. Az igények növekedése miatt sífelszereléseink számát bővíteni szeretnénk.

1996. febr. 4–10.	Látky (Szlovákia)
1997. febr. 1–8.	Rejdova (Szlovákia)
1998. febr. 1–7.	Kokava (Szlovákia)
1999. jan. 31.–febr. 6.	Kokava (Szlovákia)
2000. jan. 30.–febr. 5.	Rejdova (Szlovákia)

Tóth Tibor, Berkecz Pál

Greskovits Péter

1952–1985

1952. február 7-én született Szegeden. Édesanyja tanár, édesapja pedig – aki 1972-ben halálos balesetet szenvedett – agrármérnök volt. Elsőszülöttként korán elkerült a családtól, mely Szentesen élt. Péter Szegeden, majd Szentesen járt általános iskolába. 1966-ban kezdte meg tanulmányait a Horváth Mihály Gimnáziumban. Szerény, csendes, barátkozó természetű diák volt. A tantárgyak közül a kémiát szerette legjobban, de szabadidejében teniszezett, úszott, futott és rengeteget olvasott. Gimnazistaként végigjárta az országos kéktúra több mint 900 km-es útvonalát. De érdekelt a képzőművészet is, ő maga is festett. Érettségi után Szegeden autóvillamossági műszerész bizonyítványt szerzett, ezután két évig dolgozott a Medikémiánál, majd bevonult katonának. Leszerelés után, 1975-ben beiratkozott a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Gyógyszerészeti fakultására. Szakvizsgája után a Kőbányai Gyógyszerárugyárban dolgozott. Az egyetemen – ahol a tanulás mellett arra is telt erejéből, hogy rektori nagydíjas tudományos dolgozatot készítsen – ő volt a sportélet szíve. Karok közötti vízilabda bajnokságot szervezett, nevezetessé vált kocogó- és futómozgalmat indított, kosárlabda csapatot verbuvált, és többnapos gyalogtúrákra vitte társait. A hegymászást utolsó egyetemi évében kezdte el. Volt katonatársa, legjobb barátja, Csanádi Sándor vitte először a hegyek közé. Az évek során megmászták a Tátra, az Alpok, a Fogarasi havasok és a Kaukázus szikláit.

Ettől kezdve lemondásokkal teli, hősies életet élt. A hegyekben embereket mentett, végiggyalogolt száz kilométert pihenés nélkül, és futott ötvenet, úszni járt, és gőzben edzette magát. A segítségnyújtás és a szeretet, az önmagunkon uralkodni tudás és a türelem, a letisztult gondolatok és a megértés váltak lényegévé. 1985. május 16-án a Himalája 7000 méteres magasságában, a Himalchuli East meghódítása közben, életét áldozta barátjáért, Csanádi Sándorért, akivel egy hóviharban örökre eltűntek.

Hagyatéka – naplók, gondolatokat, tájleírásokat őrző feljegyzések, hegyekről készített gyönyörű fotók, egy füzetrevaló, általa kidolgozott receptgyűjtemény – egy felfedező és másokért tenni akaró, hősies életre emlékeztet.

Tóth János

Greskovits Emlékérem

Alapítók: a Greskovits család. Az alapítók célja: Greskovits Péter emlékének megőrzése, illetve a turisztikában vagy hegymászásban elért kiemelkedő teljesítmények elismerése a gimnázium tanulóinak körében. Az emlékérem elnyerésének feltételei: az Országos Kéktúra teljesítése (a jelvénnel igazolva); bármely 3000 méternél magasabb hegy megmászása és hiteles bizonyítása; a Kinizsi-százastúra teljesítése; többévi kiemelkedő turisztikai tevékenység.

Az emlékérem odaítéléséről a Horváth Mihály Gimnázium (Tóth Tibor és Berkecz Pál) dönt, érdemleges teljesítmény hiányában nem adjuk ki minden évben. A díjazás a sorszámozott és monogrammal ellátott emlékéremből és a teljesítményt elismerő emléklapból áll. A díj átadása az évváró ünnepségen történik.

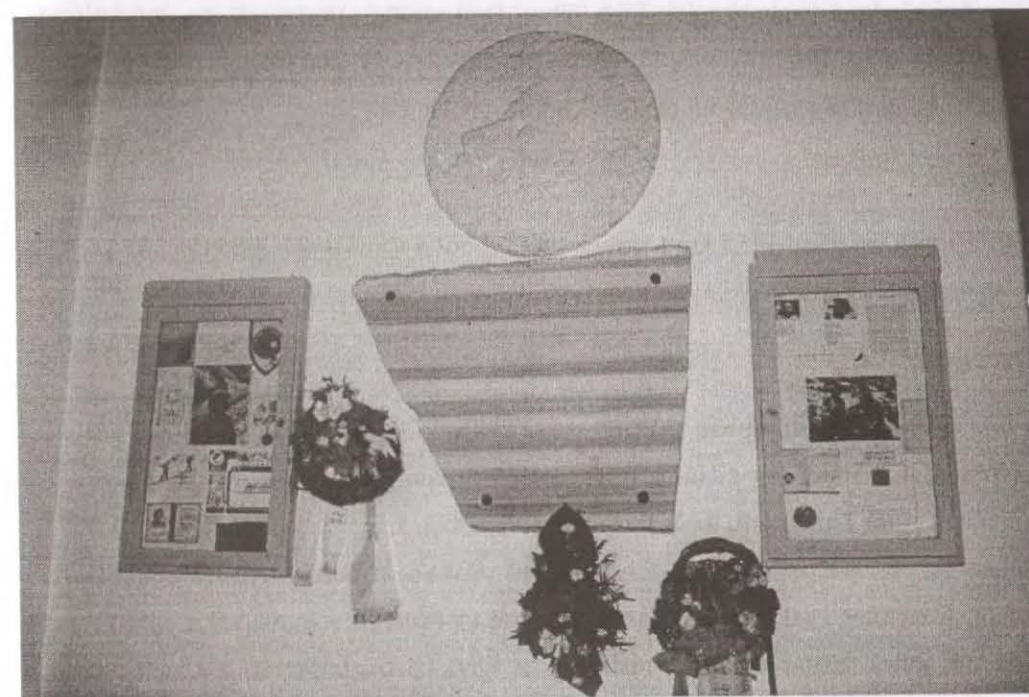
Az emlékérem története

A gimnázium első emeleti folyosóján 1987 óta márványtábla látható, rajta egy Paul Éluard idézet: „A homály ellen szólok a reménység nevében.” Az emléktábla előtt naponta járnak el a diákok és a tanárok, de nem sokan tudják, hogy ki üzen nekik.

Greskovits Péter halálának tizedik évfordulóján, 1995. május 11-én a rokonok és a barátok bevonásával megemlékezést és koszorúzást szerveztünk, illetve emlékkiállítást nyitottunk. A legjellemzőbb iratok és tárgyak az emléktábla melletti tárlókban azóta is megtekinthetők. Ekkor született a családtól kapott bronz emlékérmek kiosztásának ötlete, hogy ezzel is őrizzük Greskovits Péter emlékét. Az emlékérem a márványtábla kicsinyített másolata, rajta a hóban alvó arc az állhatatosságról, a barátságról és az önfeláldozásról üzen...

Az eddigi Greskovits-érmesek névsora:

1. Berkecz Pál (1995) hegymászás és a kéktúra teljesítése
2. Tóth Tibor (1995) hegymászás és a kéktúra teljesítése
3. Boros Gabriella (1995) a kéktúra teljesítése
4. Hegyaljai Beáta (1995) a kéktúra teljesítése
5. Béni László (1998) többévi turisztikai tevékenység
6. Nagy Zoltán (1999) a kéktúra teljesítése
7. Berkecz Erika (2000) a kék úr teljesítése és többévi turisztikai tevékenység

1100 év – 1100 km

Bicajjal a Vereckei-hágón

Július 20-án indultunk és augusztus 1-jén érkeztünk haza a szentesi biciklis csapattal, amely vállalta, hogy a millecentenáriumi évfordulóra 1100 km-t tesz meg, és eléri a Vereckei-hágót. A csapat tagjai: Tóth Tibor, Berkecz Pál, Berkecz Erika, Béni László, Bónus Krisztián, Boros Gergő, Török Patrik, Berényi Katona Márton és Tóth Róbert. Lássunk néhány címszót az úti élményekből!

Statisztika

A túra során összesen 1165 km-t tettünk meg, ebből a legnagyobb napi táv 153 km volt. A legnagyobb sebesség 59 km/óra, ezt természetesen lejtőn lefelé mértük.

Szervezés

A túra ötlete a gimnáziumban született meg, ahol sokféle szabadidős sporttevékenységet folytattunk. Eredetileg egy odaúton kerékpáros, Kárpátalján gyalogos, hazafelé pedig vízi kombinált túrát álmodtunk meg, hogy így emlékezzünk meg a millecentenáriumról. Ez időben és pénzben is túl nagy falatnak tűnt, így végül kerékpártúrára redukáltuk a dolgot. Eredetileg csak a gimnázium diákjaiból toboroztuk volna össze a csoportot. Itt rémhírek jöttek közbe az ukrán maffiáról, a kinti közbiztonságról, a közellátásról, a járványokról – ezeket a sikeres túránkkal tudjuk cáfolni.

Mivel sok diákot nem engedtek el a szüleik, az indulás napjára már csak kilencen maradtunk. A fizikai felkészülés mindenkinek a saját magánügye volt. Inkább technikailag készítettük elő a túrát: már az ősz során felvettük a kapcsolatot a kinti cserkészekkel, akik tippetek adtak a szállásokat, az útvonalat, a látnivalókat illetően, két hónapja pedig autóval 2 nap alatt végigjártuk a túra útvonalát.

Az úthoz mindenkinek sebességváltós kerékpárral kellett rendelkeznie, mivel a hegyeken közlekedni a nélkül nem lehetett. Ezenkívül a sátor, a hálósák és valamilyen kerékpáros táskák tartozott az alapfelszerelésünkhöz. Itt kell megemlítenünk Móczár Zoltánt és a feleségét, akik autóval kísérték a társaságot az egész úton; ők intézték a főzést az itthonról vitt alapanyagokból, kint csak kenyeret kellett és lehetett venni. A határon való átkelésünket is előre meg kellett szervezni. A szükséges iratokkal – meghívólevél, névsor, kishatár-átlépési engedély – viszonylag egyszerűen zajlott le az

átkelés, inkább csodabogaraknak tekintettek bennünket mind a magyar, mind az ukrán határőrök.

Kárpátalján

Kárpátaljával való ismerkedésünk az útviszonyokkal kezdődött. Magán a moszkvai úton is kerekeztünk egy szakaszt, az elfogadható volt. A hegyi utakkal több gondunk akadt, mivel ott kisebb a forgalom, kevesebbet is foglalkoznak velük. Ezek az utak nagyon gödrösek, sőt időnként egy-két kilométeren maga az út is eltűnik a sár alatt.

Az első település közvetlenül a határ mentén Beregszász, megrázó élmény volt. Itt már igencsak látszott, hogy elhagytuk Magyarországot, sőt Beregszász volt a legcsúnyább város, amit Kárpátalján láttunk. Ahol megálltunk, a koldusok rögtön körbeálltak bennünket, kéregettek. Az egész város le van robbanva, aminek részben az is oka, hogy a Magyarországra, Németországba távozottak helyére ukránok és oroszok tömegei költöznek. A kárpátaljai magyarok közül mi főleg a cserkészekkel találkoztunk, akik szálláshelyet biztosítottak számunkra Munkácson és Huszton, sokban segítettek a kintlétünket. Máshol is találkoztunk magyarokkal: Rahón például sátorban szálltunk meg egy ukrán család udvarán, ezt az ottani magyarok szervezték meg. (A bizonytalan létviszonyok miatt ugyanis csaknem minden udvar veteményeskertté van átalakítva.) Az együtt élő népek közti viszonyt leginkább az ukrán nacionalizmus határozza meg, amelynek szenvedő alanya mind a magyar, mind a ruszin (kárpátukrán) „nemzetiség”. A ruszinok így a magyarokkal együttműködve igyekeznek elismertetni a saját nemzeti léteiket, például az emlékmű kapcsán is a magyarokat támogatják.

Az emlékmű

A régi turulos millenniumi emlékmű természetesen megsemmisült a többszöri uralomváltás során (csehek, ukránok, oroszok). A talapzatán most egy juhász szobra található kissé leromlott állapotban. Onnan mintegy 800 m-re áll a harmadáig kész új emlékmű, amit a kárpátaljai magyarok összefogásával építenek, amennyiben az ukrán kormányzat nem akadályozza. Pillanatnyilag a kőművesek csak a meglévő részeket, anyagokat őrzik. A fő közlekedési út már nem ezen a 839 m magas hágón keresztül vezet Moszkva felé. Ezért is csodálkoztunk az ukránok felháborodásán, hiszen a mostani emlékmű a régi útról sem látható, csak földúton közelíthető meg, tehát egyáltalán nem hivatkozható helyen épül.

A Tisza

Mivel sokat vízitúrázunk, és többször végigeveztük a Tisza magyarországi szakaszát, talán érthető, hogy lelkileg is fontos nekünk a folyó. Ezért is iktattuk be, hogy felmegyünk a Tisza völgyében több mint 100 km-t Huszttól. Meglepődve tapasztaltuk, hogy a Tisza ott egészen elkeskenyedik, olyannyira, hogy sok helyen át lehet lábalni rajta.

És végül

Úgy gondoljuk, hogy 1100-1200 km-t letekerni 12-13 nap alatt nem nagy sportteljesítmény. Ez a túra inkább azért lehet érdekes mások számára is, mert egyrészt aktuális az 1100. évforduló kapcsán, másrészt pedig kicsit expedíciós jellegű volt. Itthon vagy Ausztriában túrázni azért nem ugyanaz, mint Kárpátaljára kimenni, ami az ellátási gondok, az útviszonyok, a szállás, a kijutás nehézségei miatt kicsit vakugrás jellegű volt.

Nagyon érződik, hogy most nyitották meg a határt. Semmi sincs kiépítve, ami a turizmust szolgálná. Érezni lehetett, hogy első fecskék voltunk, akik arra merészkedtünk.

A többiek nevében:

Berkecz Pál

Kéktúra a zöldbe

Biztos vagyok benne, hogy sok ember tudja, mi a kéktúra. A kissé tájékozatlanabbak kedvéért: ez egy túra, melyet a Magyar Természetbarát Szövetség írt ki, és útvonala Írottkőtől Hollóházáig, 1098 km hosszúságban szeli át az országot. 1098 km még autóval is sok – gondolhatnánk magunkban, de vannak olyanok, akik nem így vélekedtek. A szentesi Horváth Mihály Gimnázium tanulói elhatározták, hogy két év alatt gyalogosan teljesítik a távot. Tervüket siker koronázta. Vezetőikkel, *Tóth Tiborral és Berkecz Pállal* beszélgettem, akik a túrákon a felnőtt- és egyben a tanári képviselőket is jelentették.

– Hogyan jött az az ötlet, hogy bekapcsolódjanak a kéktúrák közé?

– Már az 50-es években, a kéktúra megalakulásakor volt iskolánkban egy nagyon lelkes tanár – *dr. Bakó Károly* –, aki diákjaival bekapcsolódott a Természetbarát

Szövetség által kiírt túrába. A második generáció tagjai a 70-es években teljesítették az akkor még 900 km-t, így a kék túra tulajdonképpen az iskola hagyományai közé tartozott. Mi is úgy gondoltuk, hogy ezt a hagyományt ápolni kellene, ezért meghirdettünk egy előtúrát, melyen sok diák részt vett. Ezeknek a tanulóknak a nagyobb része megkedvelte a túrázást, és elhatározták, hogy végiggyalogolják a több mint ezer kilométert.

– Az 1098 km-t mennyi idő alatt sikerült a társaságnak megtennie?

– A két év alatt 11 évközi túrát szerveztünk, amelyek 3-4 naposak voltak. A távolabbi területekre nyáron utaztunk el, amikor is egy-egy 14 napos vándortábor keretében gyűjtöttük a pecsétet. Egy nap maximum 30 km-t gyalogoltunk, ami szerintünk egyáltalán nem megerőltető. A diákok gyorsan megszerezték azt a rutint, amelynek segítségével egy iramban, nyavalygás nélkül tudták teljesíteni a napi adagokat.

– A túrák anyagi háttérét kik biztosították?

– A szállásért sokszor nem vagy csak keveset kellett fizetnünk, hisz különböző iskolák felajánlották a tornatermüket. Ezenkívül támogatott bennünket a Szentés Városi Szolgáltató Kft., a KONTAVILL, a Vetőmagkutató Központ, a kórház és az R+R Fotólabor. Segítségükkel elértük, hogy egy háromnapos túra étkezési, szállási és szállítási díja maximum 1200 forintba került. Köszönjük szépen.

– Egy túra mindig tele van feledhetetlen dolgokkal. Melyik az az élmény, amelyet biztos, hogy senki nem fog elfelejteni?

– Rengeteg emlék él bennünk, de ezek közül talán azt emelnénk ki, amikor egy pilisi erdőben gyalogoltunk. Mikor kiértünk az erdőből, egy táblát láttunk magunk mögött. Ki volt írva, hogy katonai lőtér, belépni tilos. Mi éppen kijöttünk arról a területről, úgyhogy szerencsénk volt, hogy nem lőttek ránk. Aztán voltak nagy eltévedések is, amelyek szintén kalandszámba mennek. Valahogy úgy fogalmaznánk meg, hogy az egész túra nagy élmény, nagy kaland. Ezt ki kell próbálni. Mindenkinek.

Reggeli Délvilág, 1995. november 1., szerda

Szentési Élet, 1996. augusztus 10., szombat

Pintér Anita

Az évkönyv anyagát képező tíz év kiemelkedőbb eseményei:

1990/91

Strasbourg

1991/92

Markgröningeni diákcsoport látogatása (szept. 10–15.)

A III. D szereplése Újszentesen (szept. 14–16.)

Magyar diákok utazása Markgröningenbe (szept. 22–30.)

Dr. Brusznai Árpád emléktáblájának avatása Göncz Árpád részvételével (jan. 9.)

Énekarunk rádiófelvétele (ápr. 10.)

Utazás La Roche-sur-Yonba (máj. 5–12.)

1992/93

Emil és a detektívek (Németország, szept. 27.–okt. 3.)

Az angol drámafesztivál döntője (Kecskemét, ápr. 2–4.)

Utazás La Roche-sur-Yonba (máj. 4–13.)

1993/94

A két Lotti (Németország, okt. 11.–)

Derzsi Kovács Jenő népdaléneklési verseny (okt. 22.)

Utazás Franciaországba (ápr. 1–10.)

A középiskolai kollégium felvette Terney Béla nevét (ápr. 22.)

Utazás La Roche-sur-Yonba (máj. 3.–)

1994/95

Greskovits Péterre emlékeztünk

1995/96

Szöllősy Géza halálának 25. évfordulója (szept. 29.)

Vendégszereplés Adán (okt. 12.–)

Német diákok látogatása (okt. 13–18.)

Derzsi Kovács Jenő népdaléneklési verseny (okt. 21–22.)

Országos angol drámafesztivál (márc. 8–10.)

Frankofón fesztivál (Pécs, márc. 22–24.)

1996/97

A sportcsarnok avatása (nov. 8.)

Frankofón fesztivál (Pécs, márc. 20–23.)

Francia kórus látogatása (ápr. 15–20.)

1997/98

Derzsi Kovács Jenő népdaléneklési verseny (okt. 23.)

Tantestületi kirándulás (máj. 29–31.)

20 éves a drámai tagozat, találkozó (jún. 5–7.)

1999/2000

Francia műsor (Jacques Prévert, okt. 13.)

A HORVÁTH MIHÁLY GIMNÁZIUM TANÁRAI 1999-BEN

Rólunk szól

Sosincs elég szabadság

A *Kis utazás* díszbemutatója Szentesen

Egy díszünnepély: a szentesi moziban mindenki azon a helyen ül, ahol az alkotás folyamatában való részvétel a helyét kijelöli. A polgármester például a tűzoltó székén, más díszvendégek a jegyszedő néni helyén. A *Kis utazás* című magyar filmet (Budapest Film, Zsebcselek Csoport, rendezte Buzás Mihály) Szentesen forgatták, szereplőinek jó része a Horváth Mihály Gimnázium drámatagozatának diákja vagy tanára. A helyszínt, a késő hetvenes évek Magyarországot pedig a kisváros játssza, amely küllemre azóta sem sokat változott.

Lehetne azt mondani, hogy a szentesiek a díszünnepély ötletét a tótkomlóiaktól vették, ahol néhány hete úgy mutatták be a Jadviga párnáját, hogy az előadáson ott volt mindenki, aki számít. Megérinti az ilyesmi az embert, a budapestiek is büszkén nézték a magyar fővárost az ötvenes évek Argentínájaként az *Evitában*. Baján a *Sátántangót* forgatták, Szegednek vagy tizenöt éve a *Szerelem első vérig* jutott, azóta sem meszelték be a régi híd szegedi hídfőjénél álló házakat, amelyek hajnali látképével a film kezdődött.

Egy ilyen díszbemutatón külön érdekes, amikor meglevenedik a stáblista, a vászonról lejönnek a szereplők, és tapsolnak, nevetnek, gumit rágnak a nézőtérén.

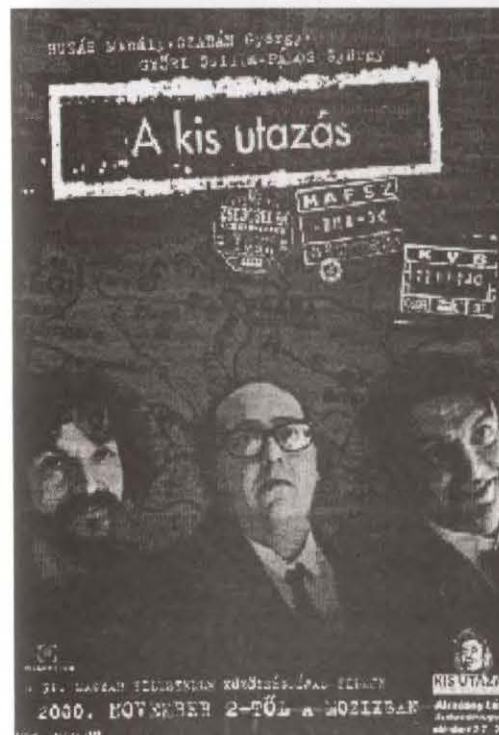
A történet (igazi történet, bevezetés, tárgyalás, tetőpont, befejezés) egy NDK-beli építőtáborozásról szól, amely 1978-ban zuhan a filmbeli vidéki középiskolások nyakába. Sokat lehet röhögni rajta, milyenek voltunk egykor – a sztori külsőségei inkább a mai negyveneseknek szólnak... A Kádár-kori gazdag embernek fekete Volgája van, a szegényebbnek Skodája, de róla megtudjuk, hogy egy rendszerrel előbb polgár volt, csak kisajátították a pékségét, és a kurzus minden hónapban megalázza őt azzal, hogy a családi lisztraktárban kell átvennie az áfésznél keresett fizetését. Ez a sértett osztályidegen nem is engedi el az NDK-ba a gyerekét, hogy ne építse ott a szocializmust, de a kölyköt már nem érdeklik a papa sérelmei, a Volgán járó lány után ácsingózik, és elszökik a szocializmust építeni.

Van mindenféle mosolyogni való közhely: egybenyakú tornatanár dugja az érzékeny lelkületű, elvágyódó fizikatanárnőt. A keletnémet altáborparancsnok asszony maga a lábon járó porosz oktatási rendszer. De aztán ebben a durva, lefojtott világban a

záróbulin mégiscsak a *Hairt* éneklik, mielőtt a részek végleg kijózanodnának, hogy hazavigye őket a vonat a kisvárosi Magyarországra.

Kérdeztem a szentesi polgármestert, mennyire dulta föl tavaly a várost a forgatás. Olyan nagyon nem, felelte, csak amikor az autósos jelenetet forgatták, ő azt hitte, valamilyen új KGST-piac nyílt a parkolóban, és szólt a közterület-felügyelőnek, hogy nézze már meg, micsoda, ha tényleg engedély nélkül árulnak ott valamit, akkor zavarja szét őket.

Keserű Imre, a drámatagozaton tanító egyik tanár, aki maga is játszik a filmben, azt mondta a fogadáson: a gimnázium meg a drámatagozat kicsit szigetnek számít a városban. De itt van, és felmutat egy alternatív életformát, amelyben pénzzel nem mérhető értékek érvényesülnek. Például annak az öröme, hogy létrehoznak ilyen alkotásokat. Csak az számít, jó vagy-e a színpadon. Ezért meg kell dolgozni, ez az élmény nem vehető meg a papa pénzén a butikban.

Kérdeztem Keserű Imrétől, hogyan tudták ezek a gyerekek 1999-ben eljátszani 1978-at, hiszen a mai tinédzsereknek nincs közvetlen tapasztalatuk arról, milyen volt annak a világnak a levegője. Azt válaszolta: a szabadsághiány nem függ politikai rendszertől. Sosincs elég szabadság. Valamiképpen a mai gyerekek is küzdenek ezzel, ezért értik a lényegét. A szabadság is, a hiánya is valamilyen belülről fakad: ezért szölt nagyot a Hair dala, a *Let the Sun Shine in* ebben a filmben is: kinek-kinek mindig a saját kötöttségeitől kell megszabadulnia.

(*Népszabadság*, 2000. április 4.)

T. I.

Sajtótükör

Délvilág 1993. 08. 16. Nevettek telefonba a pályázók: Gimnáziumból gyermekmegőrző Szentesen?

Délvilág 1993. 10. 25. A kőszegi Bognár Szilvia lett a legjobb népdalos: Országos diákverseny Szentesen

Délvilág 1995. 03. 28. Hét törpével a siker szárnyain

Délvilág 1995. 05. 12. Szentesi alpinista előtt tisztelgett a szó: Tíz éve nyelte el a Himalája

Délvilág 1995. 08. 31. Hetven amerikai nyelvtanár indul az ország iskoláiba: A Teaching Program és Szentés mint kibocsátó központ

Délvilág 1995. 09. 15. Ünnepi tekergés Szentesen

Délvilág 1995. 10. 01. Kék túra a zöldbe

Délvilág 1995. 10. 18. Országos népdaléneklési verseny Szentesen: Határon túli középiskolások is jönnek

Délvilág 1995. 10. 24. Ági lélekből énekelt: Csongrádi gimnazista lány lett a Derzsi győztese

Délvilág 1995. 11. 18. Illyéssel nyert a szentesi Tibi: Visszahozták a serleget Adáról

Délvilág 1996. 04. 03. Országos győzelem: Szentesi diákok

Délvilág 1996. 05. 11. Ballagók (melléklet)

Délvilág 1996. 05. 13. „Gaudeamus igitur...”

Délvilág 1997. 01. 13. Drámából is jeles: Oktatásunk gyöngyszemei

Délvilág 1997. 05. 13. Kárpáti diadala: A sportoló, aki csak magában bíz

Délvilág 1997. 06. 25. Gimis a háztetőn: „Alternatív-nézőben” a csongrádi és szentesi pedagógusok?

Délvilág 1997. 11. 15. Mindenki Miska bácsija: Iskolát teremtett Szentés díszpolgára

Délvilág 1997. 12. 09. Bessenyei Rózsát szakított: Világsztárok előtt az „ezredes” szentesi gimnazista

Délvilág 1998. 03. 27. Gimisirató

Délvilág 1998. 03. 27. Szentesi próféták: Vásárhelyi „kakukktójás” a Galériában

Délvilág 1999. 02. 12. „Nyerő” nyelv a francia: A szentesi gimnáziumból a fesztiválok fesztiváljára

Délvilág 2000. 01. 11. Brusznai Árpád emlékezete: A tisztelet koszorúi a szentesi gimnázium bejáratánál

Délvilág 2000. 01. 24. Milleniumi gála, vastapssal: Méltóképpen emlékeztek a szentesiek

Délvilág 2000. 04. 03. Gála felemás nemzedékváltással: Ünnepezték a szentesi diákszínjátszókat

Szentesi Élet 2000. 06. 02. Csodaosztály a gimnáziumban

Nemzeti Sport 1997. 12. 09. Bessenyei: 99. Úszó országos bajnokság, Komjádi uszoda

Népszabadság 2000. 04. 04. Sosincs elég szabadság: A *Kis utazás* díszbemutatója Szentesen

Reggeli Délvilág 1995. 05. 12. Halálos szerelem: In memoriam Greskovits Péter

Somogyi Hírlap 1992. 05. 05. Legyen egy színház: Országos diákszínjátszó-napok Csurgón

Szentesi Élet 1993. 08. 21. Az általános iskolában az igazgatónak több a fizetése, mint a gimnáziumban

Szentesi Élet 1995. 10. Hat osztály a HMG-ben: Ha a testület jóváhagyja...

Szentesi Élet 1995. 10. 21. Népdaléneklési verseny Szentesen

Szentesi Élet 1996. 03. 01. Angol drámafesztivál a gimnáziumban: Shakespeare nyomában

Szentesi Élet 1996. 03. 15. Shakespeare mögött: Shakespeare nyomában

Szentesi Élet 1996. 08. 10. Bicajjal a Vereckei-hágón: 1100 év – 1100 km

Szentesi Élet 1996. 10. 26. Horváth Mihály Emlékverseny

Szentesi Élet 1999. 10. 29. A névadóra emlékeztek: Tizenhat iskola ezer diákja versenyzett a gimnáziumban

Természet Világa 1997. 12. A Sulymos kincsei (Barna Rita pályamunkája)

Válogatás a HMG internetes vendégkönyvéből

Neved: Maria M. Fischer

E-mail címed: mmmcef@gmx.net

Ország: Németország

Véleményed: írigylésre méltó

Üzeneted: Miután megállapítottam, hogy nem én vagyok az egyetlen látogató az egészen ókori növendékek közül, elárulhatom, hogy már évek óta itt „voyeur”-kodom csendben, váltogatván színemet a sárga és a piros között, az írigység és a nem egészen megalapozható büszkeség érzelmi hullámfürdőjében. Tiszta vonalak, jól átgondolt rendszer segítik az eligazodást az összegyűjtött hatalmas információtömegben – csak dicsérni lehet! Amit azonban tényleg hiányolok: eltekintve a copyright-tól sehol semmiféle dátum nincs. Rendkívül elbizonytalanító érzés az utcáról betévedt olvasó számára. De lehet, hogy ezt csak én érzem így. Mindenesetre szeretném hangsúlyozni, hogy a dicséret összehasonlíthatatlanul magasabb fajsúlyú, mint az ellenkező előjelű megjegyzések.

Mást, mint egy általános jellegű üdvözlét nem tudok küldeni, mert már a tanárok közül sincs senki, akit ismernék (kivéve talán Tóth Zoltánt, ha elég idős ahhoz, hogy azonos lehet az én matematikatanárommal – akkoriban alig volt idősebb nálunk). Szívesen üdvözléném Miska bácsit (az irodalmi kört vezette; akkoriban még szó sem volt drámai tagozatról – az életünk és a kor magában elég drámai volt) és feleségét (osztályfőnöknőm volt; személyesen korrepetált latinból, hogy Gólián ne buktasson meg – a következő évben jelesre érettségiztem latinból a Dunántúlon).

A gimnáziumnak további jó nivót, sok elismerést, jó tanárokat és lelkes diákokat kívánok! MMF

Bejegyzés ideje: 2000. október 13. péntek, 18:03:20

Neved: Greskovits Dávid

E-mail címed: david.greskovits@meditop.hu

Címed: 1029 Budapest Zsolt Fejedelem u. 1.

Ország: Magyar

Üzeneted: Gratulálok. Nagyon jó érzés volt a honlapon barangolni.

Mindenkit üdvözlök.

Greskovits Dávid

Bejegyzés ideje: 2000. július 18. kedd, 10:59:42

Neved: Sz. Gábor

E-mail címed: ventulus@freemail.hu

Üzeneted: Üdvözlét mindenkinek!

A honlap zseniális. Különösen az ókori irodalommal kapcsolatos rész a megragadó.

Bejegyzés ideje: 2000. június 21. szerda, 16:11:33

Neved: Dr. Kelemen Judit

E-mail címed: judit.kelemen@sanofi-synthelabo.com

Címed: Budapest, 1155. Patyolat u. 4.

Ország: Magyarország

Üzeneted: Szenzációs a honlapotok!!! Biztos sokszor meg fogom még látogatni.

Bejegyzés ideje: 2000. június 14. szerda, 09:08:23

Neved: Martinkovics Katalin

E-mail címed: mail@maszk.hu

Üzeneted: Nagyon örülök ennek az oldalnak, meg TMA ímélcímének, amit ezennel (utólagos engedelmével) felveszek a címjegyzékünkbe.

Természetesen (mondom most) én is a HMG drámais voltam - ma már inkább dramapitecus. Viszont a fiam már akkora, hogy lehet neki mesélni a régi szép időről. És mindig vannak körülöttem új meg új emberek, akik hallottak, irigylik, mesélnék már ... még jobban irigylik.

Köszönök még egyszer - de nem utoljára!!! - Mindenkinek Mindent!! És ha nem lenne banális, azt is ide írnám, hogy további sok sikert, szép napokat. Üdvözlét minden ismerősnek és ismeretlennek:

Kavics

Bejegyzés ideje: 2000. február 27. vasárnap, 17:06:44

Neved: Lantos Zsuzsanna

E-mail címed: lanoszs@freemail.hu

Címed: -

Ország: Magyarország

Véleményed: nagyon jó

Üzeneted: Tavaly (ill. most májusban) végeztem itt. Mindig is nagyon szerettem ezt az iskolát, de most így főiskolásként még inkább látom milyen jó hely is a HMG. Remélem, hogy továbbra is ilyen marad.

Bejegyzés ideje: 1999. november 25. csütörtök, 17:44:55

Neved: Hankó Gizella

E-mail címed: gigikego@alarmix.net

Címed: Budapest

Ország: Magyar

Véleményed: :)

Üzeneted: Kedves volt Iskolam! Kedves Tanaraim!

Nem irtam, hogy volt tanaraim. A mai napig ok a TANARAIM. Ha eszre veszek valami szepet,esztetikus... eszembejut Perjes tanarno, aki

azt mondta első évünk kezdetén - latni és nem nezni akar minket megtanítani. Ugy érzem sikerült s gazdagabb lett az életem ez által.

Amikor a számítógépen valami problémát kell megoldani, 3d animációt készíteni vagy akár „csak” a logikámat kell használnom eszembe - jut Józsa Erzsébet aki úgy tanított olyan játékosan, hogy meg alomban is a megfejtesen törtém az agyam.

Amikor a napi politikai eseményeket olvasom eszembe jut „Luigi” Olasz Lajos aki hihetetlen jó humorával úgy adta elő a világtörténelmet, mintha az csak egy nagy színjáték lenne az időtlen idők színpadán.

Annyi és annyi elmeny eszembejut, ami egész életemet meghatározta. Mesélhetnek meg a többi tanáromról is de felek kisebb fajta könyvecske kerekedne ki. A lényeg barking is olvassa e sorokat az Iskolából buszke lehet arra, hogy HMG-es nek mondhatja magát. En nem mondhatom el magamról, hogy híresség lettem vagy barmiben is nagy tehetség, de tudom nem lenne ilyen gazdag és érdekes az életem, ha nem ezek között a falak között kaptam volna meg az erettség bizonyítványt. S nagyon remélem a kislányomnak is át tudom adni azt a szemleletet amit itt tanultam! Így utólag jó pár év után is köszönöm. Egy örök diák:

Hankó Gizella

Bejegyzés ideje: 1999. október 19. kedd, 21:43:00

Neved: Stephen Józsa

E-mail címed: sjozsa@hotmail.com

Címed: Toronto

Ország: Canada

Üzeneted: Üdvözlétem küldöm volt osztálytársaimnak és az én felejthetetlen Alma Materomnak Kanadából Stephen Józsa (az 1951-es osztályból)

Bejegyzés ideje: 1999. október 14. csütörtök, 23:05:47

Neved: Bernadette

E-mail címed: nozarian@club-internet.fr

Címed: 56 rue G. Bourcher 9540 Pierrelaye

Ország: Franciaország

Véleményed: jo

Üzeneted: Bonjour tout le monde, surtout les profs de français,
comment allez-vous Sacha et Eva, je vous embrasse Bernadette.

Bejegyzés ideje: 1999. július 23. péntek, 23:45:15

Neved: Forrai Krisztián

E-mail címed: forray@mail.matav.hu

Címed: Budapest

Ország: Magyar

Véleményed: kösz, megvan

Üzeneted: Szégyellem magam, hogy mint az egyik internetes újság
szerkesztője, csak most jutott eszembe, hogy megkeressem egykori
iskolám webes fészkrét. Kezdetnek nem rossz, csakúgy, mint a HMG.

Bejegyzés ideje: 1999. július 15. csütörtök, 23:48:35

Neved: mathias

E-mail címed: mathias@egon.gyaloglo.hu

Címed: xyz

Ország: xyz

Véleményed: szuper

Üzeneted: Gratulálok a TOP-ban elért 11.helyhez a sulis
kategóriában! Csak így tovább.Jó lenne ha a készítõ gyerekek és
felnöttek „képileg” is felfednék magukat, szívesen leveleznénk velük
üdv.Mathias

Bejegyzés ideje: 1999. július 12. hétfő, 11:00:04

Alapítványok

Barátság Alapítvány

ALAPÍTÓ OKIRAT

A PTK 74/A és 74/B §-i értelmében alulírott Papp Géza (Gilbert Papp 23 Brentwood Str. Whiting NJ X8759 USA) az 1982 májusában az OTP Szentesi Fiókjában közérdekű célra elhelyezett 34 222 Ft-ot alapítvánnyá kívánom átalakítani. Az alapítvány neve: BARÁTSÁG (Dr. Mátyás Sándor, Papp Géza és Emily) legyen.

Az alapítvány célja, hogy a Horváth Mihály Gimnázium arra érdemes tanulói kiváló előmenetelük elismeréseként pénzjutalomban részesüljenek.

Az alapítvány egyéves kamatát a tanévzáró ünnepségen az anyanyelvből, valamint angol nyelvből legeredményesebb tanuló kapja meg.

A díj odaítélésére javaslatot az igazgató a magyar, illetve az angol nyelvi munkaközösségek vezetőitől kéri, és hármuk megállapodása alapján az ünnepségen az arra érdemes tanulónak a jutalmat átadja.

Az alapítvány kezelésére a Horváth Mihály Gimnázium mindenkorai igazgatóját jelölöm ki, aki jelen esetben László Béláné.

Az alapítványhoz való csatlakozáshoz hozzájárulok.

Whiting NJ 1991. január 14.

(Papp Géza)

Az Országos Takarékpénztár Fiókjának címe: 6600 Szentes, Kossuth utca 26.

A szentesi Horváth Mihály Gimnázium címe: 6600 Szentes, Beloianisz utca 2. sz.

Alapítvány a Szentesi Gimnáziumért

1991-ben az SZMK öt tagja alapítványt tett *Alapítvány a Szentesi Gimnáziumért* néven. Ez az alapítvány a gimnázium működésével összekapcsolható célok széles skáláját öleli fel. Támogathatja a tanulással, az iskolai rendezvényekkel, versenyekkel, fesztiválokkal, kirándulásokkal, sporttal összefüggő elismerésre érdemes tanulói teljesítményt, segíti azok létrejöttét és az iskolai felszereltség fejlesztését.

Ez az alapítvány kezeli a diákönkormányzat pénzét, és ide utalhatják adományait, SZJA-juk 1%-át mindazok, akiknek szívügye a gimnázium jobb működési feltételeihez való hozzájárulás, és a nehéz helyzetben lévő vagy a kiváló diákok anyagi segítése. Az

alapítvány nyitott. Egyéni módon is megjelölhetők további konkrét célok, pl. egy-egy speciális eszköz beszerzése, egy-egy nevesített rendezvény költségeihez való hozzájárulás, vagy egy-egy műveltségterület legjobbjainak jutalmazása.

Az elmúlt években mindig több mint 300 000 Ft támogatást kaptunk az SZJA 1%-aiból. Ezt az összeget minden alkalommal egy belső pályázati kiírás segítségével osztjuk szét a kuratórium döntése alapján. Ebből finanszíroztunk már színházlátogatást, számítástechnikai és egyéb eszközfejlesztést, kirándulásokat, diákcserét és sok egyéb programot.

Alapítvány a magyar történelem jobb megismeréséért a szentesi Horváth Mihály Gimnázium javára

Alapító: Pásztor Imre, a gimnázium volt diákja

Az alapítvány célja: a magyar történelem és a hagyományaink megőrzése iránti érdeklődés felkeltése, a haza és a szülőföld szeretetének ápolása a gimnázium tanulóinak körében.

Az alapítványi vagyon kamataiból az 1995/96-os tanévtől jutalmazza a magyar történelem elsajátításában kiemelkedő eredményt elért középiskolás diákokat.

Az elbírálásnál elsőbbséget élvez a történelem tárgyú országos pályázaton vagy tanulmányi versenyen részt vevő, illetve az önálló írásos dolgozatot készítő tanuló.

Az igazgató gondoskodik arról, hogy minden tanév elején a tanulók megismerjék az alapítvány célját, az elismerés módját.

A jutalom odaítéléséről az Alapítvány kuratóriuma dönt (tagjai: László Béláné, Keserű Imre, Vancsai Andrea).

Az indoklást jegyzőkönyvben kell rögzíteni, a jutalmat az igazgató adja át a tanévzáró ünnepségen.

Amennyiben a jutalom érdemleges teljesítmény hiányában nem adható ki, a megmaradó összeget a következő évi jutalmazás növelésére lehet fordítani.

A „Szentesi Horváth Mihály Gimnázium Irodalmi Alapítványa”

I. Az Alapítvány neve: „Szentesi Horváth Mihály Gimnázium Irodalmi Alapítványa”

Az Alapítvány székhelye: Horváth Mihály Gimnázium

Szentes, Szent Imre herceg u. 2.

Az Alapítvány jogi személy, működését a nyilvántartásba vétellel kezdi meg, és határozatlan időre alakul.

II. Az alapító adatai

Az alapító ismeretlen magánszemély, nem járult hozzá adatainak közléséhez.

III. Az Alapítvány célja

A magyar nyelv és irodalom szeretetének megőrzése, ápolása a szentesi Horváth Mihály gimnázium tanulóinak körében.

IV. Az Alapítvány vagyona

Az Alapítvány vagyona 1 000 000 Ft, azaz: Egymillió Ft készpénz, amelyet az alapító jelen alapító okirat aláírásával egyidejűleg elhelyezett az OTP szentesi fiókjának ideiglenes számláján.

Az alapító az alapítvány vagyonából 50 000.-Ft-ot felszabadít az alapítvány működtetésére (adminisztrációs költségek).

Az Alapítvány zárt, csatlakozással nem növelhető.

V. Az Alapítvány tevékenysége

Az Alapítvány céljának megvalósulása kizárólagosan az alapítványi vagyon hozadékából biztosítható.

A letétbe helyezett pénzösszeg mindenkor éves kamata használható fel jutalmazásra.

Az Alapítvány az 1997/98-as tanévtől jutalmazza azokat a magyar nyelv és irodalom tanulása, művelése terén kiváló eredményt elérő középiskolás diákokat, akik nagyszülőikig visszamenően szentesi származásúak.

Az elbírálásnál elsőbbséget élvez a magyar nyelv és irodalom tárgyú esetleges országos pályázaton vagy tanulmányi versenyen való részvétel, vagy önálló írásos dolgozatot készítő tanuló.

Amennyiben a jutalom érdemleges teljesítmény hiányában nem vagy csak részben adható ki, a megmaradó összeget könyvtárfejlesztésre, kézikönyv vagy szépirodalom vásárlására lehet fordítani.

A könyvekbe az alapítványi támogatás bejegyzendő.

A jutalom odaítéléséről az Alapítvány kuratóriuma dönt. Az indoklást jegyzőkönyvben kell rögzíteni. A jutalmat az igazgató adja át az évzáró ünnepségen vagy a Horváth Mihály-napon.

Az igazgató gondoskodik arról, hogy minden tanév kezdetén a tanulók megismerjék az Alapítvány célját, az elismerés módját.

VI. Az Alapítvány képvisellete

Az alapító az Alapítvány képviselétére és vagyonának kezelésére három tagú kuratóriumot hoz létre. A kuratórium elnöke a mindenkor igazgatóhelyettes, tagjai az iskola magyar nyelv és irodalom tanárai közül kerülnek ki.

A kuratórium elnöke: Dr. Bácskainé Fazekas Márta

A kuratórium tagjai: Vánkay Edina Sarolta, Bedő Katalin

VII. A kuratórium hatásköre és működése

Gondoskodik az alapítványi cél megvalósulásáról.

A kuratórium döntéseit szótöbbséggel hozza meg. Döntéséről köteles értesíteni az alapítót.

VIII. Az Alapítvány megszűnése

Az Alapítvány megszűnése esetén az Alapítvány vagyona az alapító okirat III. pontjában megjelölt céllal hasonló célokra használható fel.

A hasonló célú felhasználás módjáról a majdani kuratórium dönt.

Szentes, 1998. április 27.

„Hűség a Szülőföldhöz” Alapítvány

ALAPÍTÓ OKIRAT

Oláh Sándorné és Dancsó János a szentesi Horváth Mihály Gimnázium iránti nagyrabecsülésük kifejezésére, és édesapjuk, *Dancsó János emlékére*, aki rövid ideig szintén e gimnázium tanulója volt, magánalapítványt hoznak létre.

I. Az Alapítvány neve:

„Hűség a Szülőföldhöz”

Az Alapítvány székhelye: Horváth Mihály Gimnázium Szentes, Szent Imre herceg u. 2.

Az Alapítvány jogi személy, működését a nyilvántartásba vétellel kezdi meg, és határozatlan időre alakul.

II. Az alapítók adatai

Név: *Oláh Sándorné*, leánykori név: *Dancsó Rozália*

Név: *Dancsó János*

III. Az Alapítvány célja

A szentesi Horváth Mihály Gimnázium tehetséges, egy vagy több tantárgyból kiemelkedő teljesítményt nyújtó, elsősorban földműves környezetből érkező, a keresztény értékrendet elismerő, hátrányos helyzetű tanulóinak támogatása.

IV. Az Alapítvány vagyona

Az Alapítvány vagyona 500 000.-Ft készpénz, amelyet az Alapítók a jelen alapító okirat aláírásával egyidejűleg elhelyeztek az OTP szentesi fiókjának ideiglenes számláján. Az Alapítvány zárt, csatlakozással nem növelhető. Az Alapítvány működésének megkezdéséhez az Alapítók 50 000.-Ft vagyonrészét felszabadítanak.

V. Az Alapítvány tevékenysége

Az Alapítvány céljának megvalósulása kizárólagosan az alapítványi vagyon hozadékából biztosítható. A letétbe helyezett pénzüsszeg mindenkor éves kamata használható támogatásra. A támogatás odaitéléséről az Alapítvány kuratóriuma dönt. Az indoklást jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

A támogatást a második félév megnyitásakor az igazgató adja át. Amennyiben a támogatás érdemleges teljesítmény hiányában nem vagy csak részben adható ki, a megmaradó összeget a következő évi támogatás növelésére lehet fordítani. Az Alapítvány az 1998/99-es tanévtől ad támogatást.

Az igazgató gondoskodik arról, hogy a tanulók megismerjék az alapítvány célját és a támogatás módját.

Az elbírálásnál elsőbbséget élvez az a tanuló, aki:

- tehetséges, egy vagy több tantárgyból kiemelkedő teljesítményt nyújt,
- elsősorban földműves környezetből érkezett,
- a keresztény értékrendet elismeri,
- hátrányos helyzetű.

VI. Az Alapítvány képviselete

Az alapítók az Alapítvány képviseletére és vagyonának kezelésére háromtagú kuratóriumot hoznak létre. A kuratórium elnöke a mindenkor igazgató, tagjai az iskola tanárai közül kerülnek ki. Az osztályfőnökök közössége a kuratóriumi tagok jelölésénél, választásánál vétőjoggal élhet.

A kuratórium első tagjai:

A kuratórium	1. tagja és elnöke	2. tagja	3. tagja
	László Béláné	dr. Győri Antal	Matkovics Ágnes

VII. A kuratórium hatásköre és működése

Gondoskodik az alapítványi cél megvalósulásáról.

A kuratórium a támogatott diákok kiválasztásánál a szaktanárok és az osztályfőnökök közössége véleményét tekintetbe veszi.

A kuratórium döntéseit szótöbbséggel hozza meg.

A kuratórium döntéseiről az alapítókat köteles értesíteni.

VIII. Az Alapítvány megszűnése

Az Alapítvány megszűnése esetén az Alapítvány vagyona az alapító okirat III. pontjában megjelölt céllal hasonló célokra használható fel. A hasonló célú felhasználásról a majdani kuratórium dönt. A döntésről az alapítókat tájékoztatni kell.

Szentes, 1998. március 15.

Függelék

Harmincöt éve Szentesre látogatott Németh László

Németh László (1901–1975), a XX. század egyik legjelentősebb magyar írója és gondolkodója 1925. december 15-én nyerte meg a *Nyugat* novellapályázatát a *Horváthné meghal* című elbeszélésével. Innen számítható írói pályája.

Minthogy a mindenkori hatalom sohasem kedvelte Németh Lászlót – előbb baloldalinak, utóbb jobboldalinak minősítette –, a hivatalos Magyarország 40 éves írói jubileumán sem részesítette olyan fényes ünneplésben, mint annak idején Jókait vagy Mikszáthot. Pusztán Mezőszilason, gyermekkori nyarainak színhelyén rendeztek ünnepséget a tiszteletére a jeles évfordulón.

Az író azonban a jubileumi év őszén sorra látogatta azokat a barátait, akik „szellemi szigetet” (az író kedvelt kifejezése) jelentettek számára.

Ezért jött Szentesre is 1965 novemberében. Vendéglátója dr. Mátyás Sándor, a szentesi Horváth Mihály Gimnázium magyar–latin–görög–francia–angol–orosz szakos tudós tanára. Kettejük barátsága Németh László hódmezővásárhelyi gimnáziumi tanárkodása idején (1945–1948) kezdődött. Ekkor Mátyás Sándor is a vásárhelyi gimnázium tanára volt.

Németh László 1965. november 27-én, szombaton a déli vonattal érkezett Szentesre. Előtte Mátyás tanár úr engem hívott a vasútállomásra, az író fogadására. Az állomásról gyalog mentünk vendéglátójának a Kossuth utcából nyíló zugban lévő lakására. Vacsorára ide volt hivatalos Hódmezővásárhelyről a Sipka házaspár. (Dr. Sipka Sándor magyar–latin–orosz, felesége, Serfőző Rózsa magyar–latin–francia–orosz szakos gimnáziumi tanár volt.) Velük ugyancsak több évtizedes barátság kötötte össze az író. Németh László írásaiban is vall arról, hogy az együtt töltött évek beszélgetései, az orosz nyelv tanulása a Sipka házaspárral, majd levelezésük milyen inspirációt jelentett írói munkájához.

Az esti találkozás résztvevői szerint Németh László vitte a szót. Őszinte nyíltsággal osztotta meg gondolatait, aggodalmait a meghitt, baráti társasággal.

A szombati vacsora után Németh László a Petőfi Szállóban aludt. Másnap délelőtt a szállodából ismét a vendéglátó lakására kísértük az író. Itt elutazásáig értékes és tartalmas beszélgetés folyt. Mátyás tanár úr előzetes hívására itt találkozott az író szentesi tisztelőivel: Zoltai Istvánnal, a Horváth Mihály Gimnázium tanárával; jelen volt Nagykőrösről Nánási Miklós tanítóképző intézeti tanár és jómagam.

Nehéz összefoglalnom és visszaadnom az íróval való személyes találkozás közben szerzett benyomásaimat, azoknak tartalmi és hangulati elemeit.

Németh László nem átlagos megjelenésű, magas, széles vállú, erős csontozatú férfi volt, alkatához arányos, feltűnően nagy fejjel. Ezzel ellentétben arca lágy vonásaival nőiesen szép. Kék szemével vizsgálódva tekintett a beszélőtársára. Az volt az ember érzése, hogy nem rá, hanem belé néz. Keskeny, összeszorított ajka, erős álla akaratát jelezte. Sima, kellemes társasági modora ellentétben állt írásainak hangnemével. Beszélgetés közben tett megjegyzései tömören mutattak a lényegre, olykor még többletjelentésük is volt.

Amikor pl. a vasútállomáson fogadtuk őt, Mátyás Sándor konstataulta, hogy az író másodosztályú kocsiban utazott. Rögtön meg is kérdezte: „Te nem első osztályon utazol?” A válasz: „Nem. Szeretek az emberek között elvegyülni, hallgatni, mit beszélnek.”

Én örömmel közöltem vele, hogy aznap este a televízió a Madách Színházról Tolnay Klári főszereplésével a *Mathiasz panzió* című drámáját közvetíti. „Akkor meghal a darab” – válaszolta. Csak utóbb értettem meg – remélem jól –, hogy a színházi előadás számára csalódást hoz saját darabjainál, mert nem az valósul meg a színpadon, amit írás közben belső látásával megteremtett.

A vasárnapi beszélgetés során feljött a szó a Sipka házaspárról. Ekkor hangzott el Németh László sommás elismerése: „Sipkáné nyelvzeni”.

Kedves színfoltja volt együttlétünknek, amikor Mátyás tanár úr részletező panaszait így nyugtázta az író: „Sándorom, jó veled találkoznom; melletted az ember egészségesnek érzi magát.” Akik ismerték Mátyás Sándor betegségekkel való túlzott félelmét, azok tudják igazán, mennyi emberismeret, ironia, megbecsülés és baráti, férfias csipkelődés húzódott meg ebben a mondatban.

A vasárnap déli vonathoz szentesi barátja és tisztelői kísérték.

A jubiléum látványos, ünnepi búcsúztatásban nem részesült. Felszállt a szerelvény másodosztályú kocsijába, szerényen helyet foglalt az utasok közt. Azok aligha sejtették, hogy útítársuk Kossuth- és Herder-díjas, európai hírű magyar író.

2000. november 27.

Bucsány György

A francia nyelv tanításának története a gimnáziumban

Ünnepeltünk.

A francia kultúra csodálatos világa városunk oktató munkájában színes eredményeket, sokszoros tartalmat és bontakoztatott ki.

A Köztársaság Térei Általános Iskola 1972-ben indította el a francia nyelv oktatását. A cél a nagyhírű gimnázium francia nyelvtanításának megalapozása és az általános iskolás gyermekek világának színesítése és gazdagítása volt. A francia tagozat megalakulásának 25 éves általános iskolai és 30 éves gimnáziumi jubileuma, melyet 1997. május 31-én bensőséges keretek között ünnepelt a két iskola, emlékezetes esemény marad a régi és az akkori diákok számára.

Pánczél Jolán tanárnő fáradságot nem kímélve gyűjtötte össze az elmúlt évszázadokra visszatekintő iskolatörténet francia vonatkozású mozaikjait.

1715 óta vannak adatok arról, hogy Szentesen az eleminél magasabb szintű iskola létezett a református egyház tulajdonában. Ebben az úgynevezett „latin iskolában” a diákok latin és görög klasszikusokkal ismerkedhettek meg, majd az iskola elvégzése után teológiai tanulmányokat folytathattak, külföldi akadémiákon tanulhattak tovább. Az iskola vezetői a debreceni református kollégiumból jöttek Szentesre. 1859. október 1-jén nyílt meg a négyosztályos iskola, mely később hatosztályossá bővült. 1869-ben az iskola református gimnáziumból a város által fenntartott intézménnyé alakult át.

1871 őszén kapott tanári kinevezést Frank Ármin, aki francia és német nyelvet, valamint természetrajzt tanított. Ettől az évtől lehetett a franciát mint rendkívüli tárgyat tanulni. Frank Ármin működése 1883-ig tartott, amikor az a rendelet lépett érvénybe, hogy érettségivel nem rendelkező egyén gimnáziumi tanárként nem alkalmazható. Ugyanakkor az iskolaszék kénytelen volt megvitatni, szükség van-e egyáltalán a francia nyelv tanítására a hamarosan felépítendő új gimnáziumban. A következő döntést hozták: „Minthogy ma már a műveltség egyik elengedhetetlen feltétele a modern nyelvekben való jártasság,” a francia mint rendkívüli nyelv tanítását fenntartja. Amennyiben pedig a francia nyelv tanítása a Frank Ármin ügyével szoros kapcsolatban van, erre vonatkozólag az iskolaszék a következőket javasolja: „alkalmaztassék Frank Ármin tanár a leendő gimnáziumban és a polgári leányiskolában a francia nyelv tanítására, továbbá a jövő iskolai évben megnyíló földműves iskolánál mint óraadó tanár a nem szaktárgyak tanítására, végül a városi alsó ipari iskola 3. osztályának

tanítására. Így a város nem volna kénytelen őt elbocsájtani és nem kellene az elbocsájtásból származó kellemetlenségekkel leszámolnia, viszont Frank Ármin tanárnak is, ki már tizenkét és fél év óta szolgálja a város tanügyét, jövő existenciája biztosítva volna.”

Az új épületben az oktatás az 1888–89-es tanévtől működött, ahol a francia nyelv tanításáról a következőképp határoztak: „A francia nyelv taníttassék a II. osztálytól felfelé az önként vállalkozóknak. A francia nyelv tanításánál az eddigi mód szerint az osztályonkénti beosztást javasolja alkalmazni, oly módon, hogy minden osztály külön-külön hetenkint 2 órát, csak az 5. és 6. osztály kapcsoltatnék össze, ezen két osztály együttesen szintén két órát adna hetenkint.” (Frank Ármin fizetését 940 Ft-ban állapították meg, valamint 200 Ft lakbért kapott.)

1891-től 8 osztályossá alakult át a gimnázium, s 1892-től érettségi vizsga is tehető volt az intézményben. Maradt a francia mint választható nyelv. Új tanárra lett viszont szükség, erre utal az akkori igazgató jelentése: „Minthogy erre ő a jelenlegi tanárokat felkérte, hogy van-e közülük valaki, ki e nyelvnek tanítására vállalkozik? E felhívás következtében dr. Berecz Sándor kijelentette, hogy ő hajlandó a francia nyelv tanítására vállalkozni, de csak a kezdők tanítására, amennyiben ezen nyelvvel már rég idő óta foglalkozott és így haladottabb tanulók oktatását még ez idő szerint el nem vállalhatja.” A francia nyelv tanítása ekkor annyira válságossá vált, hogy úgy próbálták megoldani a tanárhiányt, hogy a francia nyelvet tanulni kívánó diákoktól külön fizetséget próbáltak kérni. Ezt a felvetést végül is kénytelenek voltak elvetni, s az oktatás dr. Berecz Sándor vezetésével heti két órában tovább folyt. (Mint óraadó, fizetését heti 11 óra után évi 495 Ft-ban állapították meg.) 1897-ben a gimnázium állami főgimnáziummá alakult át. 1906-ban dr. Berecz Sándor helyett Rácz Győző vette át a francia nyelv tanítását, 1909-ben pedig Dongó Orbán. Az 1913-as évben rendeletileg engedélyezték a leányoknak nyilvános tanulói felvételét a gimnáziumba.

Az első világháború miatt viszont csökkent létszámmal folyt a tanítás. Tanulmányútja során a háború idején Franciaországban rekedt dr. Soltész Gyula tanár. A Kuncz Aladár regényéből ismert Fekete kolostorban tartották fogva, ahol a szerző fogolytársa volt. „Párishoz, a franciákhoz, irodalmukhoz és művészetükhöz nem volt semmi különösebb köze” – írja róla Kuncz Aladár. Dr. Soltész Gyula latin–történelem szakos tanár volt, csak szakos híján tanította a francia nyelvet. A gimnázium épületében pedig az oktatással párhuzamosan a munkácsi kórház működött. 1918/19-ben Dongó Orbánt áthelyezték, helyébe Tímár József került. 1919 nyarán tért haza a franciaországi internálásból dr. Soltész Gyula, de munkáját a

román megszállás miatt csak decemberben kezdhetette el. 1920-ban a tanítás zökkenőkkal, de egész évben folyt: pl. tüzelési nehézségek miatt novembertől március közepéig 40 perces órák voltak. 1922-ben nevezték el a gimnáziumot Horváth Mihályról.

1924-ben az újabb rendelet szerint háromféle középiskola volt az országban: gimnázium, reálgimnázium és reáliskola. A Horváth Mihály Gimnázium reáliskola lett. Ennek megfelelően növekedett az idegen nyelvek óraszámáa heti 5 órára, melyet 1931/32-ben leszállítottak heti 4 órára. 1933-ban nyugalomba vonult kollégája, Molecz Béla helyébe lépett Nagyajtósi István, a „Nagy Monsieur”. Kovács Tibor magyar–francia szakos tanár 1934-től 1937-ig tanított a gimnáziumban. 1935/36-ban új tantervet vezettek be, melynek értelmében a francia nyelv helyett IV. és V. osztályban görögöt is lehetett választani. Egyről négyre emelték a testnevelésórák számát, s délután heti 2 óra levele foglalkozás folyt – érlelődött a második világháború.

A háború alatt az iskolában német hadikórház működött, s a tanítást nyugdíjasok és új tanárok alkalmazásával tudták újrakezdeni 1945. január 8-án. A franciaoktatásban nem volt különösebb változás. Rendkívüli tárgyként valamennyi osztályban tanítható volt az orosz nyelv, indítottak agrár-szakérettségis tanfolyamot, bevezették a takarékbélyeg-gyűjtést, levelező tagozat indult. Dr. Mátyás Sándor magyar–latin–francia–angol–orosz szakos tanár 1948-tól 1963-ig tanított Szentesen. Előtte Hódmezővásárhelyen dolgozott, az ő tanácsára hívták meg Németh Lászlót tanítani Vásárhelyre. Égető Eszter történetét ő ismertette meg Németh Lászlóval, s lett Bozsó Mátyásként a regény egyik szereplője. Különösen angol nyelvből jelentős a munkássága, de a francia kultúra tisztelete mélyen áthatotta tanítását.

1954–55-ben görög–macedon diákokat fogadott be az iskola. Nagyajtósi István az „Oktatásügy Kiváló Dolgozója” kitüntetést kapott. 1958/59-ben kapta a gimnázium az első magnetofont, s rá egy évre az első televíziókészüléket. 1959-től 1963-ig tanított franciát Ágoston György tanár. Az 1963/64-es tanévtől kezdett tanítani Kovács József magyar–francia szakos tanár („Monsieur Forgeron”). 1968-ban nyelvi laboratóriummal gazdagodott az iskola. Józsa György orosz–francia szakos tanár óraadói megbízást kapott. 1969-ben nyugdíjba vonult Nagyajtósi István, de tanított továbbra is óraadóként.

Nagyajtósi István nevéhez fűződik a francia nyelvi tagozatos osztályok létrejötte, melyhez speciális tantervű Gimnáziumi I. és II. osztályos tankönyvet írt, s megkapta a „Szentés város fejlesztéséért” emlékérmét, Franciaországban pedig az Akadémiai Pálma-rendet.

1963-ban beindult a szakosított tantervű osztály francia nyelvből. Az első osztály osztályfőnöke Barta László volt. 1966-tól egy 0osztályon belül már nemcsak francia tagozatos,

hanem francia–angol, 67-től pedig francia és orosz tagozatos tanulók jártak együtt ugyanabba az osztályba.

1969/70-ben vezették be a szaktanterem-rendszert (kabinetrendszer). A tanév elején első alkalommal indítottak speciális 12 órás francia szakosított csoportot, mely várakozáson felüli eredményeket hozott. Gidófalvy György, az akkori igazgató a következőket írta a nyelvi tagozatos osztályokkal kapcsolatban: „A nyelvi szakosított osztályok lényege és célja a vágyak és a reális lehetőségek ellentéteinek összeecsapása közben kristályosodott ki. A vágyakban ugyanis kezdetben az fogalmazódott meg, hogy minél többen legyenek nyelvészek. A reális lehetőségek viszont a vágyak teljesülését csak a legkiválóbbaknak biztosították annak ellenére, hogy a legtöbbben minden korábbi nyelvtanítás eredményénél jóval magasabb szintre jutottak el. Az ellentmondást maguk a tanulók oldották meg, hiszen közülük sokan végzik az orvosi, gyógyszerészeti, mérnöki, agrár stb. tanulmányokat, ugyanakkor az is igaz, hogy az átlagosnál jóval többen tanulnak nyelvészetet. Magam nem találkoztam közülük olyannal, aki megbánta volna, hogy meglehetősen jól megtanult franciául, sőt ez kifejezetten hasznukra szolgált.”

1971-ben kinevezték Tatár Rózsa francia–orosz szakos tanárnőt. A gimnázium három volt diákja kapott egyszerre kinevezést különböző egyetemek francia tanszékeire: dr. Fodor István, Szabics Ferenc és Németh Jenő.

1972-ben helyezték üzembe a 33-as teremben az oktatógépet.

1972/73-ban a magyar–francia kulturális államközi egyezmény értelmében munkába állt az első francia lektor, Gilbert Millet és 1974-ig maradt iskolánkban.

1974/75 – új lektor érkezett szintén két évre: Bernard Micaud. 1974-ben Kovács József a Kulturális Kapcsolatok Intézete javaslatára, a magyar–francia csereegyezmény alapján a lille-i egyetem magyar lektora lett.

1976/77 – Leonard Fontana az új lektor. Dr. Bácskai Mihály és dr. Bácskainé Fazekas Márta megkezdtek pályájukat a gimnáziumban. Mucsi Mária IV/A osztályos tanuló kiemelkedő eredményt ért el az OKTV-n.

1978/79 – Kovács József hazatért Franciaországból. Yves Garniron vette át a lektori órákat a tagozatos diákoknál. Ugyanebben az évben kezdett itt dolgozni Tary Gábor történelem–francia szakos tanár.

1979/80 – a III/A csapata 5. helyen végzett a rádió francia nyelvű pályázatán (Cubes).

1980/81 – Jean Ramel lektor érkezett, Kovács József a József Attila Tudományegyetem francia tanszékére távozott. Antonjuk Éva tanárnő első éve a gimnáziumban. 1981-ben áttértünk az ötnapos munkahétre. Bevezették az iskolai nyílt napot az általános iskolás tanulók pályaválasztásának megkönnyítése céljából.

1982/83 – Renaud Lallement lektor érkezett az iskolába. Négyesi Zsuzsa III/A osztályos tanuló országos 2. helyezett, Bucsány Kornélia országos döntős volt az OKTV-n. Iskolánkban megjelent az első számítógép.

1983/84 – Antonjuk Alexandr első éve a gimnáziumban. Bucsány Kornélia IV/A újra döntős lett az OKTV-n, Balázs Enikő pedig ötödik helyezést ért el.

Fizetés nélküli szabadságra ment dr. Bácskainé Fazekas Márta, aki strasbourgi lektori szolgálaton lévő férjéhez települt ki a családdal.

1985-ben ötödéves egyetemi hallgatóként kezd tanítani Volosinné Lucza Éva és Pánczél Jolán, mindketten francia–orosz szakos tanárok. 1985-ben indult az első diákcsera Elzászba, Chatenois-ba. OKTV 8. helyezést ért el Kis Gábor, Fekete Katalin pedig 16. lett. László Tímea a magyar és a francia rádió műveltségi versenyén elért első helyezéseért franciaországi utat nyert. 1983-tól 1986-ig nem volt lektora a gimnáziumnak, ekkor Bernadette Pain érkezett Szentesre. Mesélte: az vonzotta ide, hogy nem tudta elképzelni, mennyire lapos a Nagy Magyar Alföld. 1987-ig maradt Szentesen, magyar néprajzzal foglalkozott.

1986/87 – a Francia Intézet és a nagykövetség közreműködésével megrendeztük a francia könyvek kiállítását az Ifjúsági Házban. László Tímea OKTV 7. helyezett lett.

1987/88-ban Vida Enikő OKTV 8. helyezett, s Barta Edit is kiválóan szerepelt. Az énekkar Strasbourgban vendégszerepelt, a Chatenois-iakat pedig Szentesen láttuk vendégül. 1989-ben Catherine Jonas tartotta a társalgási órákat, őt Françoise Le Lièvre, s a következő évben Habiba Boumlik követte.

1988/89-ben országos tanulmányi eredményeik elismeréseként dicséretet kaptak: Bottyán Erika, Orosz Krisztina, Barna Zsolt, Karácsonyi Csilla és Mészáros Anita. Bemutattuk Ionesco: *Kopasz énekesnő* című darabját itthon és Franciaországban is. A legjobb franciás díját év végén Vida Enikő nyerte el. A Bácskai házaspár hazatért a strasbourgi kiküldetésből. Megszűnt az orosz mint kötelező tantárgy, a francia második nyelvként is választható lett a nem tagozatos osztályokban.

Pánczél Jolán, Antonjuk Éva

Egy görög lány Szentesen

A Horváth Mihály Gimnáziumba az ötvenes években több görög diák is járt. Az év könyv szerkesztői véletlenül kerültek kapcsolatba az egyikükkel, Dukova Szlávával.

Létrejött egy találkozó itt Szentesen, mert szerette volna látni a várost. Ez alkalommal elmesélte az életét, majd utóbb leírta a történetét a Krónika számára.

Dukova Szláva
szentesi gimnazista
korában...

...és ugyan
abban
az időben egy hócsa-
tában

Észak-Görögország (1947)

Még javában dúlt a polgárháború a kormánycsapatok és a partizánok között. A kormány egy neki tetsző, a királyi párthoz közeli demokráciáért, a partizánok népi demokráciáért küzdöttek. E háború ellenségekké tett még családtagokat is, apa a fia ellen, testvér a testvér ellen fordult, ha különböztek a nézeteik. Ezért nevezték polgárháborúnak. Én, Duka Evdoxia 1942-ben születtem második gyermekként a Duka családban. Apám, polgári munkáját tekintve kőműves építőmester volt. Szegény család volt a miénk: apánk alkalmi munkából élt, majd beállt partizánnak abban a reményben, hogy a család anyagi helyzete jobbra fordul, ha népi demokrácia jön létre. Nem így történt: még rosszabb lett a helyzetünk, mert a családfő elment. A pénzforrás megszűnt, a család nélkülözött. A nővérem otthon segédkezett, én 5 évesen a közeli falvakat jártam, ahol rokonaink éltek: tőlük kértem és hoztam haza a mindennapit. Otthon volt még a hároméves öcsém és a pár hónapos csecsemő húgom. Amióta apánk beállt partizánnak, a család élete pokollá vált. A besúgók állandóan résen álltak, éjszakánként, ha apánk belopózott a lakásba, a megfelelő helyen jelezték, és rajtaütésszerűen megjelentek a katonák. Ilyenkor a falusi és rokoni összetartozás jelzett, és apánknak mindig sikerült egérutat nyernie. Egy ilyen eset után, mivel nem sikerült apánkat elfogniuk, a kormánycsapatok katonái a besúgókkal együtt benzinnel körbelocsolták és felgyújtották a házat, majd elmentek. Mi anyámmal, a négy gyerek és nagymamánk is a lakásban voltunk. Anyám az emeletről egyszerűen ledobált bennünket, hogy ne égjünk benn, de a csecsemőt és a nagymamát kivitte az égő kapun. A szomszédok és a falu jó akaratú népe segédkezett a tűz oltásában. Apánkat ritkán, és csak éjszaka láttuk, amikor már aludnunk kellett volna. A puskáját – ami neki az életét jelentette – mindig a sarokba tette; érdekes módon én mindig érdeklődéssel nézegettem és simogattam. 1948 nyarán minden egyes faluban közleményt adtak ki, hogy amelyik szülő akarja, elküldheti a gyerekeit egy idegen országba. Ott bizonytalan időre ellátást és háborítatlan életet biztosítanak számukra. Anyám úgy döntött, hogy a 10 éves nővéremet és engem, aki akkor 6 éves voltam, odaad. Ősz volt. Egy teherautó állt be a falu központjába. A nővérem és én és még egynéhányan felmáztunk rá, majd amikor a kocsí megtelt, elindultunk. Még egy darabig láttam anyám fekete ruhába öltözött alakját, amint integetett a fekete kendőjét lobogtatva. Szívem megtelt keserűséggel, és akkor éreztem csak meg, hogy a két testvérem és az anyám már nekem nincs, csak a nővérem, akinek mindig szorítottam a kezét, mert akkor csak az a kéz jelentette számomra az otthonot. Egy idő után kiszálltunk a kocsiból, megvártuk, amíg leszáll az éjszaka, hogy biztonságosan tudjunk haladni a jugoszláv határ felé.

Ezek az éjszakák még néhányszor megismétlődtek, amíg elértük a határt. Közben többször megálltunk pihenni; emlékszem, mindig éhes voltam. Amikor éppen el kellett futni egy rakéta fényétől, a falubeli fiúk között mindig akadt, aki a vállára vett és szaladt velem. Futás közben egyszer a sötétben beleestem egy fedetlen kútba, de az egyik fiú kimentett, miközben arra is figyelni kellett, hogy addig oda ne érjen a rakéta fénye.

Végre átléptük a határt. Sok-sok gyerekkel együtt egy táborban helyeztek el bennünket egy Bitola nevű faluban. Förtelmes életünk volt, de jobb híján jó volt az is. Mennyi ideig voltunk ott, nem tudom. De azt igen, hogy vonattal érkezünk Budapestre. Legelőször egy Mátyás laktanya nevű helyiségbe vittek bennünket. Végeláthatatlan sor állt előttem, és mindenkinek az adatait kérték. Természetesen görög felügyelők is voltak velünk. A mi falunkból volt még egy nagylány, akire az anyánk rábízott bennünket, figyelmeztetve őt, hogy nagyon vigyázzon ránk. Őt Olgának hívták.

Mivel se kommunikálni, se írni nem tudtunk, így mindenkinek alumínium bilétát raktak a kezére, név helyett számmal. Én a 878-as számú bilétát kaptam karperecként, a nővérem a 879-est.

Ezután egy fürdőbe vittek bennünket, ahol tetőtől talpig lefürödtünk, tiszta ruhát kaptunk, és a sajátunkat nem láttuk többé; igaz, tetvesek és piszkosak voltunk. Ezzel együtt a gyönyörű piros köves arany fülbevalóm is eltűnt, a nővéremé szintén, hiszen fürdés előtt ennek a levétele is kötelező volt.

A fejlődésben lévő gyerekeknek sok ennivalóra lenne szüksége, de Magyarország csak nemrég szabadult fel, sok volt az állami gondozott gyerek.

Zárt közösségben éltünk, idegen szót nem hallottunk. A kerítésen belül állva sokszor nyújtottuk ki a kezünket, hátha az arra járók közül valaki ad valamit a csöpp tenyerünkbe.

Nem tudom, mi oknál fogva, de sokszor költöztünk egyik otthonból a másikba: Fót, Balatonszabadi, Pétfürdő és végül Dég.

1950-től 1954-ig a dégi kastélyban gyönyörű környezetben éltünk a nővéremmel – számos hasonló sorsú görög gyerekkel és nevelőinkkel. 1954-ben a nővérem elvégezte a nyolcadik osztályt én pedig a hatodikat. Budapestre kerülünk: nővérem fényképészipari tanuló, én 7. osztályosnak. Ekkor kaptunk hírt arról, hogy apánk még 1949-ben, a háború bukása után meghalt, amikor éppen menekülni akart az országból Jugoszlávia felé. Sokukat

körbekerítették, kiásatták velük a saját sírjukat, és belelövöldözték őket. Ilyen jeltelen domb sok létezik Észak-Görögországban.

1954 augusztusában egy dégi nevelő házaspár kísért fel néhányunkat Budapestre a zugligeti leányotthonba. Amikor ez a házaspár visszament Dégre, nagy üresség maradt a szívemben. Velük úgy-ahogy beszélünk magyarul, de amikor otthagytak bennünket a magyar lányokkal, egy kicsit féltünk tőlük, mert nem ismertük jól a nyelvüket. De hamar összeharagultunk velük, minden lány igyekezett egy-egy barátnőt fogni magának. Kitűnő tanító- és nevelőnők voltak. Ez a nevelőotthon azelőtt zárda volt, és bennünket is ilyen rendszerint neveltek. Dél előtt tanítás, délután tanulás és szabadfoglalkozás. Varrni, vasalni, hímezni tanítottak bennünket. Sokszor vittek moziba, színházba vagy operába. Vasárnaponként kimenőt kaptunk. Én szerencsés voltam, mert a nővérem is Budapesten lakott egy görög munkásszállón. Ilyenkor vasárnap ő a menzán ebédelt – 1 forintért. Ezt az ebédet osztottuk el egymás között, amikor meglátogattam. A vasárnapokat ezekért a találkozásokért vártam nagyon, hiszen egyedül utazhattam a városon keresztül, és boldog voltam, hogy van nővérem. 1956-ban elvégeztem a 8. osztályt. Gimnáziumba jelentkeztem, vagy ötvös tanulóknak. Az otthon elintézték mindent, így felvettek Szentesre a Horváth Mihály Gimnáziumba.

1956. szeptember elseje előtt egy héttel az intézet egyik nevelőasszonya engem és egy másik lányt elkísért a Nyugati pályaudvarra. Az otthonból kapott ruhaneműt egy régi bőröndbe téve felszálltunk a szentesi vonatra. Csak állóhely jutott nekünk. A társammal vigyáztunk arra, hogy ne beszélgessünk hangosan, mert a nyelvet még mindig nem tudtuk jól, és tartottunk attól, hogy belénk köthet valaki. Mellettem egy bő szoknyás néni állt, esküvőre ment valahová. A vonat zötykölődött, és összekoccantunk. A táskájában egy törékeny készlet volt, amiből egy poharat sikerült összetörnöm. A néniből csak úgy dőlt a szóáradat, de szerencsére megállt a vonat, és megérkeztünk Szentesre.

A társnőmmel azon az úton indultunk el, amerre a legtöbb ember ment. Jó ideje gyalogoltunk már, de még mindig nem kérdeztük meg senkitől, hogy merre van a gimnázium kollégiuma. Egyszer csak menetelés közben, nehéz félcipőben lépegetve, kinyílt a bőröndöm, és a járdán hevert mindenem. A szégyentől kitört belőlem a sírás. A társam segített, mindent belegyömöszöltünk a bőröndbe, és elindultunk. Egy szembejövőtől megtudakoltuk, hogy merre találjuk a kollégiumot, és mentünk tovább. Hamarosan megérkeztünk, és nagy meglepetésünkre már ott találtunk más görög lányokat is. Nagyon megörültünk nekik. A kollégiumban sok kedves

lánnyal barátkoztunk össze, de bennünk mindig is volt egy kis intézeti visszafogottság, ezért lehetőleg külön csapatot alkottunk. Az osztálytársaink is úgy tekintettek bennünkre, mint görög csodabogarakat, de azért igen kedvesek voltak velünk. Ami a tanulást illeti, nehezen ment, hiszen a nyelvvél is voltak problémáink. Ha valamit nem értettünk, nem mertünk kérdezni. Emiatt nem sok kedvet éreztem a tanuláshoz, mert láttam, hogy nem haladok, pedig ha bátrabb lettem volna, lehet, hogy kedvvel tanultam volna. Tetszett az egyenruhánk a hozzá való tányérsapkával, büszke voltam, hogy gimnáziumba járhatok, de a tanulástól féltam. Szégyelltem, ha valamire nem tudtam felelni az órán, pedig éreztem, hogy ha valaki a szárnyai alá vett és segített volna a tanulásban, akkor kedvvel jártam volna az iskolába.

Októberben kórházba kerültem, mert a szemem trachomás lett. Hirtelen nagy pánik tört ki a kórházban, minden orvos szaladgált ide-oda, és azt mondták: Lehetőleg mindenki hagyja el a kórházat, a megfelelő gyógyszereket mindenkinek odaadják. Nem értettem, mi ez, hiszen a szemem reggeltől estig be volt kötve. Most mi lesz? A kenőcsöt a kezembe nyomták, és hazaküldtek. A kollégistákat hazavitték a szüleik, csak mi, állami gondozottak maradtunk ott. A történelem- és irodalomtanárnőnk, aki egyúttal a kollégium igazgatója is volt, azt mondta: Lányok, forradalom vagy háború van, ne menjetek ki az utcára, mert orosz tankok vannak kint, nem tudjuk, mi lesz. Maradjatok itthon, felelős vagyok értetek.

Jártunk iskolába, de félve. Az utcán csak kettesével mehettünk. A kollégium és a gimnázium között volt egy tiszti ház, oda most beköltöztek az oroszok. Fiatal, 14-15 éves fiúk örködték puskával a vállukon. Az egészségem nem volt a legjobb, a szemem égett annak ellenére, hogy állandóan kenegtettem. Mi, görög lányok együtt mentünk az utcán hol hárman, hol négyen. Nem értettük teljesen a helyzetet, éppen ezért iskolába jövet-menet megálltunk, hogy a fiatal orosz örökkel váltsunk egy-két szót. Ugyanis én a görög nemzetben belül macedón nemzetiségi vagyok. A macedón – mint szláv nyelv – nagyon hasonlít az oroszhoz, ezért valamennyire tudtunk beszélni velük. Elmondták, hogy őket idevezényelték azzal, hogy Magyarországon rendet csináljanak; nem szívesen jöttek, de muszáj volt. Az egyik tanárnő rossz szemmel nézte csevegésünket az orosz fiúkkal, és minden este megvonta tőlünk a vacsorát, mert beszélgettünk a „tökmagköpködőkkel”. Fenyegetett és kiabált, szégyenszemre mindig állnunk kellett a vacsora alatt. De a fenyegetés nekem nem használt, nem értettem a politikát, nekem a gyerek társ volt, még ha orosz volt is az illető. A háború nyomai még elevenen éltek bennem, hiszen odahaza állandóan bujkálni kellett a riadók és a bombázások miatt. Itt végre ilyen már nem volt, de féltam, hogy valami hasonlóra számíthatok.

Egyik délután a kollégium ajtaján puskatussal dörömböltek. Megijedtünk mi is, és az igazgatónőnk családja is. Az igazgatónő kinyitotta a kaput, és belépett három-négy fekete bőrkabátos puskás vagy gépfegyveres ember, és azt mondták: Kinél van barna kis könyv? (Ez ugyanis egy olyan könyv volt, amelyikben a képeken lefejezett emberek, akasztott emberek voltak, tiszta borzalmak. Az akkori forradalom alatt nyomtatták.) Szerencsére a vezetőnőnk előre figyelmeztetett bennünket, hogy semmisítse meg, akinél ilyen van, mert baj lehet belőle. Így egyikünkönél sem találtak ilyet, noha mindent felforgattak. Ezután, hogy nyomatékot adjanak az akaratuknak, elvittek bennünket a városházára. A legfelső emeleten egy nagy teremben sokan voltak még rajtunk kívül. Leültünk, és hallgattuk a beszédüket. Olyasmit mondtak, hogy vége a zsarnokságnak, majd ők veszik át a hatalmat. Egyszóval én ebből az egészből semmit sem értettem, hiszen akkor semmiféle zsarnokságot nem tapasztaltam, iskolába jártam, volt mit enni, szabadon jöttünk-mentünk a városban, néha egy-egy kis barátnőm elvitt a falujába a szüleihez, bejártuk a szentesi határt. A politika nem érdekelt, és nem is értettem. Karácsony táján ugyanilyen helyzet uralkodott, és felmentem Budapestre a nővéremhez azzal a gondolattal, hogy ha történik valami, legalább együtt legyünk. Ő ott három napot dolgozott és hármát tanult. A munkásszállón havonta fizetett a tanulási pénzéből, de engem nem szívesen látott ott a vezetőség. Így egy ágyban aludtunk, hogy ne foglaljak el másik ágyat, amiért fizetni kellett volna. Reggelente, amikor a nővérem dolgozni ment, elkísértem egy darabon, a Lenin körúton. Nem volt biztonságos ott végigmenni, mert nem lehetett tudni, melyik háztetőről céloznak. Izgultam érte. Szerettem volna, ha visszamegyünk Görögországba, addigra ott viszonylagos béke volt, véget ért a háború. A nővérem utolsó éves ipari tanuló volt, így nem akartam itt hagyni.

Szentesen második gimnazista lettem, de még az első félévben visszamentem Budapestre, végleg. Munkám nem volt, a nővérem tartott el, mindennap adott egy tízest: ebből vegyél valamit enni, és átszállóra is teljen, mert csak úgy tudsz munkát szerezni, ha utánajársz, mondta. Minden gyárkaput ismertem már, de munka nem volt. Egyszer elhatároztam, hogy elmegyek a szakszervezetek házába, ahol egy görög veterán töltött be valamilyen posztot. Hátha ő közben jár az érdekemben. Annyit értem el, hogy azt mondta: Várni kell egy darabig, mert csak három műszakos munka van az ORION gyárban, és csak januárban lesz felvétel. Eljött a január, és felvettek. Dolgoztam decemberig. Időközben megismerkedtem egy görög fiúval. Más városból jött, hogy görög feleséget keressen magának. Két hónapi ismeretség után decemberben összeházasodtunk. Miskolcra jöttünk lakni.

A katonai junta leverése után 1975-ben sikerült először hazalátogatnom Görögországba 1948 óta. Addig se ki, se be nem mehetett senki. A kislányom ekkor 10 éves volt, ketten utaztunk haza vonattal. Előzőleg odatelefonáltunk a testvéreknek, hogy mikor érkezünk. A szaloniki vasútállomáson leszálltunk. Végül is nem tudtam, ki jön elénk. Csak reméltem, hogy az öcsém jön, hiszen egy nőnek, mármint a húgomnak otthon van dolga. A peronról lassan-lassan elmentek az utasok, de testvér sehol. A lányomnak azt mondtam: Erre a lócára leülsz, és senkihez nem mégy oda, majd én szétnézek. Járkáltam a peronon fel-alá, és mindig ugyanazt a férfit láttam: szintén oda-vissza járkált. Egy kicsit éreztem, hogy talán ő lesz a testvérem, és mintha hasonlított volna is hozzám. Egyszer csak a lányom felugrik a lócáról, utánam szalad és azt mondja: Anyu, ez a bácsi a nevemen szólított, biztosan ő a te testvéred. Ahogy odanézek, látom, hogy ő az a férfi, akit én is nézegettem. Összeöleleztünk, és rögtön ott termett a sógorom is. Az ismerkedés ezzel megtörtént. Leguggoltam, és megcsókoltam a peron betonját, így üdvözöltem újra Görögországot.

Beszálltunk a kocsiba, és elindultunk egy 190 km-es útra, hazafelé a falumba. Az égis erő magas hegyek oldalán vágott utakon keresztül végre megérkeztünk a falu központjába. Sok-sok férfi és fekete ruhába öltözött idős asszony állt sorban, és valahonnan hirtelen előjött a húgom. Rögtön megismertem, hiszen a hasonmásom. Összeöleleztünk, sírtunk. Amikor kibontakoztunk, azt mondta: Itt ez a sok asszony, megismered az anyánkat? Én végignézttem őket, de mind egyformának tűntek a fekete kendők alatt. Erre a húgom odavezetett az egyikhez, akinek a szeme tele volt könnyel, és eddig a mustra közben nem vettem észre. Egy megtört öregasszony állt előttem, aki valójában 61 éves volt, de akit én nagyon öregnek találtam. Összeöleleztünk és sokáig sírtunk. Ezután a többi asszony is üdvözölt, álltunk ott egy darabig, és lassan-lassan ment mindenki hazafelé. Meghívólevél, vízum, a követségtől különböző engedélyek kellettek, de végül is sikerült hazajutnom. Magyarországról mi voltunk az elsők a faluban, akik hazalátogattunk. Azóta háromszor voltam ott, legutóbb most októberben. Most már nyugdíjas vagyok. A lányoméknál két gyerek van: a fiú Nikosz, a kislány Alexandra. A fiaméknál szintén kettő: a fiú Alexisz, a kislány Fédra. Itt van a családom, magyar állampolgárok lettünk, de a szívem mélyén görög maradtam. Ez életem egy szakasza röviden.

2000 novembere

Macedónul: *Dukova Szláva*

Görögül: *Duka Evdokia*

Magyarul: *Csanádi Józsefné*

A tanítási órák humora (az utóbbi tíz év terméséből néhány)

Földrajz:

V. A. tanárnő: Finnország fővárosa régen Turku volt.

Diák: Reagan elnök volt.

V. A. tanárnő: Mi a mozgó település?

K. K.: Vándorcirkusz.

Történelem:

V. A. tanárnő felírja a táblára: Urbs = Város

V. K.: Osztvá s-sel: Urb = Váro

Gábor: Tanár úr! Az indiai neveket is le kell írni?

B. P. tanár úr: Csak annak, aki nagyon profi.

Zsolt: Hoppá! Latinul írtam a dolgozatot.

Irodalom:

V. S. tanárnő: Ady szerint Magyarországot fel kell ébreszteni. Milyen versasszociáció jut erről az eszedbe?

ZSU: Csipkerózsika!

Példát kell mondani a megtudom szó egybe-, illetve különírására.

S. G.: Én tudom, hogy egy meg kettő az három!

Epigrammák padra vésve:

– Egyszer meghalok, ha addig élek is!

– Ha meghalnék, azt nem élném túl!

Német nyelv:

K. I. tanár úr: A magyarok fájdalmukban azt mondják: AÚ! A németek: AUÁ!

Erre B. D. a táskájával hátba vágta H. L.-t, és várta a reakciót.

H. L.: ...! (Magyarul szólt, de nem AÚ-t mondott!)

Francia nyelv:

– A kuka hímnemű vagy nőnemű?

– Nőnemű!

– Hímnemű!

– Nem is tanulsz franciát!

– Ja, én azt hittem, hogy a hét törpéről van szó!

Fizika:

Gy. A. tanár úr: Mi ez itt?

Mindenki: Vezető.

Gy. A. tanár úr: Nem.

Mindenki: Szigetelő.

Gy. A. tanár úr: Nem. Na, milyen vezető?

Mindenki: Félvezető.

Gy. A. tanár úr: Nem.

V. A.: Félrevezető!

Orosz nyelv:

A tavaly érettségizett gyerekek furcsán néztek rám, amikor egy cirill betűs felíratra mutattam egy fényképen. Ekkor döbrentem rá, hogy ők már nem tanultak orosz. Az 1995-ben érettségizettek között viszont többen is akadtak, akiknek ez volt a második második idegen nyelvük. Bővebben válogattam az orosz órai poénokból, mert lassan már csak az orosz szakos tanárok fogják érteni azokat.

Caua: Véletlen ok folytán át kell mennünk egy másik terembe megírni a dogát.

T. M.: A padot nem vihetjük magunkkal?

Caua: Tamás! Mondd azt oroszul, hogy nem tudok semmit!

Caua: Na, ezt fogom a ti születeknek mondani. (*Magyarra kellett fordítani egy mondatot.*)

Valaki: Miért, mit jelent?

Caua: Azt, hogy a maga fia rosszul viselkedik órán.

K. K.: Jó, de oroszul tessék nekik mondani.

H. L.: Nem megyek ki az óráról, mert Tanár úr beír.

Caua: Mit mond?

K. K.: Tanár úr jól tud ragzani.

Caua: Első a keresztnév, második az apai név, harmadik a családnév. Pl.: *Иван Иванович Иванов* (Ivan Ivanovics Ivanov)

Diák: És ha nem ismeri az apját, akkor *Иван Незнакомьевич Незнакомов*.

(*Незнакомый* = ismeretlen)

Dolgozatírás közben J. K. és B. Z. egymás közelében ülnek.

Caua: (*Megáll J. K. mellett.*) Ja, te a jót hagyod meg, és a rosszat húzod ki, jól van.

B. Z.: (*Ő a jókat akarta aláhúzni!*) Ne szívassál már, Kati!

Amikor dolgozatírás következett oroszból, a csoport *Caua*-nak magyar nyelvtani tesztet állított össze az alanyi és tárgyaz ragozás témaköréből. A diákok és a tanár is munkához láttak.

(*Az egyik mondat így szólt: Hákápeszi, ha kap eszi.*)

Egyszer csak megszólalt aranyosan mosolyogva, kicsit selypítve *Caua:* Mi az a Hákápeszi?

(*Így rögzítette a történetet a V. A. – V. Á. duó*)

V.-né L. É. tanárnő óráján három percig kellett oroszul beszélni a tavaszi szünetben történelekről.

V.-né L. É.: De ne ez legyen benne, hogy: ÖÖÖÖÖÖÖÖÖ!

T. M.: ÓÓÓÓÓÓÓÓÓ!

Folytatása később:

T. M.: *Я ловил рыбу.* (Halat fogtam.)

V.-né L. É.: *Маленькую или большую?* (Kicsit vagy nagyot?)

T. M.: Semmy!

Testnevelés:

Cs. L. tanár úr: Lányok, miért nem voltatok ott az 1848 m-es futáson?

Első lány: Fájt a lábam.

Cs. L. tanár úr: egyes!

Második lány: Én elfelejtettem.

Cs. L. tanár úr: egyes!

Harmadik lány: Szegeden voltam.

Cs. L. tanár úr: egyes!

Egy fiú: Nekem nincs kikérőm, de harcoltam '48-ban.

Cs. L. tanár úr: OKÉ! Te két egyest kapsz!

Vegyes:

M. A. tanár úr: Dolgozat közben nem engedek semmi lesést, sugást, puskázást, konzultálást, inzultálást, mert ha észreveszem, könyörtelenül lecsapok, kiemelek, és hallatlan jó szívem, mérhetetlen humanitásom elfelejtve, beírom az egyest.

Majti Pajti (*alias: Majtényi András tanár úr*): Fiam, te milyen szólamban vagy?

„Fiam”: Nem tudom, de már jártam kórusba...

Majti Pajti: Hát jobbról jártál vagy balról?

Gidó papa (*alias: Gidófalvy György tanár úr*): Becslés nélkül úgy eltévedsz, mint Jancsi és Juliska az őserdőben.

5 km-es sebességgel széllel szemben ki akarod lőni egy légy bal szemét sörétes puskával.

G. Gy. tanár úr: Megszoroztam az egyenlet két oldalát macskafarkával, sőt kutyafulével, erre az oroszlán elkezdett bégetni.

B. P. tanár úr: Mit csinálsz, Árpád?

Árpád: Hát, ő kérte a lapot, én adtam a lapot...

Brisike: Ő meg vette a lapot.

Válogatás a *Véna* című diákújságból

Sulimozi

Rajzóra: Hupikék törpikék

Buli után: Vervörös rúzsnyomok

Feleltetés: Ments meg, Uram!

Matekdoga: Nekem 8

Számítógépezés: A hálózat csapdájában

Biológiai kísérletsorozat: A mi kis farmunk

Több dolgozat egy napon: Áldatlan állapot

A tanár a felelőt keresi: Tessék mosolyogni!

Dolgozatírás: Ki mit tud?

Kémiakísérlet: Tűz a víz alá!

Sulidisco

Feleltetés előtt: Nézz le rám, ó Istenem!

Kresztanfolyam: Egyirányú út

Gimibuli: A reggel túl messze van

Súgás felelés alatt: Titkos üzenet

1-es dolgozat: Megbántottak

Matekóra: 1 x 1

Felvilágosítás: Ne menj, ha H. I. V. a lány

Feleltetés alatt: Túl kevés a szó

Emlékezés a nyárra: Minden, ami szép volt

Osztálykirándulás: Földvár felé féluton

Aranyköpetek

Rengeteg hátránya mellett van egy csomó rossz tulajdonsága is.

Ez nem véletlen, ez vélet.

Minél öregebb a nagypapa, annál jobb tanuló volt az iskolában.

Arra ébredtem, hogy a takarítónő az örület határát súrolja.

Az alkohol öl, butít, és savakkal aldehideket képez.

Ha nem lenne utolsó pillanat, akkor semmi sem készülne el.

– Mi csillapítja a farkaséhséget?

– Piroska.

– Hogy hívják az eszkimó légitársaságot?

– Fridzsid Air.

Aranyköpések

Mi történik, ha rézszulfátba rézből készült kulcsot teszünk. A kulcs berezel.

Mivel rágja a szarvasmarha a táplálékot? A nyelőcsővével.

Mondj példát a lecsapódásra! Ha egy szemüveges ember a hidegről bemegy a melegre, akkor lecsapódik.

Hol csapódik le a gőz? A gladiátorok csőrendszerében.

Mondj példát bizonytalan egyensúlyi helyzetre! Amikor a részeg ember biciklizik.

Mondj olyan testeket, amelyek elnyelik a hőt! Például a sötét éjszaka.

Mondj példát egyszerű gépek alkalmazására! Csavart alkalmaznak a káposzta savanyítására.

Miért nem fagy be fenéig a Balaton? Mert fűti a Golf-áramlás.

Hol kutatott Magyar László? A fiókban.

Melyik verset vettük a múlt órán? A walesi bádogost.

Miért szerette Petőfi az Alföldet? Mert itt találkozott a délibábbal.

Mi a balladai homály? Esti szürkületben világítás nélkül olvasott ballada.

Mi a személyes névmás? Amikor a személy másik nevet választ magának.

Ki volt Marco Polo? A pólóing feltalálója.

Mondjatok olyan nevet, amit th-val írunk! Margithíd.

Mi a gyerekek többes száma? Ikek.

Tudod-e hogy melyik égtáj felé menetelünk? Egyre jobban izzadok, tehát délnek.

Tegnap átküldtelek az iskola fogászatra. Nos, mit mondtak? Azt, hogy a fogaim rendben vannak, csak a rágógumit kellene már egyszer kicserélni.

Magyarázd el mi az állatmese! Az olyan, mint amikor a ló meg az ökör úgy beszélget egymással, mint ahogy most mi.

Minden gombát meg lehet enni? Igen, de sokat közülük csak egyszer.

Mi az oázis? Szénsavas üdítőital, amelynek almaíze van.

Perjésné Dózsa Erzsébet válogatása

Tartalom

ELŐSZÓ HELYETT	5
Gondolatok iskolámról	5
ISKOLÁNK MÚLTJA	7
300 éves múltja van a gimnáziumnak	9
IN MEMORIAM	17
Gaál Tivadar	18
Golián Béla	19
Hojcsi Pálné	20
Rácz Miklósné	21
Temesváry Kriszta	22
Vincze Mihály	24
A MI „VÁRUNK”	27
SZEMÉLYI ÖSSZETÉTEL	33
Érettségi vizsgát tett tanulóink (1991–2000)	35
Levelező tagozaton érettségizett hallgatók	50
Tanulóink névsora az évezredfordulón	51
A gimnázium dolgozói (1990–2000)	57
A GIMNÁZIUM KÉPZÉSI FORMÁI	63
Speciális csoportok, fakultációk, tagozatok	63
Speciális haladó francia nyelvi csoport	64
Speciális haladó német nyelvi csoport	64
Speciális haladó angol nyelvi csoport	64
Biológia fakultáció	64
Matematika fakultáció	64
Információ fakultáció	65
Sportosztály	65
Irodalmi-drámai osztály	65
Hatosztályos képzés	66
A hatosztályos képzésről	67
Felnőttoktatás	69
TANULMÁNYI MUNKA	71
A tanulmányi versenyekről röviden	72
Magyar nyelv és irodalom	74
Pataki Katalin: Pillanatképek	74
Ibolya Tamás érettségi dolgozata, 1993	75
Szántó Georgina magyar OKTV-dolgozata, 1995	78
Részlet Forgó Noémi dolgozatából	83
Az elmúlt 10 év legjobbjai	85
Történelem	93
A Pásztor Imre Alapítvány jutalmazottai	95
Angol nyelv	96
A kevesebb több	101
Francia nyelv	105

Német nyelv	109
Matematika	111
Diákjaink szereplése a kiemeltebb matematikai versenyeken	113
Biológia	117
Irodalmi-drámai tagozat	118
A drámai tagozat legsikeresebb bemutatói 1990–2000	119
Ének-zene	121
A film és videó	125
Sportélet	127
Kiemelkedő sporteredmények	127
Legjobb sportolóink sportáganként	128
TANÍTÁSI ÓRÁN KÍVÜL	133
Fehér asztal mellett	134
Egy „eseménytelen” tanév	137
A gimnáziumi könyvtár tíz éve	139
A diákönkormányzat és a diákélet	142
A szakszervezetről	146
A Horváth Mihály Gimnázium honlapja	148
Turisztika	149
Greskovits Péter	153
1100 év – 1100 km	156
Kéktúra a zöldbe	158
Az évkönyv anyagát képező tíz év	160
RÓLUNK SZÓL	163
Sosincs elég szabadság	164
Sajtótükör	166
Válogatás a HMG internetes vendégkönyvéből	168
ALAPÍTVÁNYOK	173
Barátság Alapítvány	174
„Alapítvány a Szentesi Gimnáziumért”	174
Alapítvány a magyar történelem jobb megismeréséért	175
A „Szentesi Horváth Mihály Gimnázium Irodalmi Alapítványa”	175
„Hűség a Szülőföldhöz” Alapítvány	177
FÜGGELÉK	181
Harmincöt éve Szentesre látogatott Németh László	182
A francia nyelv tanításának története a gimnáziumban	184
Egy görög lány Szentesen	189
A tanítási órák humora	196
TARTALOM	203

